

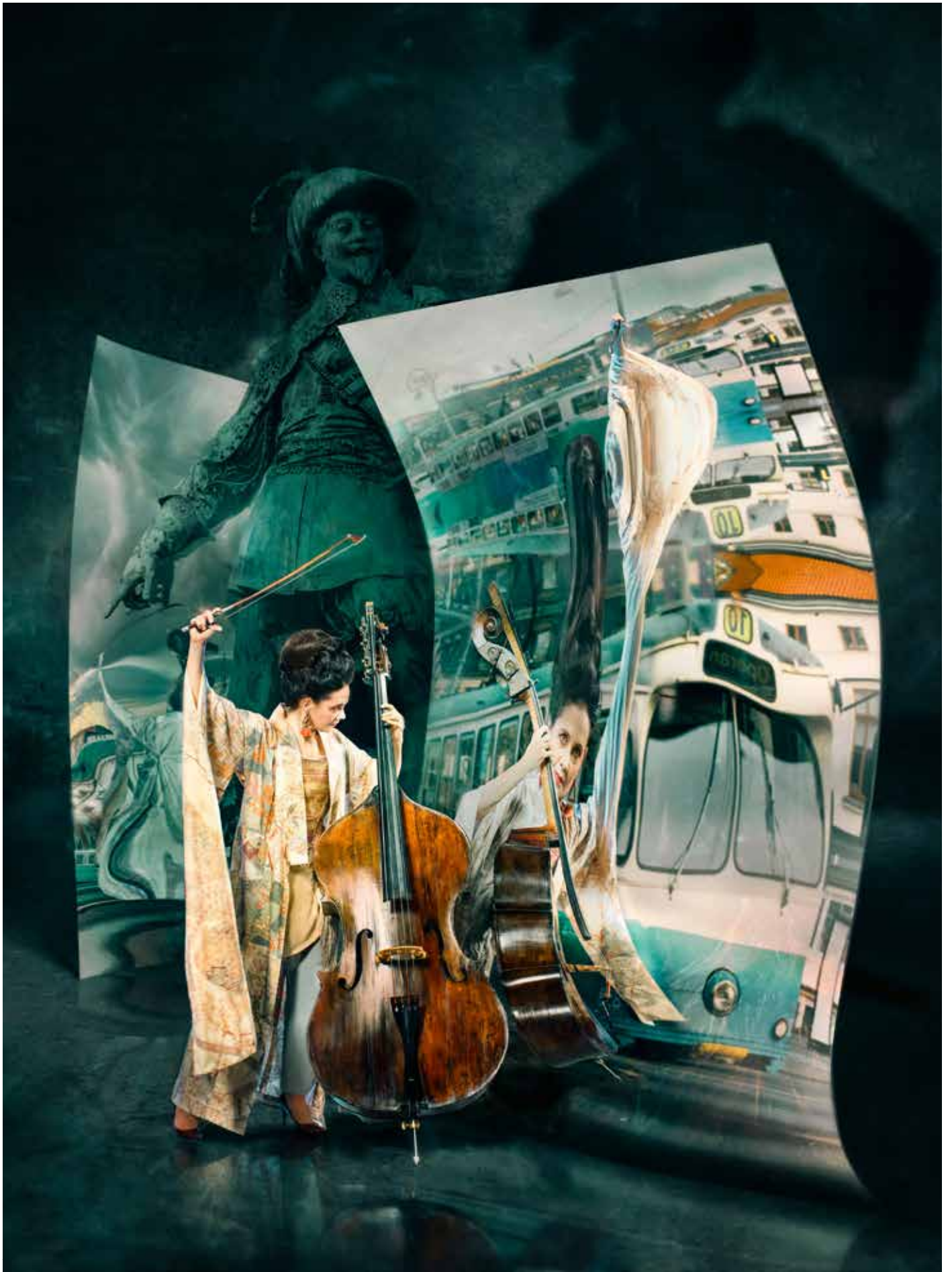
Årsredovisning 2023



GÖTEBORGS
OPERAN



Årsredovisning 2023
GöteborgsOperan



Innehåll

Ett år med mörker och ljus	5	Medarbetare.....	53
Året i korthet	6	Organisation	53
På scen 2023.....	9	Arbetsmiljö	55
Opera.....	9	Samverkan.....	56
Musikal	13	Hälsa.....	56
Konsert.....	17	Jämställdhet och mångfald	56
Dans.....	21	Internkommunikation	57
Regional verksamhet	27	Miljö och hållbarhet	58
GöteborgsOperan Skapa	31	Långsiktiga miljömål.....	58
Skola, barn och unga	31	Årsredovisning 2023	61
Tillgänglighet.....	34	Förvaltningsberättelse.....	61
Delaktighet	35	Resultaträkning.....	73
Verksamheten i sammandrag	37	Balansräkning	74
Möten med publiken	42	Kassaflödesanalys	76
Vägar till operan	42	Noter	78
På plats.....	43	Underskrifter	89
En långvarig bekantskap	46	Revisionsberättelse.....	90
Digital innovation	47	Granskningsrapport.....	93
Kunden i fokus	47	Hållbarhetsrapport 2023.....	95
GöteborgsOperan och omvärlden.....	47	Socialt ansvarstagande	98
GöteborgsOperan som samhällsaktör	50	Miljömässigt ansvarstagande	103
Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt.....	50	Ekonomiskt ansvarstagande	107
Internationella samarbeten	52		



Ett år med mörker och ljus

2023 FICK VI äntligen verka ett helt år utan pandemiåtgärder, även om viss påverkan dröjde kvar. Bland annat satte vi upp produktioner som flyttats fram på grund av den långa nedstängningen och deltog i Göteborgs uppskjutna 400-årsfirande.

Under 2023 belastades samhällets och regionens, och därmed GöteborgsOperans, redan ansträngda ekonomi ytterligare av ett exceptionellt omvärldsläge med inflation och valutapåverkan. GöteborgsOperans ekonomiska utrymme har krympt under flera år, till följd av att kostnader för löner och fastighet ökat i högre grad än anslagen. På senare år har vi genomfört flera effektiviseringsringar i ett ständigt pågående förbättrings- och moderniseringsarbete. Ett exempel från året är arbetet med nya arbetstidsavtal, som syftar till att optimera scentiden för att kunna spela så många föreställningar som möjligt. För att förhindra ett växande underskott och uppnå en ekonomi i balans fick GöteborgsOperan mot slutet av året i uppdrag av styrelsen att ta fram en "Åtgärdsplan som möjliggör fortsatt utveckling utifrån rådande ekonomiska förutsättningar". Åtgärder för att öka intäkterna påbörjades redan under hösten; åtgärdsplanen i sin helhet presenteras efter årsskiftet.

Efter regionvalet 2022 byttes stora delar av vår styrelse ut i mars 2023. Vår mångåriga vice ordförande tog plats som ordförande, vilket borgar för god kontinuitet och förståelse för vår verksamhet. Regionstyrelsen sade ja till en investering i ett nytt teatersystem och scenmaskineri. Det ger insikter – GöteborgsOperan ska fortsätta vara en viktig och angelägen spelplats i regionen. Något som är tydligt bland våra näringslivspartner: spännande upplägg som en jobbmässa för unga vuxna, en musikalkväll med "förfest" för nya grupper (båda tillsammans med Göteborgs Hamn), prisade Kulturhjältebiljetter initierade av Swedbank och mycket mer visar på nya vägar att göra gott tillsammans.

I september tog *Wicked* över musikalpinnen efter vårens *Cabaret*. Sverigepremiären av den största uppsättningen någonsin av *Wicked* blev en succé. Den gröna häxan flög över salongen, in i våra hjärtan och golvade både recensenter och publik. Verdis *Nabucco* talade rakt in i

vår tid, med operakörens "Fångarnas kör" som höjdpunkt. *Mytomania* fick äntligen urpremiär. "Stor operakonst", skrev DN. "Så oerhört vackert och starkt! Oföglömligt" lyder ett omdöme från publiken. Vi har mött publik runt om i Västra Götaland med uppsättningar som Mozarts *Don Pasquale*, två körverk, Cole Porter-revyn *Let's fall in love* samt *Operakväll med musikalpärlor*.

GöteborgsOperans Danskompani inledde med braksuccén *12 songs*, med Ane Brun på scen med danskompaniet, och GöteborgsOperans Orkester. Bland turnéer märks Sadler's Wells i London, dit kompaniet fick sällskap av Göteborgs-Posten, Göteborg & Co och vår huvudpartner Göteborgs Hamn. Väl på plats anslöt rockstjärnefotografen Anton Corbijn – ett möte som resulterade i en fotoutställning i vår foajé.

År 2023 kom med mörker, men också med ljus. Det blev de omtalade uppsättningarnas år, de fina recenserna och året då publiken återvände. Nu träder vi in i 2024, i förvisning om att ta oss igenom denna krävande period tillsammans – och att fortsätta engagera och beröra med vår scenkonst, skapad i Västra Götaland, på en internationell nivå.

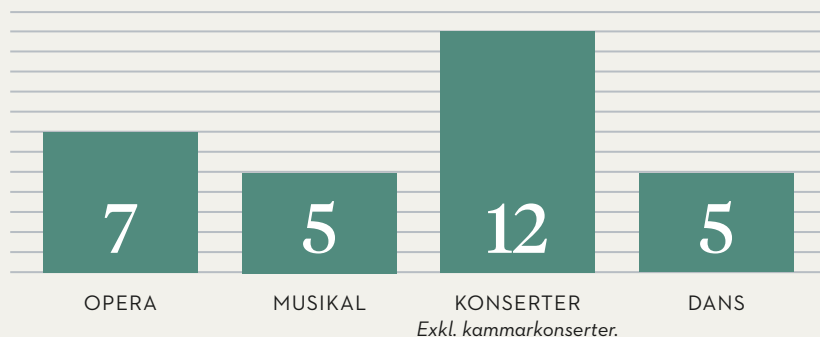
Christina Björklund
Vd



Året i korthet

ÅR 2023 SLÄPpte äntligen pandemin sitt grepp och publiken kom tillbaka. Vissa effekter fanns dock kvar. De uppskjutna produktioner som flyttats fram på grund av nedstängningen kunde äntligen sättas upp och operan medverkade när Göteborg firade 400 år ett par år för sent. 2023 var också ett år med lysande recensioner, en salong fylld av barn och unga, fängslande dansbilder och ett formellt avslut på det stora Ringen-projektet.

Produktioner



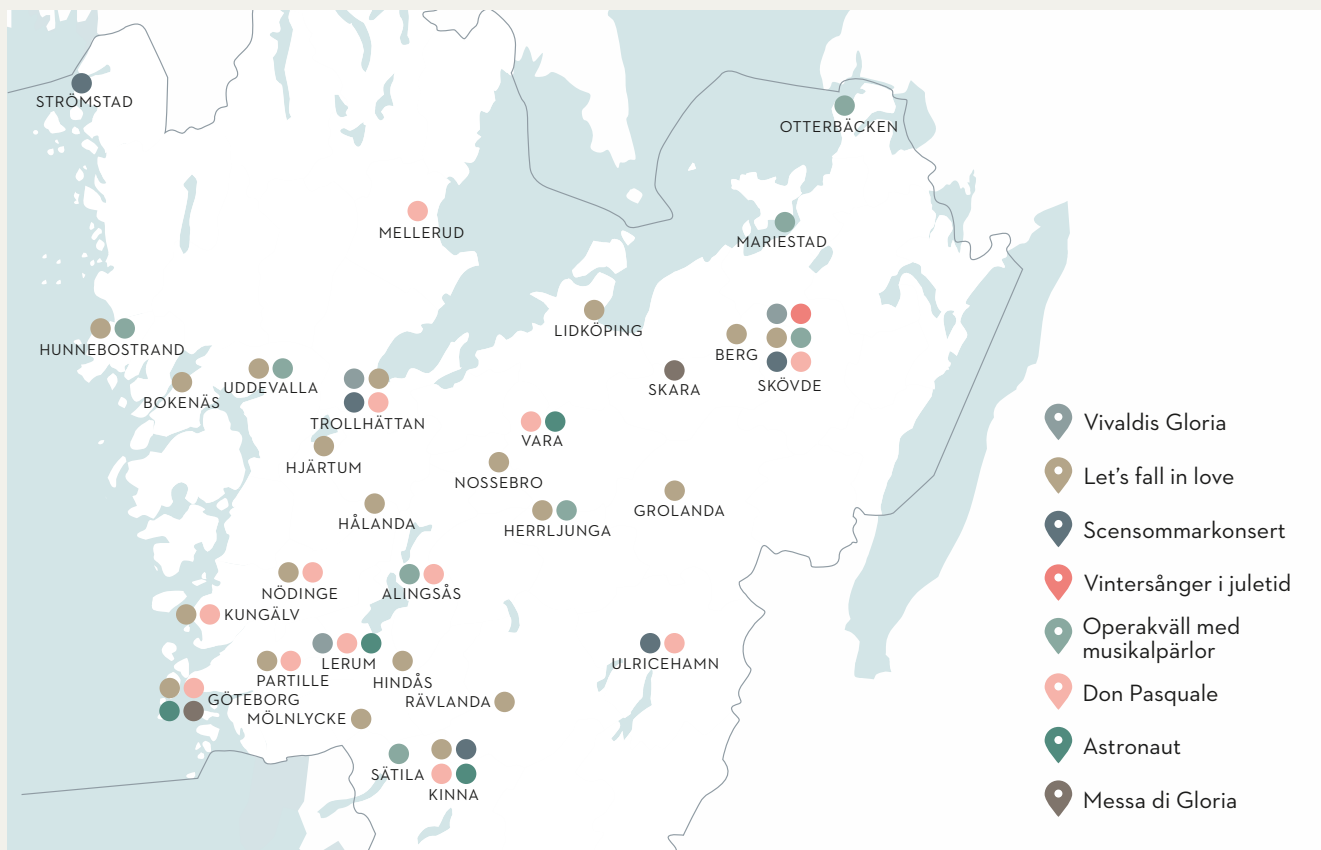
Totalt antal besökare

	2023	2022
Scener och spelplatser	240 481	188 312
Övriga aktiviteter	36 875	36 586
Totalt	277 356	224 898

I övriga aktiviteter ingår exempelvis guidningar, introduktioner, Lotta på Liseberg, öppna repetitioner, workshops m.m.

GO i regionen

Runt om i Västra Götaland spelas barn- och vuxenopera, orkesterkonserter, dansverk och musikalpärlor, såväl på konsert- och teaterscener som i bygdegårdar och klassrum.





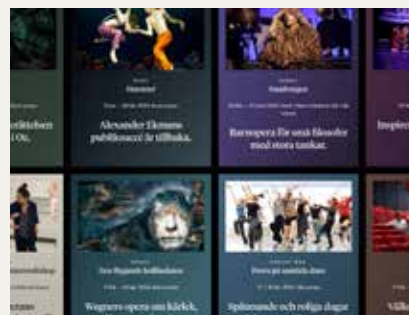
Wicked med förfest

Över 1 000 barn och unga bjöds in till musikalens *Wicked* med förfest i november. Det var Göteborgs Hamn som överlämnade en helabonnerad föreställning till en ny publik från hela Göteborg. Kvällen startade med förfest i foajén där de unga bland annat fick träffa Kulturskolan, testa scenkonst i VR-glasögon och fotograferas som häxor.



Dansbilder av Corbijn

Anton Corbijn är en av fotokonstens allra främsta. GöteborgsOperans Danskompani räknas bland de ledande i världen inom sitt fält. Våren 2023 möttes de under några dagar på turné i London. Resultatet, fotoutställningen *Stillnes thru movement*, visades i GöteborgsOperans foajé i november.



Bästa kommersiella webb

I januari korades opera.se till 2022 års bästa kommersiella webb av Web Service Award. Motiveringen löd:

Detta är en attraktiv och tillgänglig webbplats som elegant klarar användarnas allt högre krav både via desktop och mobil. Den skapar intresse, engagerar och det är en utmärkt köppplevelse.



Avanti! för unga dirigenter

I juni erbjöds exklusiva inblickar i hur en dirigent arbetar med en symfoniorkester. *Avanti!* var en unik master class, ledd av maestro Antonello Allemandi – och dörren var öppna för den som ville ta del av undervisningen. *Avanti!* var ett led i GöteborgsOperans arbete med att främja en ny generation dirigenter.



Göteborg 400 år

Första helgen i juni inleddes Göteborgs 400-årsfirande med stor Jubileumsfestival på Frihamnspiren. På stadens officiella födelsedag, 4 juni, bjöd staden och GöteborgsOperan in till festlig konsert fylld av musik, musikal, opera, dans, Ane Brun och jubileumstal av H M Konungen.



Askplantor slöt Ringen

I samband med Kulturkalaset överlämnade Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU) i Alnarp tillsammans med Skogforsk ett antal askträdplantor till mottagare som ska värna den biologiska mångfalden i Västra Götaland. Ceremonin var även avslutning av Ringen-projektet, som utforskade vägar till mer hållbar scenkonst.

Medarbetare

Under 2023 hade GöteborgsOperan 480 årsverken.

Totalt har 1 085 personer arbetat under året, fördelat på 490 tillsvidareanställda och 595 visstidsanställda.



KVINNOR



MÄN



51%

49%

Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)



70%

30%

Ledningsgrupp (10 personer)



65%

35%

Samtliga chefer inkl. förordnanden (34 personer)



På scen 2023

Opera

HOFFMANS ÄVENTYR AV Jacques Offenbach, som hade premiär i november 2022, spelades över årsskiftet med en sista föreställning 15 januari.

En knapp vecka senare, 21 januari, var det nypremiär på *La bohème*, Giacomo Puccinis älskade opera om Rodolfo, Mimì och deras vänner. En opera fylld av lycka och förtvivlan, ungdom och vänskap, längtan och – som så ofta i operans värld – död. GöteborgsOperans uppsättning från 2020 utspelar sig på 1970-talet, en tid när de intellektuella bohemerna återuppstod till ljudet av student-revolter och protestmarscher. Föreställningen sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska.

I början av mars var det dags för Sverigepremiär för Richard Strauss komiska opera från 1935, *Die schweigsame Frau* (Den tystlåtna kvinnan). Intrigen är känd i operasammanhang – de unga lurar de äldre och kärleken segrar till sist. Uppsättningen var en hyrproduktion från Bayerische Staatsoper, där den hade premiär 2010. Där var den från början planerad för enbart sex föreställningar men gjorde stor succé och spelades fortfarande i München 2022. Föreställningen i Göteborg sjöngs på tyska och textades på svenska och engelska. Premiärföreställningen sändes i Sveriges Radio P2.

I samma månad hade en annan komisk opera premiär, den här gången på GöteborgsOperans Lilla scen, nämligen *Don Pasquale* av Gaetano Donizetti. Den bygger på samma litterära förlaga som *Die schweigsame Frau* och har alltså i stort sett samma handling. Efter föreställningarna i Göteborg fortsatte *Don Pasquale* på turné i Västra Götaland (se Regional verksamhet).

Nästa operapremiär, 20 maj, bjöd på en våldsam berättelse om frihetslängtan, förtryck och försoning – *Nabucco* av Giuseppe Verdi. Det italienska teamet placerade den bibliska berättelsen om geopolitiska strider och

migration i vår samtid. *Nabucco* var Verdis genombrottsopera och är känd för starka arior och storslagna körpartier, som "Fångarnas kör". Operan skulle haft premiär i oktober 2020, men covidpandemin gjorde att den fick skjutas på framtiden. Föreställningen sjöngs på italienska och översattes till svensk och engelsk text. Premiären på *Nabucco* sändes i Sveriges Radio P2.

Mytomania är en nyskriven opera för GöteborgsOperans Stora scen av Göteborgsbaserade tonsättaren Paula af Malmborg Ward och librettisten Kerstin Perski. Denna thrilleropera, som kretsar runt en manipulativ kirurg och hans förföriska lögnare, skulle haft premiär i februari 2021 men fick vänta ut pandemin, och 8 oktober 2023 var det dags. Den mångskiftande musiken följer dramat in i varje vrå och iscensättningen tar fasta på dramats thrillerartade handling. Urpremiären spelades in av Sveriges Radio P2 och sändes 14 oktober. Föreställningen sjöngs på svenska samt textades på svenska och engelska.

I årets sista operapremiär, 2 december, stod den både frånstötande och förföriske Don Giovanni på scenen. Wolfgang Amadeus Mozart får i sin klassiska opera *Don Giovanni* in hela känsleregistret, från sprudlande lycka till svartaste hat. Även denna produktion skulle ha spelats våren 2021. I och med och med denna premiär var vi äntligen ikapp med samtliga uppskjutna uppsättningar. *Don Giovanni* var en samproduktion med Greklands nationalopera i Aten och Det Kongelige Teater i Köpenhamn. Föreställningen sjöngs på italienska och textades på svenska och engelska.



HOFFMANNS ÄVENTYR

MUSIK Jacques Offenbach
LIBRETTO Jules Barbier efter en pjäs av Jules Barbier och Michel Carré
DIRIGENT Sébastien Rouland
REGI OCH VIDEODESIGN Krystian Lada
SCENOGRAFI Marian Nketiah
KOSTYMDESIGN Bente Rolandsdotter
LJUSDESIGN Aleksandr Prowaliński
PREMIÄR 26 NOVEMBER 2022
Samproduktion med Saarländisches Staatstheater i Saarbrücken, Tyskland.



LA BOHÈME

MUSIK Giacomo Puccini
LIBRETTO Luigi Illica och Giuseppe Giacosa efter Henri Murgers roman
DIRIGENTER Vincenzo Milletari och Aivis GreTERS
REGI Max Webster
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Fly Davis
KOREOGRAFI Ann Yee
LJUSDESIGN Jack Knowles
NYPREMIÄR 21 JANUARI 2023



DIE SCHWEIGSAME FRAU

MUSIK Richard Strauss
LIBRETTO Stefan Zweig efter en pjäs av Ben Jonson
DIRIGENT Yoel Gamzou
REGI Barrie Kosky
ASSISTERANDE REGISSÖR Philipp Rosendahl (iscen-sättning efter B. Koskys originalregi)
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Esther Bialas
KOREOGRAFI Magdalena Padrosa
LJUSDESIGN Benedikt Zehm
DRAMATURGI Olaf A. Schmitt
SVERIGEPREMIÄR 4 MARS 2023
Hyrproduktion från Bayerische Staatsoper.

NABUCCO

MUSIK Giuseppe Verdi
LIBRETTO Temistocle Solera
DIRIGENTER Giancarlo Andretta, Aivis Greters
REGI Jacopo Spirei
SCENOGRAFI Mauro Tinti
KOSTYMDESIGN Silvia Aymonino
LJUSDESIGN Giuseppe di Iorio
PREMIÄR 20 MAJ 2023, NYPREMIÄR 26 AUGUSTI

MYTOMANIA

MUSIK Paula af Malmberg Ward
LIBRETTO Kerstin Perski
DIRIGENT Andreas Hanson
REGI OCH KOREOGRAFI Clara Svärd
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN
Marika Feinsilber
LJUSDESIGN Anna Wemmert Clausen
URPREMIÄR 8 OKTOBER 2023

DON GIOVANNI

MUSIK Wolfgang Amadeus Mozart
LIBRETTO Lorenzo da Ponte
DIRIGENTER Ville Matvejeff, Aivis Greters
REGI ORIGINALUPPSÄTTNING John Fulljames
ISCENSÄTTANDE REGISSÖR Aylin Bozok
SCENOGRAFI Dick Bird
KOSTYMDESIGN Annemarie Woods
KOREOGRAFI Maxine Braham
LJUSDESIGN Fabiana Piccioli
ASSISTERANDE LJUSDESIGN Neill Brinkworth
VIDEODESIGN Will Duke
PREMIÄR 2 DECEMBER 2023
*Samproduktion med Greklands nationalopera, Aten,
och Det Kongelige Teater, Köpenhamn.*

DON PASQUALE

(se Regional verksamhet)





Musikal

GÖTEBORGSOPERANS HYLLADE UPPSÄTTNING av musikalen *Cabaret* spelades över årsskiftet ända till slutet av mars. Några veckor senare hade lustspelsoperetten *Det var en gång på Grand Hôtel* premiär. Den utspelar sig under samma tidsepok som *Cabaret* – 1930-talets Europa – men medan musikalen skildrar det mörker som spreds med nazismen, utspelas operetten under den flärdfulla tiden dessförinnan. Scenen fylldes av det tidiga 1930-talets drömmar om rikedom och kärlek, med svängiga dansnummer och en del slapstick. Föreställningen framfördes på svenska och textades på svenska och engelska.

Let's fall in love är en hyllning till Cole Porter som hade premiär i september och spelades på ett 20-tal platser i Västra Götaland. (Se Regional verksamhet)

Säsongens musikalsatsning, *Wicked*, hade Sverigepremiär 16 september. Uppsättningen är den största någonsin av musikalen som är en av världens mest populära sedan 20 år tillbaka. Originaluppsättningen hade premiär på Broadway 2003. På GöteborgsOperans spelas den med utökad orkester, stor ensemble och hisnande scenlös-

ningar. *Wicked* berättar vad som hände i landet Oz innan Dorothy kom dit (i filmen *Trollkarlen från Oz*), hur de båda häxorna, Elphaba och Glinda, finner varandra och formas till vad som betraktas som den onda respektive goda häxan. Det är en historia om utanförskap, mod och kärlek, berättad med fantasi och fantastisk musik. Flera av låtarna, bland annat "Defying gravity", har blivit stora hits. Tal och sång på svenska och text på engelska och svenska.

Årets julmusikal var *En julsaga*, en efterlängtd nypremiär baserad på Charles Dickens klassiska berättelse. I GöteborgsOperans uppsättning omvandlas Dickens historia till en musikal fylld av humor, medmänsklighet och ett och annat läskigt spöke. Här blandades dickenskt 1800-tal med färgsprakande festkarneval, Barry White med *Oliver Twist* och stilla snöfall med blinkande disko. En hjärtevärmande julmusikal för hela familjen där texten framfördes på svenska. Urpremiären ägde rum 2017 och *En julsaga* spelades i december tre säsonger i rad innan återkomsten 2023.





CABARET

MUSIK John Kander
SÅNGTEXTER Fred Ebb
MANUS Joe Masteroff
SVENSK ÖVERSÄTTNING Rikard Bergqvist
DIRIGENT och musikaliska arrangemang David White
REGI James Grieve
KOREOGRAFI Rebecca Howell
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Lucy Osborne
LJUSDESIGN Oliver Fenwick, Richard Howell
LJUDESIGN Tom Gibbons
PREMIÄR 1 OKTOBER 2022

DET VAR EN GÅNG PÅ GRAND HÔTEL

MUSIK Paul Abraham
LIBRETTO Alfred Grünwald och Fritz Löhner-Beda efter
en pjäs av Alfred Savoir
NY SVENSK ÖVERSÄTTNING Fredrik Fischer och
Linnea Sjunnesson
DIRIGENTER Alexander Hanson, Aivis GreTERS
REGI Mirja Burlin
SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Heidi Saikkonen
KOREOGRAFI Magnus Lundgren
LJUSDESIGN Joakim Brink
LJUDESIGN Jonathan Assarsson
ASSISTERANDE KOREOGRAF Jacob Walleberg
SVERIGEPREMIÄR 22 APRIL 2023
*Presenterades i överenskommelse med
Josef Weinberger Limited.*

LET'S FALL IN LOVE

(se Regional verksamhet)



WICKED

MUSIK OCH SÅNGTEXTER Stephen Schwartz

MANUS Winnie Holzman, baserad på

Gregory Maguires roman

SVENSK ÖVERSÄTTNING Calle Norlén

MUSIKALISKT ANSVARIG Björn Dobbelaere

DIRIGENTER Björn Dobbelaere, Joakim Hallin,

Sofia Winiarski

REGI Samuel Harjanne

KOREOGRAFI Gunilla Olsson Karlsson

SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN takis

LJUSDESIGN Niklas Elfvengren

LJUDESIGN Dennis Barkevall

VIDEODESIGN PXLFLD

SVERIGEPREMIÄR 16 SEPTEMBER 2023

*Presenteras i överenskommelse med
Music Theatre International.*

EN JULSAGA

DIRIGENT Josef Rhedin

REGI originaluppsättning Erik Ståhlberg

REGI nyuppsättning Mia Nerenius

MUSIK Blandade artister

KOREOGRAFI Cynthia Kai

SCENOGRAFI Katrin Pettersson

KOSTYMDESIGN Anna Carlberg,

Therese Schimmelsohn

VIDEODESIGN Katrin Pettersson, Niklas Elfvengren,

Ludde Falk

LJUSDESIGN Niklas Elfvengren

LJUDESIGN Jonathan Assarsson

NYPREMIÄR 15 DECEMBER 2023





Konsert

EFTER TVÅ ÅRS pandemiuppehåll var *Trettondagskonsert med bal* äntligen tillbaka. I år bjöds på pärlor ur samtliga musikaler som spelats på Stora scenen sedan huset invigdes 1994 – totalt 56 utdrag ur 26 musikaler. Efter konserten förvandlades scenen till balsal och gästerna dansade ut till GöteborgsOperans Wienerkapell och Stardust Big Swing Band.

Nästa konsert ägde rum 2 april i Göteborgs Domkyrka. Huvudnumret var Giacomo Puccinis körverk *Messa di Gloria* som han färdigställde redan vid 21 års ålder. Dirigent i Göteborg var italienske Jonathan Brandini, konstnärlig ledare för kanadensiska Calgaryoperan. Medverkade gjorde solister samt GöteborgsOperans Kör och Orkester. Konserten framfördes även i Skara domkyrka 15 april, då med Aivis Greters som dirigent. Båda konserterna genomfördes i samarbete med Svenska kyrkan.

GöteborgsOperans Orkester medverkade vid *Fest- och galakonsert med GöteborgsOperan och Ane Brun*

i samband med firandet av Göteborgs 400-årsjubileum i Frihamnen 4 juni. Då framfördes bland annat musik ur *Carmen*, *Den flygande holländaren* och 12 songs samt musikalen *Wicked* och den officiella jubileumslåten "Vi vill leva, vi vill dö i Göteborg". Solister var bland andra Katarina Giotas och Tomas Lind.

Konserten *Avanti!* 11 juni var finalen på en unik master class för unga dirigenter ledd av Antonello Allemandi. Solister tillsammans med GöteborgsOperans Kör och Orkester framförde arior, duetter och orkestermusik ur Puccinis operor *La bohème*, *Tosca*, *Turandot* och *Manon Lescaut*.

Från nya världen, med musik av Leonard Bernstein, Antonín Dvořák och Aaron Copland inledde konserthösten. Konserten startade med Bernsteins Ouvertyr till *Candide* och *Symfoniska danser* ur *West side story* och fortsatte med Coplands *Old American Songs* där Katarina Giotas, mezzosopran, och Kristian Lindroos, basbaryton,



var solister. Därefter bjöds på Antonín Dvořáks nionde symfoni, *Från nya världen*. Dirigent var Aivis GreTERS.

Under Göteborgs Kulturkalas gavs 2 september en *Kalaskonsert* med nummer ur alla operor och musikalen säsongen 2023/24. Solister var bland andra Mia Karlsson, Ann-Kristin Jones och Daniel Ralphsson. Dirigent var Sofia Winiarski.

Årets sista stora konsert ägde rum 16 november i Göteborgs Konserthus. På programmet stod Hugo Alfvéns sällan framförda fjärde symfoni *Från havsbandet*, förspelet till första akten av *Lohengrin* av Richard Wagner samt Maurice Ravels Svit nr 2 ur *Daphnis et Chloé*. Dirigent var Thomas Dausgaard, tidigare chefsdirigent för bland annat Seattle Symphony. För de ordlösa solopartierna i Alfvéns fjärde symfoni stod Ida Falk Winland, sopran, och Adam Frandsen, tenor.

Konsertserien *Grandi voci* - "storslagna röster" - fortsatte under 2023. Hela fem konserter blev det, bland an-

nat en hyllning till Pavarotti med världstenoren Lawrence Brownlee som för första gången gästade Sverige. Ackompanjatör vid pianot var Henning Ruhe, konstnärlig chef för opera/drama vid GöteborgsOperan. Konserten med Lawrence Brownlee spelades in av Sveriges Radio P2 och sändes 21 juni. Ruhe satt vid flygeln även när sopranen Zoya Tsererina stod på scenen med ett program bestående av italienska, ryska och ukrainska arior och sånger. Zoya Tsererina gjorde senare under året rollen som Abigaille i *Nabucco* på GöteborgsOperan. Nästa "storslagna röst" var världssopranen Maria Bengtsson som framträdde med en romanskonsert tillsammans med pianisten Sarah Tysman. Konserten hade titeln *Glädje, sorg och passion*.

Höstens *Grandi voci*-konserter inleddes med sopranen Johanna Wallroth, som bland annat belönats med Birgit Nilsson-stipendiet, och pianisten Malcolm Martineau. Programmet hade titeln *Schubert och barndomsminnen*.



Nästa konsert bjöd på världsnamnen Michael Weinius och Roland Pöntinen. De hade valt att framföra bland annat Mahlers *Rückertlieder*, sånger av Alfvén med flera samt arior av Léhar och Wagner och pianostycken av Liszt och Rachmaninov.

Under året genomfördes fyra kammarkonserter. Dessa hölls i operans foajé med fri entré. Vårkonserten bjöd bland annat på Schubert och Brahms. Höstens tre konserter hade olika teman - barock med musik av Bach, Wienklassicism med stycken av Mozart och Beethoven samt Sturm und Drang, då verk av de lite mindre kända kompositörerna Henri Vieuxtemps och Ferdinand Ries framfördes. Barockkonserten 2 september var en del av Göteborgs Kulturkalas.

I slutet av maj gästades GöteborgsOperan av gruppen Tarabband vars musik har influenser från Nordafrika, Mellanöstern och Europa. På konserten spelade de tillsammans med GöteborgsOperans Orkesters stråksektion.

Simon & Garfunkel hyllades vid två konserter i maj framförda av stora körer, musiker och sångare under ledning av Fredrik Berglund och Simon Ljungman. Konserterna var ett gästspel i samarbete med GöteborgsOperan.

Konserter i regionen

Delar av GöteborgsOperans Orkester gav konserter på olika platser i Västra Götalandsregionen. Läs mer om dessa under Regional verksamhet.



TRETTONDAGSKONSERT MED BAL

4 JANUARI 2023

MESSA DI GLORIA

DIRIGENTER Jonathan Brandini/Aivis GreTERS

2 APRIL 2023 I GÖTEBORGS DOMKYRKA,

15 APRIL I SKARA DOMKYRKA

FEST- OCH GALAKONSERT MED GÖTEBORGSOPERAN OCH ANE BRUN

DIRIGENT Aivis GreTERS

4 JUNI 2023

AVANTI!

DIRIGENT Antonello Allemandi

11 JUNI 2023

FRÅN NYA VÄRLDEN

DIRIGENT Aivis GreTERS

13 AUGUSTI 2023

KALASKONSERT

DIRIGENT Sofia Winiarski

2 SEPTEMBER 2023

ALFVÉNS FYRA

DIRIGENT Thomas Dausgaard

16 NOVEMBER 2023

GRANDI VOCI

11 FEBRUARI, 15 APRIL, 14 MAJ, 9 SEPTEMBER,

10 OKTOBER

KAMMARKONserter

29 APRIL, 2 SEPTEMBER, 28 OKTOBER, 9 DECEMBER



Dans

ÅRETS FÖRSTA DANSPREMIÄR ägde rum 4 februari med *12 songs +*. Det var världspremiär på det visuella scenkonstverket *12 songs* signerat koreografen Kenneth Kvarnström och baserat på sångerskan och musikern Ane Brunns låtar. Ane Brun medverkade på scenen tillsammans med GöteborgsOperans Danskompani, Orkester och gästmusiker. Vid sex av tolv föreställningar framfördes även Sharon Eyals hyllade *SAABA*, som hade världspremiär på GöteborgsOperan 2021.

Två dansverk i en föreställning med namnet *Touched* fick världspremiär 31 mars. Båda tog avstamp i naturkatastrofer med teman om förödelse men också medmänsklighet och hopp. En del av bakgrunden till *Dust and disquiet* av svenske koreografen Johan Inger var ett vulkanutbrott i Spanien där Johan Inger är bosatt. De nederländska syskonen Imre och Marne von Opstal skildrade i *To kingdom come* hur en traumatisk händelse kan få fäste.

Hösten inleddes med nypremiär 19 augusti av koreografen Hofesh Shechters *Contemporary dance*. Med musik av Shechter själv och ironiska blinkningar till populärkulturen lockade den fram jubel vid världspremiären på GöteborgsOperan 2019. Verket paradades med en annorlunda dansupplevelse med start på busshållplatsen utanför operahuset, *The bus will arrive in 10 minutes*, av Sverige-debuterande koreografen Tali Zavilevich.

I början av november återkom Hofesh Shechter i dansdubbeln *In a heartbeat* med verket *Wild poetry*. Här ställdes frågor som: Vad är poesi? Hur berättar vi historier för varandra? Ur de tankarna föddes idén om att närma sig barnens instinktiva uttryckssätt. Kvällens andra verk, *Waltz with the beast*, skapades av Tom Weinberger som tidigare dansat i GöteborgsOperans Danskompani. Med hjälp av humor, glädje, sarkasm och sårbarhet ställdes frågor till publiken, som bjöds in att närma sig sina opererade sidor. *Wild poetry* gavs även som skolföreställning dagtid med cirka 900 elever från årskurs 9 och uppåt i publiken.

Under våren visade SVT Alexander Ekmans dansverk *Hammer*, en av GöteborgsOperans mest omtalade och utsålda uppsättningar någonsin som hade världspremiär

i oktober 2022. *Hammer* finns på SVT Play och får nypremiär på GöteborgsOperan i januari 2024. Även dansverket *Skid* (av Damien Jalet) och en fransk dokumentär om artisten och koreografen Yoann Bourgeois och hans arbete med bland andra GöteborgsOperans Danskompani har legat på SVT Play under 2023.

I maj reste dansarna på turné till London och prestigescenen Sadler's Wells där de framförde *Skid* av Damien Jalet och *SAABA* av Sharon Eyal under tre dagar. Efter utsålda hus i London gick turnén vidare till Taiwans andra största stad Taichung. Här gjorde danskompaniet tre föreställningar av *Skid* och *SAABA* på Grand Theatre inför en exalterad publik. Turnén fortsatte till Seoul i Sydkorea, där *Kites* (även det av Damien Jalet) och *SAABA* framfördes vid två välbesökta föreställningar. Vårens sista turné gick till La Villette i Paris, där *Kites* (av Damien Jalet) framfördes tillsammans med *To kingdom come* (av Imre och Marne von Opstal) 7-10 juni.

Även under hösten var det dags att åka på turné, den här gången till Festspielhaus St. Pölten i Österrike. Här öppnade GöteborgsOperans Danskompani säsongen 23 september med *SAABA* och *Contemporary dance*.

I samband med vårens besök i London tog den ikoniska rockfotografen Anton Corbijn bilder av danskompaniet som resulterade i fotoutställningen *Stillness thru movement*. Utställningen visades i GöteborgsOperans foajé från 3 november till 12 december.

Astronaut är en dansföreställning för barn i låg- och mellanstadieåldern som hade världspremiär 23 september 2021. Föreställningen som skapades för klassrummets specifika miljö blev mycket efterfrågad och fortsatte turnera i Göteborg och Västra Götaland under 2022 och våren 2023, samt spelades på GöteborgsOperans Lilla scen, bland annat under Göteborgs Kulturkalas. *Astronaut* har hittills setts av mer än 4 000 barn.



12 SONGS +

12 SONGS

DIRIGENT Hans Ek

ISCENSÄTTNING Kenneth Kvarnström

KOREOGRAFI i samarbete med dansarna i

GöteborgsOperans Danskompani

MUSIK OCH SÅNG Ane Brun

GÄSTANDE MUSIKER Per Eklund, Martin Hederos,
Josefin Runsteen

KOSTYMDESIGN Astrid Olsson

LJUSDESIGN David Stokholm

LJUDESIGN Joachim Bohäll

VÄRLDSPREMIÄR 4 FEBRUARI 2023

SAABA

KOREOGRAFI Sharon Eyal

MEDSKAPARE Gai Behar

KOREOGRAFIASSISTENT Rebecca Hytting

KOSTYMDESIGN Maria Grazia Chiuri för House of Dior

MUSIK Ori Lichtik

LJUSDESIGN Alon Cohen

NYPREMIÄR 4 FEBRUARI 2023

TOUCHED

DUST AND DISQUIET

KOREOGRAFI Johan Inger

SCENOGRAFI EstudiodeDos (aapee):

Curt Allen Wilmer och Leticia Gañan Calvo

KOSTYMDESIGN Bregje van Balen

LJUDESIGN David Stokholm

ORIGINALMUSIK, LJUDESIGN

Amos Ben-Tal/@offprojects

KOMPOSITÖRER, INSPELAD MUSIK Arvo Pärt,

Pete Harden

ASSISTERANDE KOREOGRAF Yvan Dubreuil

TO KINGDOM COME

KOREOGRAFI, SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN

Imre van Opstal, Marne van Opstal

SCENOGRAFI OCH LJUDESIGN Tom Visser

ORIGINALMUSIK

Amos Ben-Tal/@offprojects i samarbete med RY X

LJUDESIGN Amos Ben-Tal/@offprojects

DRAMATURGI OCH ASSISTERANDE KOREOGRAF

Xanthe van Opstal

VÄRLDSPREMIÄR 31 MARS 2023





CONTEMPORARY DANCE +

CONTEMPORARY DANCE

KOREOGRAFI, KOMPOSITÖR Hofesh Shechter
ASSISTERANDE KOREOGRAFER Bruno Guillore,
Chris Evans, Attila Ronai

KOSTYMDESIGN Osnat Kelner Kedem,
Hofesh Shechter

LJUSDESIGN Tom Visser

MUSIK ÄVEN AV J.S. Bach samt Jacques Revaux,
Claude François, Paul Anka

NYPREMIÄR 19 AUGUSTI 2023

THE BUS WILL ARRIVE IN 10 MINUTES

KONCEPT, KOREOGRAFI Tali Zavilevich
VÄRLDSPREMIÄR 19 AUGUSTI 2023

ASTRONAUT

(se Regional verksamhet)





IN A HEARTBEAT

WALTZ WITH THE BEAST

KOREOGRAFI, REGI, DRAMATURGI, MANUS

Tom Weinberger

KOMPOSITÖR Matan Daskal

SCENOGRAFI, LJUSDESIGN Petri Tuhkanen

KOSTYMDESIGN Bregje van Balen

LJUDESIGN Jonathan Assarsson

ASSISTERANDE KOREOGRAF Sarah Gordon Butler

WILD POETRY

KOREOGRAFI, KOMPOSITÖR Hofesh Shechter

KOSTYMDESIGN Osnat Kelner Kedem

LJUDESIGN Tom Visser

ASSISTERANDE LJUSDESIGN Doef Beernink

KOREOGRAFASSISTENT Kim Kohlmann

BITR. KONSTNÄRLIG LEDARE

Hofesh Shechter Company Bruno Guillore

MUSIK även av andra artister

VÄRLDSPREMIÄR 3 NOVEMBER 2023





Regional verksamhet

I MARS MÅNAD gav sig *Don Pasquale* ut på turné i regionen efter premiären på GöteborgsOperans Lilla scen. *Don Pasquale* är en komisk opera av Gaetano Donizetti om en sur, manschauvinistisk gubbe, ett ungt kärlekspar, ett kommande arv och en finurlig plan. Denna uppdaterade uppsättning av *Don Pasquale* var nerkokad till turnéformat med flexibel scenografi och med fyra sångare på scen och fyra musiker. Operan spelades i Göteborg och Skövde samt Partille, Trollhättan, Vara, Alingsås, Kungälv, Lerum, Mellerud, Nödinge, Kinna och Ulricehamn.

Årets regionala musikföreställning, *Let's fall in love*, hade premiär 8 september i Skövde. Den baserades på ett urval av Cole Porters låtar, utdrag ur brev, biografiska fakta och mängder av skvaller sammanfogade till en musikalisk revy som hyllade legendaren. Bakom föreställningen stod GöteborgsOperans musikalartist Lars Hjertner och pianisten/arrangören Per Larsson. Efter premiären i Skövde turnerade *Let's fall in love* till 18 orter i regionen, bland annat Hålanda, Nossebro, Bokenäset, Uddevalla och Hunnebostrand samt spelades även på GöteborgsOperans Lilla scen.

För de lite yngre besökarna framfördes dansverket *Astronaut* vid flera tillfällen i regionen. *Astronaut* hade världspremiär redan 2021 och vänder sig till barn i låg- och mellanstadieåldern och deras vuxna. Här får publiken följa tre dansare ur GöteborgsOperans Danskompani genom utmanande tester, svindlande månpromenader och återvändandet till gravitationen på jorden. Våren 2023 spelades *Astronaut* i bland annat Lerum, Kinna och Vara.

Konserter i regionen

Under vinjetten *GöteborgsOperan på besök* besöker operasångare, musikalartister och pianist en rad orter i regionen med det mesta av det bästa inom opera, operett och musikal. Under 2023 har publiksuccén *Operakväll med musikpärlor* från 2022 fortsatt turnera, nu med nya sångarensambler tillsammans med pianist. Ett tiotal orter besöktes.

Giacomo Puccinis *Messa di Gloria* fick ge namn åt konserten som framfördes i Göteborgs och Skara domkyr-

kor i april. Konserten inleddes med Thomas av Aquinos hymn *O salutaris hostia*, tonsatt av Ęriks Ešenvalds, samt James MacMillans gripande *Larghetto* innan körverket *Messa di Gloria* tog vid. Medverkade gjorde solister samt GöteborgsOperans Kör och Orkester. Konserten genomfördes i samarbete med Svenska kyrkan.

Under *Scensommarkonserter* gavs operapärlor och förhandslyssning ur den kommande säsongen, med start i Skövde 10 augusti. Övriga orter som fick ta del av stycken ur bland annat *Nabucco*, *Wicked* och *Don Giovanni* var Kinna, Ulricehamn, Strömstad och Trollhättan.

Antonio Vivaldis mäsä *Gloria* och annan barockmusik av J.S. Bach och J.H. Roman stod på programmet när sångare och musiker ur GöteborgsOperans Kör och Orkester gav sig ut på turné. Först ut var Skövde 17 oktober och därefter Trollhättan och Lerum.

Årets konserter i regionen avslutades med *Vintersånger i juletid* 8 och 9 december. Här bjöds på opera, musikal och klassisk julmusik i en konsert speciellt skapad för Skövde kulturhus. GöteborgsOperans Kör, GöteborgsOperans Ungdomskör och musiker från GöteborgsOperans Orkester medverkade.





DON PASQUALE

MUSIK Gaetano Donizetti
 LIBRETTO Gaetano Donizetti och Giovanni Ruffini
 efter Angelo Anelli
 SVENSK ÖVERSÄTTNING Sven Hugo Persson
 KAPPELLMÄSTARE OCH ARRANGEMANG Per Larsson
 REGI Annika Lindqvist
 SCENOGRAFI OCH KOSTYMDESIGN Axel Boberg
 Ragnerstam
 LJUSDESIGN Joakim Brink
 PREMIÄR 8 MARS 2023 PÅ GÖTEBORGSOPERANS
 LILLA SCEN. DÄREFTER PÅ TURNÉ I VÄSTRA
 GÖTALAND.

LET'S FALL IN LOVE

MUSIK OCH TEXT Cole Porter
 IDÉ, KONCEPT, MANUS Lars Hjertner
 MUSIKALISKA ARRANGEMANG Per Larsson
 ISCENSÄTTNING OCH KOREOGRAFI Lars Hjertner,
 Hanna Brehmer, Micaela Sjöstedt
 SCENOGRAFI Thomas Johansson
 LJUS- OCH VIDEODESIGN Karin Wijk
 KOSTYM- OCH MASKDESIGN Irene Turegård
 PREMIÄR 8 SEPTEMBER 2023 I SKÖVDE KULTURHUS.
 DÄREFTER PÅ TURNÉ I VÄSTRA GÖTALAND.





ASTRONAUT

KOREOGRAFI Carl Olof Berg
SCENOGRAFI Carl Olof Berg
KOSTYMDESIGN Maja Gunn
LJUSDESIGN Carl Olof Berg
KOMPOSITÖR Mariam Wallentin
NYPREMIÄR 29 AUGUSTI 2022. TURNÉ I VÄSTRA
GÖTALAND.

KONserter i regionen

OPERAKVÄLL MED MUSIKALPÄRLOR
2 FEBRUARI 2023 I SKÖVDE,
DÄREFTER PÅ TURNÉ I REGIONEN

MESSA DI GLORIA
2 APRIL I GÖTEBORGS DOMKYRKA, 15 APRIL I SKARA
DOMKYRKA

SCENSOMMARKONserter
10 AUGUSTI I SKÖVDE, 15 AUGUSTI I KINNA,
18 AUGUSTI I ULRICEHAMN, 19 AUGUSTI I STRÖMSTAD,
27 AUGUSTI I TROLLHÄTTAN

VIVALDIS GLORIA
17 OKTOBER I SKÖVDE, 29 OKTOBER I TROLLHÄTTAN,
4 NOVEMBER I LERUM

VINTERSÅNGER I JULETID
8 OCH 9 DECEMBER I SKÖVDE





GöteborgsOperan Skapa

HOS SKAPA SAMLAS Göteborgs Operans variationsrika arbete för att få fler – framför allt barn och unga – att upptäcka, engagera och fördjupa sig i scenkonst i allmänhet och GöteborgsOperans repertoar i synnerhet. Genom workshoppar, föreställningar och aktiviteter erbjuder Skapa mängder av möjligheter att delta, skapa och uppleva tillsammans. Musikteater och dans förenar alla åldrar och erfarenheter.

Skapas verksamhet står för upplevelser, delaktighet och konstnärlig utveckling. Utifrån operans säsongsprogram skapas deltagarprojekt, upplevelser och format som ligger i linje med operans uppdrag och som ska beröra både nya och befintliga målgrupper.

Skapa är uppdelat i Skapa dans och Skapa opera/drama. Skapaverksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de verk som danskompaniet arbetar med. Skapa opera/drama driver både löpande verksamhet, till exempel barn-, ungdoms- och Skapa-körer, och specifika projekt, både i och utanför operahuset samt samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner.

Skapadagar

Under 2023 genomfördes Skapadagar två gånger under våren och en gång på hösten. Under Skapadagar visas bredden i verksamheten och det ges möjlighet att delta. På februarilovets Skapadagar arrangerades bland annat *Prova på musikal*, *Bakom kulisserna med danskompaniet* och *Ungdomsbiennalen 3.0*. På påsklovets var det återigen dags för Skapadagar, nu med öppet hus, allsångskonsert, guidade turer, *I mitten av två världar* och mycket annat. Höstens Skapadagar mellan 29 oktober och 5 november erbjöd barnoperan *Alice i Underlandet – tebjudningen* och körkonserten *Hur kan jag säga?* med GöteborgsOperans Skapakör.

Skola, barn och unga

Operan i skolan

Skolklasser kan följa en produktion under tre möten med GöteborgsOperans teaterpedagog. Första träffen äger rum på skolan då eleverna får information om GöteborgsOperan, pratar om handlingen och det tema som föreställningen tar upp. Nästa tillfälle är en dryg timmes guidad vandring på operan, med besök på repetition och eventuellt en workshop. Vid tredje träffen ser eleverna den aktuella föreställningen. Under året har 283 elever och 24 pedagoger från ett lågstadium, fyra högstadium, en gymnasieskola, två folkhögskolor, två kulturskolor och en daglig verksamhet deltagit.

Teaterpedagogen har även haft studiecirklar för lärare enligt en samtalsmetod utarbetad inom Sensus studieförbund, här kallad "Tala scenkonst – tala liv". Totalt har 21 lärare deltagit i två studiecirklar vid sammanlagt sex tillfällen där föreställningarna *Wicked* och *In a heartbeat* har ingått.

Ytterligare 668 skolelever och pedagoger har sett repetitioner, genrep, föreställningar eller gått guidade vandringar under ledning av teaterpedagogen.

Skolföreställningar

Under 2023 har GöteborgsOperan gett 47 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt nästan 4 600 elever fått ta del av en föreställning. Till alla GöteborgsOperans skolföreställningar medföljer ett skolmaterial med förslag på hur lärarna kan förbereda och sedan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Lärare ser på scenkonst

År 2021 blev GöteborgsOperan genom Skapa en part i kursen "Lärare ser på scenkonst" som sedan ett antal år drivs av Backa Teater och Göteborgs Stads kulturförvaltning. Kursen vänder sig till lärare i Göteborg med omnejd och ger verktyg för att stärka elevers möjlighet att möta scenkonst, såväl i upplevelsen som i samtalet. Att uppleva konst är en demokratisk rättighet och ingår i skolans bildningsuppdrag. Hösten 2023 var ett kurstillfälle förlagt till GöteborgsOperan då deltagarna såg och analyserade dansföreställningen *In a heartbeat*.

Musik- och dansföreställningar

Genom att skapa nya verk och format, ha tillgång till befintliga och spela dessa på operan eller turnera med dem vill GöteborgsOperan bidra till att alla barn, oavsett förutsättningar, får möjlighet att upptäcka scenkonst.

Sandvargen är en barnopera baserad på Åsa Linds prisade böcker som hade urpremiär i Skövde i september 2022. Hösten 2023 gavs musiken ut på cd och digitalt av skivbolaget Naxos, "Sandvargen - Live från Göteborgsoperan". *Sandvargen* får nypremiär våren 2024.

Alice i Underlandet - tejudningen är en kortopera av Christofer Elgh baserad på Lewis Carolls klassiska, surrealistiska berättelse. Operan hade urpremiär i Tabergs gru-

va 2021 och jobbades fram på nytt i en deltagandeprocess med en grupp från GöteborgsOperans Barn- och Ungdomskörer, två slagverksstudenter och den fria gruppen Minopera. Efter föreställningen kunde man prova virtuella hattar i sin mobiltelefon och själv bli en virtuell Alice eller Hattmakare med inspiration från föreställningen. Under en inledande workshop pratade Christofer Elgh om vad *Alice i Underlandet* egentligen handlar om och vad i handlingen som är spännande utifrån rum, tid och ljud. Under höstens Skapadagar gavs sex föreställningar med 800 besökare och en öppen repetition med 60 ungdomar.

I mitten av två världar framfördes på Lilla scenen under vårens Skapadagar. Det var en föreställning om utanförskap, grupptillhörighet och omöjlig kärlek, av och med GöteborgsOperans Ungdomskör och en musikalgrupp från Kulturskolan Göteborg. Tillsammans utforskade ungdomarna hur musik kan uttrycka längtan och ens innersta drömmar. Föreställningen bestod av musik från kända operor och musikalerna. På scenen medverkade också orkestern Blown Away från Kulturskolan Göteborg och en trio från GöteborgsOperans Orkester.

Om en tiger kommer fram - en konsert om kärlek, med GöteborgsOperans Barnkör gavs i maj 2023 på Lilla scenen. Den bestod av nyskriven musik utifrån förskolebarns tankar om kärlek. GöteborgsOperan hade bett barn på tre förskolor i staden att beskriva kärlek. Ett av svaren var "Kärlek känns som att en tiger kommer fram", vilket fick ge namn åt konserten. Utöver de nyskrivna sångerna innehöll konserten även andra kärlekslåtar och publiken bjöds in till att sjunga med.

Astronaut är en dansföreställning för barn i låg- och mellanstadieåldern som hade världspremiär 23 september 2021. Föreställningen, som skapades för klassrummets specifika miljö, blev mycket efterfrågad och fortsatte turnera i Göteborg och Västra Götaland under 2022 och våren 2023 samt spelades på GöteborgsOperans Lilla scen, bland annat under kulturkalaset. *Astronaut* har hittills setts av mer än 4 000 barn.

Tvåornas kör är ett samarbete mellan Kulturskolan Göteborg och GöteborgsOperan som utmynnade i tre konserter på Stora scenen 1-2 juni, då även GöteborgsOperans Orkester medverkade. Vid varje föreställning deltog cirka 300 barn.





Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12–16 år) och en äldre (16–25 år) grupp.

Under året har Ungdomskören äldre medverkat i vårens Skapadagar med *I mitten av två världar*, där de mötte en musikalgrupp från Kulturskolan Hisingen i en föreställning om utanförskap, grupptillhörighet och omöjlig kärlek, samt i *Vintersånger i juletid*. Sångare ur Ungdomskören yngre medverkade i *La bohème* och i *Alice i Underlandet - tejudningen*. Hela Ungdomskören yngre sjöng julsånger i foajén inför *En julsaga*.

Barnkören gav i maj konserten *Om en tiger kommer fram*, med nyskriven musik utifrån förskolebarns tankar om kärlek, vid skolföreställningar på Lilla scenen för förskolor samt en familjeföreställning i Skövde. Barnkören medverkade även i *Alice i Underlandet - tejudningen* i november och *En julsaga* i december.

Alla körerna medverkade vid jubileumskonserten i juni och Göteborgs Kulturkalas i september.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans Unga ambassadörer är GöteborgsOperans gemensamma intresse- och referensgrupp för unga 13–25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och att vara ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Gruppen är involverad i flera aktiviteter, bland annat GöteborgsOperans Instagramkonto för unga. Under 2023 har de bland annat medarrangerat *Prova på musikal*, *Prova på opera* och *Prova på samtida dans* för andra intresserade ungdomar.

Genom *Återskapa* får ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapa ett verk med kopplingar till tematiken i ett existerande verk. Alla ungdomar mellan 13 och 21 år som vill uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete är välkomna att söka. Under 2023 har man arbetat med *Återskapa: Alice i Underlandet - tejudningen*.

Ungdomsbiennalen är ett långsiktigt samarbete med Kulturskolan Göteborg. Ett av målen är att elever och operans medarbetare får mötas, ett annat är att GöteborgsOperan kan vara en arena för de ungdomar som gått i kulturskola länge och kanske tänker sig en framtid inom scenyrken. Under Skapadagar i februari 2023 presenterades *Ungdomsbiennalen 3.0*, en musikal med ett gäckande mordmysterium och ett äventyr ut i rymden för att rädda mänskligheten, skapad av och med medverkande ungdomar.

Tillgänglighet

Relaxed performance

Relaxed performance är en föreställningsform särskilt anpassad för den som vill ha lite friare former än vad andra föreställningar erbjuder. Här råder en avslappnad inställning till rörelser och ljud i publiken. *Relaxed performance* vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2023 har *Relaxed performance* genomförts vid fem tillfällen, inspirerade av *Majas alfabetssånger* och *Don Giovanni*.

Nätverket Universell Scenkonst

Skapa var drivande i bildandet av det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) som verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. Nätverket fokuserar på lärande, konstnärlig utveckling och opinion.

Förutom GöteborgsOperan ingår Regionteater Väst, Big Wind, danskompaniet Spinn, dansutbildningen Språng samt Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen). Skapa har under året varit föredrags-hållare samt arrangör av flera öppna evenemang genom nätverket, däribland en två dagars workshop med koreografen Dalija Acin Thelander om dansföreställningar för bebisar och barn med funktionsvariationer.

Dansa med bebis

Under bebistiden kan föräldrar uppleva att egna önskemål får stå tillbaka, inklusive att ta del av kulturupplevelser och få tid för egen träning. *Dansa med bebis* leds av en tidigare dansare vid GöteborgsOperans Danskompani och ger föräldrar möjlighet till både kultur och rörelse tillsammans med sitt barn. Under 2023 gavs *Dansa med bebis* vid sju fullbokade tillfällen på GöteborgsOperan, en gång vid en familjedag på Skövde kulturhus samt tre gånger på asylboendet Restad Gård i Vänersborg.





Delaktighet

Skapakören

Skapakören är en mötesplats för vuxna i olika åldrar, bakgrund och erfarenhet som vill sjunga och arbeta sceniskt tillsammans. Kören arbetade under året med en scenisk körkonsert, *Hur kan jag säga?* som tar avstamp i Karin Boyes dikt med samma titel, med premiär på Skapadagar hösten 2023. Kören består av cirka 50 personer över 18 år som är nyfikna på att sjunga och agera tillsammans med andra.

Återskapa

Genom *Återskapa* får ungdomar mellan 13 och 21 år uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete. Under 2023 har man arbetat med *Alice i Underlandet - tejudningen*. Återskapas version är ett samarbete med den fria operagruppen Minopera som tillsammans med en grupp ungdomar skapade en ny version av verket. Under höstens Skapadagar hölls workshoppar för barn och ungdomar om att skapa en kortopera, och därefter framfördes verket vid sex tillfällen under två dagar.

Bakom kulisserna med danskompaniet

Vid tre tillfällen har programpunkten *Bakom kulisserna med danskompaniet* genomförts. Det är en guidad tur i operahuset och en halvtimmars dans- och rörelsestudie i dansstudio. Deltagande barn (5-12 år) och deras medföljande vuxna har även fått möta dansare i kompaniet inför deras föreställning samma dag.

Rädda Barnen

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet syftar till att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har olika barngrupper och volontärgrupper från Rädda Barnens verksamheter i bland annat Hjällbo och Vänersborg tagit del av dansworkshoppar och föreställningar på GöteborgsOperan. Vi har även haft uppsökande dansverksamhet för barn och föräldrar på Restad Gård i Vänersborg.

Breddat folkbildande samarbete

Skapa arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan.



Verksamheten i sammandrag

ÅREN 2020 OCH 2021 samt början av 2022 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin, vilket innebär att de åren inte är jämförbara med åren före och efter.

TOTALT ANTAL BESÖKARE

	2023	2022	2021	2020	2019
Besökare scener och spelplatser	240 481	188 312	67 196	54 877	264 423
Besökare övriga aktiviteter	<u>36 875</u>	<u>36 586</u>	<u>9 598</u>	<u>11 320</u>	<u>35 817</u>
	277 356	224 898	76 794	66 197	300 240

SCENER OCH SPELPLATSER

	Antal föreställningar			Antal besökare			Beläggning per förest.		
	2023	2022	2021	2023	2022	2021	2023	2022	2021
Stora scenen	195	181	71	184 253	141 647	56 444	945	783	795
Lilla scenen	53	55	85	5 125	6 701	1 337	97	122	97
Skövdescenen	11	27	8	2 390	3 520	596	217	130	75
Konserter och övrigt	19	22	25	9 692	8 311	4 418	510	378	190
Turnéer i regionen	87	83	36	24 381	7 621	1 474	280	92	76
Internationella turnéer	<u>13</u>	<u>15</u>	<u>8</u>	<u>14 640</u>	<u>20 512</u>	<u>2 927</u>	<u>1 126</u>	<u>1 367</u>	<u>366</u>
	378	383	233	240 481	188 312	67 196	636	492	288

ANTAL BESÖKARE, ÖVRIGA AKTIVITETER

	2023	2022	2021	2020	2019
Introduktioner och samtal	5 294	5 917	841	2 440	8 187
Guidningar	5 783	4 525	7	1 154	9 335
Skapaverksamhet	2 714*	4 414	4 659	1 907	2 572
Barn- och ungdomskörer (repetitioner)	3 904	3 718	2 318	3 619	4 048
Oliverskolan (endast 2019)	0	0	0	0	3 180
Övrigt (lunchmusik, Sommarverandan, öppet hus m.m.)	<u>19 180</u>	<u>18 012**</u>	<u>1 773</u>	<u>2 200</u>	<u>8 495</u>
	36 875	36 586	9 598	11 320	35 817

* Cirka 1 400 besökare till aktiviteter inom Skapa har 2023 fördelats per spelplats och redovisas under Lilla scenen istället för att summeras under Skapaverksamhet.

** Från 2022 ingår även Lotta på Liseberg, jobbmässa och VGR-evenemang.

Antal förest. Totalt antal besökare Besökare per förest. Beläggning %

OPERA – STORA SCENEN

Die Schweigsame Frau	6	4 527	755	59 %
Hoffmanns äventyr	2	2 287	1 144	90 %
La bohème	10	11 984	1 198	94 %
Mytomania	7	4 009	573	45 %
Nabucco	14	11 629	831	65 %
Don Giovanni	<u>7</u>	<u>6 011</u>	<u>859</u>	<u>67 %</u>
	46	40 447	879	69 %

DANS – STORA SCENEN

12 Songs +	12	11 212	934	92 %
Contemporary dance +	3	2 613	871	85 %
In a heartbeat	8	6 592	824	80 %
Touched	<u>9</u>	<u>5 156</u>	<u>573</u>	<u>56 %</u>
	32	25 573	799	78 %

MUSIKAL – STORA SCENEN

Cabaret	37	37 502	1 013	79 %
Det var en gång på Grand Hôtel	11	9 170	834	65 %
Wicked	47	50 940	1 084	85 %
En julsaga	<u>7</u>	<u>8 728</u>	<u>1 247</u>	<u>98 %</u>
	102	106 340	1 043	81 %

KONSERTER OCH ÖVRIGT – STORA SCENEN

Festkväll 2023	1	700	700	93 %
Från nya världen	1	940	940	100 %
Hyllningskonsert Simon & Garfunkel	2	2 541	1 271	100 %
Grandi voci	5	2 550	510	54 %
Tarabband	1	793	793	70 %
Avanti!	1	1 014	1 014	96 %
Trettondagskonsert med bal	1	1 051	1 051	99 %
Tvåornas kör	<u>3</u>	<u>2 304</u>	<u>768</u>	<u>81 %</u>
	15	11 893	793	79 %

Antal förest. Totalt antal besökare Besökare per förest. Beläggning %

LILLA SCENEN

Astronaut	10	580	58	97 %
Don Pasquale	6	725	121	94 %
GO club	8	791	99	94 %
Göteborgs Kulturkalas 2023	2	146	73	91 %
Återskapa: Alice i Underlandet	6	758	126	90 %
Relaxed performance	5	359	72	90 %
Skapadagar (Ungdomsbiennalen, I mitten av två världar, Hur kan jag säga?)	6	681	114	95 %
Om en tiger kommer fram	2	148	74	93 %
Let's fall in love	<u>8</u>	<u>937</u>	<u>117</u>	<u>98 %</u>
	53	5 125	97	94 %

SKÖVDESCENEN

Don Pasquale	1	294	294	58 %
Vivaldis Gloria	1	396	396	79 %
Om en tiger kommer fram	1	61	61	40 %
Let's fall in love	6	647	108	70 %
Vintersånger i juletid	<u>2</u>	<u>992</u>	<u>496</u>	<u>99 %</u>
	11	2 390	217	77 %

KONSERTER OCH ÖVRIGA AKTIVITETER

Kammarkonserter	4	1 152	288
Göteborgs Kulturkalas 2023 (Kalaskonsert)	1	1 233	1 233
Genrep	<u>14</u>	<u>7 307</u>	<u>522</u>
	19	9 692	510



Antal förest. Totalt antal besökare Besökare per förest. Beläggning %

TURNÉER I REGIONEN

	Antal förest.	Totalt antal besökare	Besökare per förest.	Beläggning %
Astronaut	38	1 704	45	93 %
Don Pasquale	10	1 023	102	38 %
Fest- och galakonsert	1	15 000	15 000	75 %
Alfvéns fyra	1	1 080	1 080	96 %
Operakväll med musikalpärlor	9	1 114	124	65 %
Let's fall in love	18	1 908	106	71 %
Messa di Gloria	2	837	419	100 %
Scensommarkonsert	6	1 405	234	60 %
Vivaldis Gloria	<u>2</u>	<u>310</u>	<u>155</u>	<u>52 %</u>
	87	24 381	280	72 %

INTERNATIONELLA DANSTURNÉER

To Kingdom Come/Kites (Paris, Frankrike)	4	4 784	1 196	91 %
Skid/SAABA (London, Storbritannien)	3	4 045	1 348	92 %
SAABA/Contemporary dance (St. Pölten, Österrike)	1	945	945	93 %
Skid/SAABA (Taichung City, Taiwan)	3	2 772	924	64 %
Kites/SAABA (Seoul, Sydkorea)	<u>2</u>	<u>2 094</u>	<u>1 047</u>	<u>84 %</u>
	13	14 640	1 126	84 %



DIGITALA VISNINGAR PÅ OPERA.SE

	<i>Antal produktioner</i>	<i>Totalt antal unika visningar</i>
Digitala introduktioner	21	43 515
Digitala samtal	<u>24</u>	<u>747</u>
	45	44 262

LYSSNARE SVERIGES RADIO P2

	<i>Antal linjära lyssnare¹</i>	<i>Antal starter eller nedladdningar on demand²</i>
Die Schweigsame Frau	20 000	920
Nabucco	40 000	1 130
Grandi voci (konsert)	30 000	350
Mytomania	<u>20 000</u>	<u>580</u>
	110 000	2 980

1. Cirka antal personer mellan 12 och 79 år som lyssnat minst 1 minut av sändningen.

2. Cirka antal starter eller nedladdningar summerat över en femveckorsperiod efter första sändning. Starter och nedladdningar är inte detsamma som räckvidd eller antal personer som lyssnat – den siffran kan inte beräknas över ett större antal veckor men en fingervisning kan vara att den siffran är cirka 85 % av antalet starter/nedladdningar i detta fall.

TITTARE SVERIGES TELEVISION OCH TV4

	<i>Antal tittare linjärt/broadcast³</i>	<i>Antal kontakter (räckvidd), SVT Play och TV4 Play</i>
Skid (visades 2021, SVT 2)	-	16 800
Hammer (SVT 2)	294 000	18 700
Lotta på Liseberg (TV4)	<u>741 000</u>	<u>250 000</u>
	1 035 000	285 500

3. SVT: Total räckvidd för en sändning och en repris (cirka antal personer som sett något av programmet). TV4: Total räckvidd för en sändning.



Möten med publiken

PUBLIKENS MÖTE MED GöteborgsOperan ska präglas av helhetssyn, vare sig det sker på webbplatsen eller i sociala medier, i operahuset eller på någon av regionens alla scener för gästspel. Ett gott bemötande där alla besökare känner sig sedda och välkomna är självklart, liksom att erbjuda olika vägar in till upplevelser av scenkonst i olika former.

Vägar till operan

Säsongsprogram och opera.se

GöteborgsOperans repertoar presenteras i ett tryckt säsongsprogram. Det finns att hämta utan kostnad i foajéerna i Göteborg och Skövde. All information om säsongen och respektive uppsättning finns också på opera.se, där det även finns en lättläst version av handlingen i operor och musikalerna. Via opera.se kan besökarna också köpa biljetter.

Både antal besök och antal sidvisningar på opera.se ökade kraftigt under 2023 jämfört med föregående år, mycket tack vare den populära musikalerna *Wicked*.

opera.se	2023	2022	% förändr.
Besök på opera.se (sessioner)	1 036 640	762 000	36 %
Antal sidvisningar	2 822 937	1 971 900	43 %
Interaktioner per besök i genomsnitt	5	3,9	28 %
Besökslängd i genomsnitt	03:37	03:40	-1 %

Engagemang på sociala medier

GöteborgsOperan är synlig på Facebook, Instagram, LinkedIn, Youtube och X. Antalet följare har fortsatt att öka under 2023 till följd av strategisk annonsering och organiskt innehåll.

Den största tillväxten var på Instagramkontot @goteborgsoperansdanskompagni som under året slog alla tidigare rekord vad gäller nya följare och räckvidd. Kontot ökade med 16 678 följare och fick en samlad räckvidd på 2 059 658 under året. GöteborgsOperans Instagramkonto ökade med 2 735 och nådde en räckvidd på 1 149 394. Sedan tidigare har husets unga egen kanal på Instagram, @ungagoteborgsoperan, där barn- och ungdomskörerna och avdelningen Skapas arbete är i fokus.

GöteborgsOperans Facebooksida nådde en räckvidd på 831 200 med framför allt poster om *Wicked* som dragplåster. Likt danskompaniets Instagramkonto når även deras Facebookkonto en internationell publik.

Erbjudanden till studenter

Studerande med studentlegitimation kan anmäla sig till studentlistan där de får erbjudande om att köpa max två biljetter för 150 kronor styck. Vid slutet av året hade studentlistan 1 770 medlemmar, vilket är en ökning med drygt 50 procent jämfört med 2022 (1 164).

Samarbetet med Mecenat fortlöper också, och innehavare av Mecenatkort betalar 75 procent av biljettpriiset.

Digitalt nyhetsbrev

Information om föreställningar, erbjudanden och aktiviteter skickas ut via GöteborgsOperans digitala Nyhetsbrev. Vid årets slut fanns cirka 61 000 prenumeranter (52 500) på nyhetsbrevet, en ökning med 16 procent jämfört med föregående år. Förfrågan om att prenumerera på nyhetsbrevet kommer när man besöker webbplatsen opera.se, vid GDPR-förfrågningar (hantering av personuppgifter), vid inskrivning på Studentlistan och när man deltar i tävlingar. Det finns också möjlighet att anmäla sig till Nyhetsbrevet via de digitala inför besöket- och tack för besöket-utskick som går till alla som köpt biljett till en föreställning.

Framtida publik

För att attrahera ny publik och behålla den befintliga, startades det strategiska projektet Framtida publik 2021. Det innefattar både ökad kunskap om kulturkonsumtion, mer kunskap om besökarna, nya arbetssätt och utveckling av publikens upplevelse i framtida repertoar. Arbetet inkluderar ett helhetstänk både före, under och efter besök på GöteborgsOperan. (Se Kunden i Fokus.)

Arbetet för att nå ny publik fortsatte under 2023. Fokus har legat på att utveckla kommunikationen och arbetet i digitala kanaler och verktyg. För att nå fler och tillgängliggöra GöteborgsOperans konstformer utvecklas bland annat "det virtuella operahuset". (Se Digital innovation.)

På plats

Publikens första kontakt vid besök - foajépersonalen

Värdarna är de första som besökarna möter när de kommer in på GöteborgsOperan för att se en föreställning. Annan personal som besökarna möter tidigt är de som arbetar i foajéns biljettkassa, Operashop, café, barer, restaurang och garderober. All foajépersonal utbildas kontinuerligt i både bemötande och tillgänglighet. Det är en viktig del av kontakten och professionaliteten gentemot publik och besökare.

Värdarna har obligatorisk utbildning i HLR (hjärt-lungräddning) och tränar kontinuerligt. De kunskaperna har praktiserats med ett livräddande resultat genom åren vid hjärtstopp, men även vid andra insjuknanden. Utöver detta har personal genomgått RUS-utbildning (kurs i ansvarsfull alkoholserving). Övningar för utrymning av salong och foajé vid brand eller annan fara sker vid flera tillfällen varje år. Foajépersonalen tränas i simulerade situationer för att kunna agera vid verklig händelse.

Värdarna möter olika utmaningar i sitt arbete; då och då insjuknar publik, ibland så allvarligt att ambulans behöver tillkallas. Under 2023 skedde det vid ett 20-tal tillfällen.

Andra utmaningar under året var scenplatserna i *Cabaret*, flygningen i *Wicked* och demonstrationen i *Nabucco* där värdarna på ett eller annat sätt fick informera, bevaka eller ingripa.



Guidade turer

GöteborgsOperans guidningar är mycket populära. 2023 gick cirka 5 800 besökare på guidad tur, varav drygt hälften var barn. Det ges både öppna turer och för ett stort antal bokade grupper. Förutom de ordinarie guidningarna anordnar GöteborgsOperan olika temaguidningar som exempelvis visningar på de tekniska avdelningarna. Temaguidningarna hade 2023 fokus på operans verkstäder.

Många som går guidad tur kombinerar det med lunch i restaurangen. Högstadi- och gymnasieelever kommer oftast på guidad tur i samband med att de ska se en föreställning. Vissa grupper, till exempel körer, orkestrar och amatörteatrar, har särskilda önskemål om vad de vill se eller lära sig. Studiecirkel avslutar ofta med ett besök på operan och familjer bokar guidning som en del av ett födelsedagsfirande. Avdelningen Skapa (som rör barn och unga, familj, medskapande och deltagande) visar också huset för besökande grupper.

Konserter med fri entré

Kammarkonserterna är i det mindre formatet och presenteras oftast på lördagar vid lunchtid. Musiker och sångare från GöteborgsOperan, ibland med gäster, konserterar med varierande program och genrer. Kammarkonserterna, som har fri entré (bokad biljett krävs dock), är mycket välbesökta. Antalet sittplatser fylls snabbt och även balkonger och del av trapporna i foajén tas i anspråk av publiken. 2023 framfördes fyra kammarkonserter i GöteborgsOperans foajé.

Under året har GöteborgsOperan även medverkat med konserter när Göteborg firade 400 år i Frihamnen 4 juni och under Göteborgs Kulturkalas i september. Under kulturkalaset bjöds på både konserter, guidade turer, dans och operan *Nabucco*. Allt med fri entré för besökarna, men till vissa programpunkter behövde biljett bokas.

Introduktioner till föreställningar

En timma före opera- och dansföreställningar ges introduktioner på Lilla scenen. De kostar inget extra, biljetten gäller som inträde. Introduktionerna brukar vara välbesökta och är en uppskattad möjlighet för publiken att lära känna föreställningen och få en djupare inblick i handling och bakgrund.

Ett genomsnittligt år brukar mellan tio och femton procent av gästerna ta sig tid att gå på introduktionen. Genomsnittet ligger på cirka 160 besökare på operaintroduktioner och 80 vid dansintroduktioner.

Introduktionerna filmas även och läggs upp digitalt på respektive föreställningssida på opera.se, vilket ökar både tillgänglighet och service. Visningarna av de digitala introduktionerna har ökat markant, från cirka 13 400 under 2022 till cirka 43 500 under 2023. Trots detta minskade inte antalet besökare på introduktioner på plats, vilket betyder att vi nu når ut till fler än tidigare.

Kontakt med danspubliken

Danskompaniet bjuder in sin publik till bland annat fysiska introduktioner och öppna repetitioner.

De fysiska introduktionerna ges utvalda dagar och med begränsat antal platser. Introduktionen leds av dansare och bygger på publikdeltagande. Under 2023 har det hållits fem tillfällen med fysisk introduktion inför dansverken *To kingdom come* och *Wild poetry*.

Ett par veckor före världspremiärer på Stora scenen bjuder danskompaniet in till en öppen repetition med samtal. Besökarna får se dansarna i nästan färdiga verk tillsammans med koreograferna och höra dem berätta



om processen och tankarna bakom sina nya verk. Under 2023 hölls öppna repetitioner inför *Touched (Dust and disquiet)*.

Rörelse- och improvisationsworkshops hölls av en dansare från danskompaniet vid flera tillfällen under 2023.

Inom verksamheten Skapa dans hade barn, unga och andra nyfikna möjlighet att delta i olika aktiviteter tillsammans med danskompaniet. Däribland *Prova på samtida dans* för unga (13–25 år) under tre dagar i augusti med särskilt fokus på verket *Contemporary dance*, den lekfulla workshopen *Dansa med bebis* för föräldrar och deras små samt upptäcktsfärden *Bakom kulisserna med danskompaniet* för barn (5–12 år) tillsammans med deras vuxna.

Samtal vid premiärer

Inför premiärer av operaproduktioner på Stora scenen arrangeras öppna samtal med GöteborgsOperans dramaturg som moderator. Teamen för den aktuella produktionen, solister samt gäster med anknytning till föreställningens teman bjuds in, och här diskuteras både uppsättningens frågeställningar och relevanta samtidsfrågor. Samtalen varvas med musikaliska inslag av några medverkande solister samt ackompanjatör vid flygeln. Dessa samtal hålls på Lilla scenen och är mycket uppskattade av publiken, dels för de ibland oväntade och intressanta ämnen som berörs, dels för att de ger djupare kunskap om uppsättningen och verket som sådant. Då teamen är från olika länder hålls samtalen ofta på engelska. Samtalen spelas in och läggs upp på opera.se. År 2023 genomfördes samtal inför samtliga operapremiärer på Stora scenen utom vid nypremiärer (repriser).

Föreställningsprogram

Till varje föreställning finns ett unikt program. I programmen kan man förutom handling, historisk text och biografier ta del av de konstnärliga teamens tankar, låta dirigenten guida genom musiken och läsa fördjupningar i uppsättningens tema.

Föreställningsprogrammen finns att köpa i Operashopen, caféet och garderoberna. Besökarna kan också förbeställa programmet vid köp av biljetter online.

Tillgänglighet och hjälpmedel

GöteborgsOperan ska möta sin publik med hög kvalitet på service, kunskap och bemötande och verka för en bred tillgänglighet. Verksamheten ska anpassas så att föreställningarna är tillgängliga för alla. Personer med funktionsvariationer ska få hjälp med att på ett flexibelt och individanpassat sätt få förutsättningar för en bra upplevelse.

Besökare kan förbereda sitt besök via tillgänglighetsdatabasen, TDB, som finns länkad från opera.se.

Orienteringstavlor finns uppsatta i foajén och man är välkommen att före besöket kontakta bokningen för att få mer information eller tala om vilka behov av tillgänglighet man har.

För rullstolsburna finns särskilda platser på parkett. Den som har nedsatt hörsel kan låna hörslinga. För personer med synnedsättning syntolkas vissa föreställningar. Under 2023 genomfördes syntolkning vid fyra tillfällen.

Textmaskin med svensk och engelsk text används vid alla operor och musikalerna, oavsett vilket språk som föreställningen framförs på. Handlingen finns i lättläst version på webbplatsen i anslutning till premiärdatumet. På varje produktionssida finns direktlänk med information om tillgänglighet i operahuset.

Webbplatsen opera.se är strukturerad så att den som önskar kan få sidorna upplästa av vedertagna mjukvaror för talsyntes och finns även i engelsk version.

En tillgänglighetsrapport om opera.se tas fram minst en gång om året, där samtliga mallar på webbplatsen testas för eventuella tillgänglighetsbrister. Rapporten för 2023 publicerades på sidan "Tillgänglighetsredogörelse" i november. På webbplatsen finns formulär där besökare har möjlighet att lämna synpunkter om både digital och fysisk tillgänglighet.

Operashopen erbjuder fantasi och kunskap

Operashopens sortiment knyter an till musik- och teaterkonsten och här hittar man presenter för alla åldrar, som nothäften, fakta- och barnböcker, masker, spel och utklädningskläder. Här finns också ett noga utvalt sortiment av dvd och cd med opera, dans och konserter, till exempel GöteborgsOperans egen uppsättning av barnoperan *Sandvargen*.

I Operashopen säljs också egna varor producerade exklusivt för operan och för danskompaniet. I tillverkningen av egna produkter läggs stor vikt vid hållbarhet med sats-

ningar på återvunnet material, Fairtrade och miljövänliga produkter. ”Merch”, produkter kopplade till föreställningar, designas av marknadsavdelningen, men GöteborgsOperan arbetar också med konstnärer och artister. Under 2023 resulterade samarbetet med den kände fotografen Anton Corbijn och danskompaniet i en rad produkter med bilder från projektet.

Restaurang, café och bar

GöteborgsOperans Restaurang serverar mat och dryck i samband med föreställningar samt lunch. Dessutom ordnas skraddarsydda företagsarrangemang, uthyrningar och event. Därutöver serveras personalmat för de anställda.

Restaurangen arbetar till stor del med ekologiska råvaror och erbjuder såväl fasta menyer som à la carte-rätter. Det finns till exempel en ”Gröna menyn”, med vegetariska rätter genom hela trerättersmenyn. I caféerna finns ett växlande utbud av smörgåsar och bakverk.



Ett viktigt förhållningssätt är att hålla en mycket hög nivå på bemötande och service. Restaurangens personal har stor kännedom om till exempel matallergier och annan matintolerans och kunskaperna uppdateras ständigt. Restaurangen är miljömärkt med Svanen (omcertifierad 2023) och är en del av Fairtrade Region.

En långvarig bekantskap

Abonnemang

Säsongen 2022/2023 återupptogs försäljningen av abonnemang efter att ha legat ner under pandemin, och försäljningen fortsatte även säsongen 2023/2024. Abonnemangsformerna är Premiär och Ditt val, som båda ger flera slags rabatter och erbjudanden. Försäljningen inför säsongen 2023/2024 låg på i stort sett samma nivå som föregående säsong.

Ombud sprider information

GöteborgsOperan har drygt 110 ombud som bland annat bokar biljetter till intresserade i sina nätverk. Under 2023 sålde de omkring 7 000 biljetter till ett värde av 3,2 miljoner.

Ombuden är också av stor betydelse då de hjälper till att sprida information om det som händer i operahuset till människor som kanske inte hade kommit i kontakt med GöteborgsOperan annars. Ombuden har vissa förmåner, som rabatterade biljetter efter ett visst antal bokade och möjlighet att efter särskild inbjudan se generalrepetitioner. För ombuden arrangeras samtal inför nya uppsättningar, där de får djupare kunskap om de olika verken och uppsättningarna.

Ombuden bjuds in till en årlig träff. Då berättar till exempel medarbetare om sin yrkesroll och sitt yrkeskunnande - 2023 delade en inspicient med sig av sina erfarenheter från ett långt yrkesliv. De ombud som sålt flest biljetter under säsong 2022/2023 uppmärksammades också och det bjöds även på musikunderhållning.

Tre vänföreningar

GöteborgsOperan har tre fristående, aktiva vänföreningar: GöteborgsOperans Vänner med cirka 370 medlemmar, Danskompaniets Vänner med drygt 180 medlemmar samt TeaterVännerna i Skaraborg med cirka 300 medlemmar.

Medlemmarna i GöteborgsOperans Vänner erbjuds

bland annat föreläsningar med fördjupning av verken, opera- och musikalresor samt träffar med till exempel någon solist och andra medarbetare. Medlemmarna erbjuds även rabatterade biljetter vid några tillfällen per år.

TeaterVännerna i Skaraborg ordnar evenemang med olika artister ungefär en gång i månaden. Föreningen ordnar även träffar för medlemmar och nya publikgrupper, både i egen regi och i samarbete med GöteborgsOperan, för att sprida intresset för sång, musik, dans och teater. Medlemmarna erbjuds aktiviteter med underhållning, teaterresor, föreläsningar och möjlighet till inblickar i arbetet kring GöteborgsOperans föreställningar i Skövde.

Danskompaniets Vänner får genom sitt medlemskap bland annat träffa dansare, koreografer och scenografer, besöka repetitioner samt åka på resor för att se andra dansföreställningar.

Representanter från GöteborgsOperan sitter i respektive vänförenings styrelse.

Digital innovation

GöteborgsOperan ska vara en nyskapande mötesplats som väcker engagemang och upptäckarlust. Projektet Digital innovation vill ta reda på hur ny teknik kan hjälpa operan att nå ut med scenkonst till ännu fler. Målet är att öka tillgängligheten, vidga deltagandet och sänka trösklarna.

Hösten 2022 gjordes en förstudie om ett digitalt operahus. Förstudien visade bland annat att för att nå en yngre målgrupp (unga vuxna 18–35 år) behöver kommunikationen och innehållet nå in i deras digitala flöden. Genom "den virtuella operan" är tanken att skapa en digital upplevelsefoajé som öppnar för att förändra bilden av GöteborgsOperan hos unga vuxna genom att låta dem interagera och ta del av verksamheten på ett sätt som webbplatsen opera.se inte möjliggör idag. Känner de sig hemma där ökar chanserna att de blir publik i framtiden. Förhoppningen är att lansera grunden till "det virtuella operahuset" till GöteborgsOperans 30-årsjubileum 2024.

Kunden i fokus

Inom strategiområdet Framtida publik, ingår Kunden i fokus, ett strategiskt projekt som syftar till att bättre kunna ta hand om och behålla de befintliga besökarna samt locka fler nya besökare. Ambitionen är att erbjuda en sammanhållen, inspirerande upplevelse – före, under och efter besöket i huset, allt utifrån besökarens perspektiv. För att göra detta krävs en helhetssyn på hela resan, från besökarens första kontakt till dagarna efter avslutat besök.

Hösten 2022 genomfördes ett pilotprojekt för att införa ett uppdaterat, kundorienterat och datadrivet arbetssätt. Erfarenheterna från pilotprojektet har under 2023 bland annat lett till ett uppdaterat arbetssätt med tvärfunktionella team. Arbetssättet visade sig leda till ökad kreativitet, breddad kunskap, mandat över uppgiften, kortare ledtid från idé till handling samt ökad försäljning. Hösten 2023 bildades två team med representanter från försäljning och kommunikation. Dessa tvärfunktionella team arbetar utifrån ett gemensamt årshjul och kan smidigt agera i enlighet med visionen och målen i Kunden i fokus.

GöteborgsOperan och omvärlden

Om GöteborgsOperan i medierna

Under 2023 genererade ordet "Göteborgsoperan" 1 850 träffar i mediearkivet Retriever. Här återfinns allt från förhandsartiklar, recensioner, notiser, intervjuer, porträtt och långa reportage till granskningar i svensk tryckt press. Oftast med fokus på personer på eller intill scenen inför premiärer: sångare, dansare, koreografer, regissörer, upphovspersoner. Utöver detta finns inslag i etermedier, direktsändningar i Sveriges Radio P2 och internationella recensioner och artiklar.

GöteborgsOperans Danskompani uppmärksammades som aldrig förr under 2023. Det var förhandsartiklar och kritikerhyllningar efter världspremiärerna *12 songs*, med artisten Ane Brun, *Touched* och *In a heartbeat*. I mars bevakade SVT Väst när dansare från hela världen var på audition för en plats i danskompaniet, och två inslag sändes – med en uppföljning i december. SVT sände Alexander



Ekman succé *Hammer* 15 april samt en dokumentär om koreografen Yoann Bourgeois, till stor del inspelad i huset.

Under kompaniets turnéstopp i London i maj följdes dansarna av ett reportageteam från GP, vilket resulterade i ett 13-sidigt reportage i helgbilagan *Två Dagar*. Även en av vår tids största fotografer, Anton Corbijn, följde kompaniet i London. Hans bilder blev under hösten en fotoutställning i foajén, vilket gav stort eko i både dagspress, TT och för oss helt nya medier, som fototidskrifter.

Hösten 2023 dominerades av tre medietendenser. Först enorm uppmärksamhet inför Sverigepremiären av musikalen *Wicked*. Förhandsintresset var exceptionellt: långa och många reportage om uppsättningen och porträtt på Feline Andersson, den 23-åriga debutanten som

knep rollen som den gröna häxan Elphaba bland tusen sökande. Tv, radio, tidningar, scenkonstbilagor – alla ville ha en bit av den gröna magin. Recensionerna i lokal-, regional- och riksmidia var massivt positiva. *Wicked*-ensemblen var före premiären med i säsongens avslutande direktsändning av TV 4:s ”Lotta på Liseberg” 7 augusti.

Urpremiärer av svenska operor är ovanliga. Operan *Mytomania* fick också stort medieutrymme, inklusive ett ovanligt stort antal internationella recensioner.

Den tredje tendensen kretsade kring scenkonstens ekonomi och arbetsmiljö. I samband med en livlig diskussion om kulturens finansiering i många medier publicerades en lång genomgång i GP under rubriken ”Så mycket kostar kulturen i Göteborg – och det får vi för pengarna”. Ett ägarbeslut om att investera i ett nytt teatersystem blev stora nyheter genom TT:s och SVT:s rapportering.

Efter en dödsolycka på Kungliga Operan hamnade GöteborgsOperan i fokus när en händelse från 2019, med otillåtet höghöjdsarbete, blev ett inslag i SVT. Arbetsmiljöfrågan kom åter i fokus när skyddsorganisationen på GöteborgsOperan skickade in en begäran om åtgärd till Arbetsmiljöverket, vilket bland annat resulterade i att operans HR-chef intervjuades i SVT och DN.

De stora riksmidierna och landsortspress, främst via TT, rapporterade i november om den åtgärdsplan som styrelsen gett vd i uppdrag att utforma för en långsiktigt hållbar ekonomi.

Medieåret avslutades med att GöteborgsOperan gavs plats på flera listor över bästa scenkonstupplevelser och att Henning Ruhe, konstnärlig chef opera/drama, rankades som nummer 42 på GP:s årliga ”maktlista” över dem som har störst påverkan på göteborgarnas liv. I motiveringen står: *Det krävs muskler för att en megamusikal som ”Wicked” ska hamna i Göteborg. Sedan 2019 bestämmer Ruhe vad vi får se på operan. Och har under dessa år visat en väl utvecklad känsla för både bredd och djup, tradition och förnyelse.*

Priser och utmärkelser

I januari vann GöteborgsOperan ”Webb Service Award 2022” i kategorin kommersiella webbplatser. Tävligen utser Sveriges bästa och mest tillgängliga webbplatser och intranät.

Filmen *Nya perspektiv* belönades i oktober med guld i Svenska Designpriset, kategorin Film/animation – infor-

mation. I den korta filmen speglade GöteborgsOperans artister 400-årsjubilerande Göteborg för att lansera säsongen 2023/24. Filmen användes i utereklam, sociala medier, på opera.se samt i abonnemangskampanjen "Vilket val speglar dig?".

I november vann GöteborgsOperans säsongsprogram 2022/2023 silver i Publishingprisets kategori "Programkataloger". Säsongsprogrammet engagerar och involverar många avdelningar på GöteborgsOperan.

Under året var GöteborgsOperan även nominerad till SABA 2023 (Swedish Arts & Business Award) för sitt partnerskap med Swedbank där man gemensamt jobbar för barns och ungas väg att hitta sitt sammanhang genom konst och musik.

Vad tycker besökarna?

GöteborgsOperan gör kontinuerligt olika typer av publikundersökningar. Kundundersökningar som involverar GöteborgsOperans besökare genomförs via telefon och webb av extern part. Här mäts bland annat kundnöjdhet, köppplevelsen utvärderas och upplevelsen av besöket

jämförs mellan olika föreställningar. I kundundersökningarna syns en ökad nöjdhet med besöket som helhet från 2019 och framåt. De som ger allra högsta besök efter sitt besök ökar år från år.

Efter varje föreställning görs även publikuppföljning via en webbenkät. Publikuppföljningen ger bra input om vad som förhöjer kundupplevelsen. Det har exempelvis lett till att informationen inför besöket har gjorts mer utförlig.

En kundundersökning av föreställningsprogrammen avseende innehåll, läsbarhet och köpbeteende gjordes också under året.

Kvartalsvis görs uppföljning av GöteborgsOperans synlighet i press samt sociala kanaler. Här mäts genomslag hos målgruppen och utvecklingen i operans sociala kanaler. Målet vad gäller ökat antal följare och interaktioner i de sociala kanalerna har klart överträffats.

Kampanjmätningar av större reklamkampanjer görs av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen.

GöteborgsOperan deltar även i SOM-institutets årliga undersökning, Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.



GöteborgsOperan som samhällsaktör

Samarbeten lokalt, regionalt och nationellt

GöteborgsOperan ska vara en angelägen del av civilsamhället och samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa utvecklings- och samarbetsmöjligheter.

Samverkan för ökad delaktighet

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen region Väst. Samarbetet med Rädda Barnen syftar till att fler ska få tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har olika barngrupper och volontärgrupper från Rädda Barnens verksamheter i bland annat Hjällbo och Vänersborg tagit del av dansworkshops och föreställningar på GöteborgsOperan samt deltagit i uppsökande dansverksamhet för barn och föräldrar på Restad Gård i Vänersborg.



GöteborgsOperan var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) som verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. *Relaxed performance* är en form av föreställning som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2023 har *Relaxed performance* genomförts vid fem tillfällen.

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Kulturskolan Göteborg, där *Ungdomsbiennalen* är en betydande del. Under Skapadagar i februari 2023 presenterades *Ungdomsbiennalen 3.0*, en musikal skapad av och med medverkande ungdomar. *Tvåornas kör* är ett annat samarbete med kulturskolan. I juni 2023 uppträdde elever från andra klass på Stora scenen i tre konserter, med cirka 300 medverkande barn per föreställning.

Mentorer, praktikanter och lärlingar

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikalutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Med HSM har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras tvååriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

Under 2023 har en perukmakarlärling från Hantverksprogrammet i Leksand samt en maskörlärling via SOK-stiftelsen (som ger stöd till frivillig karriärväxling för vissa konstnärliga yrkesgrupper) arbetat på mask- och perukavdelningen. Kostymavdelningen har haft tre praktikanter under hösten, två från Tillskärarakademin Göteborg och en från Nordiska skräddarskolan Uddevalla samt en praktikant från modistutbildningen vid Tillskärarakademin i Göteborg.

Partnersamarbeten

GöteborgsOperans partnersamarbeten (tidigare benämnt sponsorsamarbeten) har som mål att vara hållbara och långsiktiga. Genom samarbetet stärker partnern sitt eget varumärke men är också en viktig del i att bygga regionens och stadens attraktionskraft. Tillsammans gör vi scenkonsten, och allt det goda som följer med den, tillgängligt för fler.

Partnerskapen har olika inriktning och nivå. Bland de större partnerskapen finns Göteborgs Hamn som huvudpartner och Volvokoncernen, Saab och Swedbank som engagemangspartner med särskilt fokus på social hållbarhet och barn och unga. Därutöver är ett antal företag premiumpartner eller partner som i olika grad medverkar till att möjliggöra och sprida scenkonst.

Strukturen för partnerskapen bygger på näringslivets efterfrågan på ett djupare samhällsengagemang och särskilda fokusområden, till exempel social hållbarhet. År 2022 infördes Kulturhjätebiljetter där partner donerar en pott biljetter till avdelningen Skapa som de kan fördela. Genom partnerskapet bidrar företagen därmed till mer kultur till fler och möjliggör för den som är nyfiken på GöteborgsOperan att få biljetter.

Ytterligare exempel är jobbmässan Skarpt läge som i mars genomfördes på GöteborgsOperan för andra året i rad med Göteborgs Hamn som värd. Närmare 1 000 unga kom och 180 jobb tillsattes under de två timmar som ungdomarna minglade och intervjuades. Göteborgs Hamn valde också att, i stället för sin årliga kundkväll, bjuda in en helt ny publik till sin helabonnerade föreställning av *Wicked* i november. I samarbete med Handslag för Biskopsgården & Bergsjön och Destination Tynnered, där Volvo Group, Volvo Cars och Saab är engagerade, kunde över 1 000 unga först möta bland bland andra kulturskolan och GöteborgsOperans unga ambassadörer och sedan bänka sig i salongen för att följa äventyret i musikalerna.

Både SKF och Volvokoncernen har under året haft helabonnerade föreställningar för sina anställda. Säsongen 2022/2023 avslutades traditionsenligt med en uppskattad festkväll med en unik föreställning och efterföljande mingel med ännu mer underhållning.

Nätverk för säkerhet

GöteborgsOperans säkerhetschef medverkar i olika nätverk, till exempel Näringslivets säkerhetsdelegation, Eve-



nemangssäkerhetsnätverket samt Nätverk för säkerhetschefer, där säkerhetschefer från hela Sverige träffas och diskuterar branschrelaterade frågor.

GöteborgsOperan har goda kontakter och kommunikation med berörda myndigheter.

Styrelseuppdrag hos externa aktörer

Ett flertal chefer/medarbetare på GöteborgsOperan var under året ledamöter i olika styrelser och/eller ledningsgrupper i Kultursverige, till exempel Svensk Scenkonst, Göteborgs Universitet, Sveriges Television, Performing Arts School, ShareMusic & Performing Arts, Balettakademiens musikalutbildning, Blåsmusik i Väst/Göteborg Wind Orchestra och Kulturakademin.

Internationella samarbeten

Operasamarbeten

GöteborgsOperan samarbetar kontinuerligt med andra operahus runt produktioner, även om samarbetet varit begränsat under åren med pandemi.

Under 2023 fick *Don Giovanni*, som samproducerades med operahusen i Aten och Köpenhamn, äntligen sin premiär på GöteborgsOperan två år senare än planerat. Under året fick också GöteborgsOperans produktion av *Ariadne på Naxos* premiär i Leeds. Produktionen spelades i Göteborg 2017 och var redan från början en samproduktion med Opera North. *Die Schweigsame Frau* var en hyrproduktion från Bayrische Staatsoper.

Danskompaniet på turné

I maj reste GöteborgsOperans Danskompani på turné till London och prestigescenen Sadler's Wells. Efter utsålda hus i London gick turnén vidare till Taiwans andra största stad Taichung för att sedan fortsätta till Seoul i Sydkorea. Vårens sista turné var ett gästspel på La Villette i Paris. En tidig höstturné gick till St. Pölten i Österrike. Under hösten förbereddes bland annat danskompaniets turné som i januari 2024 för första gången går till Sydney i Australien.

Opera Europa

Opera Europa är ett internationellt nätverk för operahus och operafestivaler som i december hade 233 medlemmar från 44 länder. Henning Ruhe, konstnärlig chef för opera/drama, sitter i styrelsen för Opera Europa. Organisationen har ett antal specialistforum för olika yrkeskategorier. Under året var GöteborgsOperan representerad i styrgruppen för Marketing & Communication.



Medarbetare

VI STÅR FÖR alla medarbetares lika rättigheter och möjligheter. Tillsammans skapar vi förutsättningar för en arbetsplats där medarbetarna mår bra, vill utvecklas och känner sig trygga. Vi respekterar varandra och vårt arbets sätt präglas av öppenhet, samarbete och dialog.

Organisation

Rekryteringar

Under året förlängdes kontrakten för GöteborgsOperans båda konstnärliga chefer Henning Ruhe, opera/drama, och Katrín Hall, dans, till och med juni 2028.

GöteborgsOperan arbetar på flera sätt för att främja en ny generation dirigenter. Under hösten har den unge lettiske dirigenten Aivis Greters utsetts till GöteborgsOperans förste gästdirigent från hösten 2024 och tre år framåt. Han anställdes som assisterande dirigent 2022. På den posten ersätts han av den unga polska dirigenten Martyna Szymczak som också tillträder hösten 2024.

Därutöver har fler rekryteringar gjorts, exempelvis solister/musikalartister på långa kontrakt, sångare till operakören, musiker till orkestern, dansare till danskompaniet samt några ytterligare specialistkompetenser på övriga avdelningar.

Ledarskap

En av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan ska kunna bedriva en bra verksamhet är kunniga och engagerade medarbetare. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetare till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Sedan 2022 har samtliga chefer med både budget- och personalansvar deltagit i en ledarskapsutbildning som pågått även 2023. Syftet med utbildningen är att skapa ett

mer medvetet ledarskap med hög självkännet, dela erfarenheter om ledarskap på GöteborgsOperan för att skapa ett enat ledarkollektiv samt ge kompetenspåfyllnad med både teorier och verktyg.

Kompetensförsörjning

I november beslutade styrelsen om Kompetensförsörjningsstrategi 2023-2027. Syftet med strategin är att öka beredskap och förmåga att hantera omvärldens förändrade krav och förväntningar samt att skapa förutsättningar



för en lärande organisation. Målet är att ha rätt medarbetare med rätt kompetens på rätt plats i rätt tid.

GöteborgsOperan står inför ett betydande generationskifte – cirka 20 procent av medarbetarna avgår med pension fram till 2027. För att kunna hantera detta måste morgondagens behov för att möta uppdraget analyseras. Kompetensförsörjningsstrategin ska implementeras under 2024.

Lokala arbetstidsavtal

Under 2023 har arbete pågått för att få fram verksamhetsstödande lokala arbetstidsavtal som säkerställer att medarbetarnas hållbarhet är i fokus samt syftar till att optimera scentiden för att kunna spela så många föreställningar som möjligt. Avtalen kommer att implementeras till fullo under 2024.

Nyckeltal medarbetare 2023

Under 2023 hade GöteborgsOperan 480 årsverken (482). Totalt har 1 085 personer (1 075) arbetat på GöteborgsOperan under året, fördelat på 490 tillsvidareanställda (463) och 595 visstidsanställda (612).

<i>Fördelning kön</i>	<i>kvinnor</i>	<i>män</i>
Samtliga medarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda per 31/12, ej timavlönade)	51 %	49 %
Ledningsgrupp (10 personer)	70 %	30 %
Samtliga chefer inkl. provanställningar och förordnanden (34 personer)	65 %	35 %
<i>Medelålder</i>		
Personer i chefsbefattningar	54	55
Samtliga medarbetare	42	45



Arbetsmiljö

En god arbetsmiljö skapar goda förutsättningar för medarbetare att verka och utvecklas. Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara viktiga förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

Medarbetarsamtal samt skyddsronder genomförs årligen, då man fångar upp bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplade till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via Molnet/intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

Den fackliga skyddsorganisationen inom Scen & film på GöteborgsOperan skickade under hösten in en begäran om åtgärd gällande arbetsmiljö till Arbetsmiljöverket, en så kallad 6:6a. Arbetsmiljöverket avslog samtliga punkter och beslutade att inte meddela arbetsgivaren några förbud eller förelägganden.

Under året har beslut fattats om riktlinjer för hur GöteborgsOperan ska arbeta med produktioner där det kan förekomma intima scener. Riktlinjerna har implementerats i organisationen.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms, genomförs fortlöpande på avdelningarna. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.



Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis i samband med budgetarbetet samt i AMSK (Arbetsmiljö- och skyddskommittén). AMSK är en partssammansatt grupp med arbetsgivarrepresentanter samt skyddsombud för de respektive grupperna. Ordförande i AMSK är HR-chefen. Dessutom görs uppföljningar av det systematiska arbetsmiljöarbetet per avdelning.

Medarbetarna och GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Medarbetare informeras om hanteringen av personuppgifter i Molnet/intranätet.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även skydd av egendom och information. Under året har säkerhetsläget skärpts ytterligare i samhället. GöteborgsOperans systematiska säkerhetsarbete innebär att vi kontinuerligt bevakar vad som sker i omvärlden och genomför åtgärder vid behov.

Minst en icke annonserad utrymningsövning genomförs varje år. Brandskyddet ses kontinuerligt över och säkerhetschef/brandskyddsansvarig är involverad som sakkunnig i frågor som rör till exempel sceniska effekter med pyroteknik.



Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand genomföras så nära verksamheten som möjligt. Genom samverkan skapas ett bra arbetsklimat som gäller alla som arbetar vid GöteborgsOperan och som bygger på ett ömsesidigt ansvarstagande, där ledorden är delaktighet, öppenhet och dialog.

Hälsa

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans eget gym och i gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timme bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare och skyddsingenjör.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Den hållbara dansaren – projekt för förebyggande hälsa

Danskompaniet driver sedan 2017 projektet ”Den hållbara dansaren”. Det bygger på ett holistiskt perspektiv på hälsa där fokus flyttas från rehab till ”prehab”, det vill säga förebyggande åtgärder.

Ett viktigt mål på lång sikt är att minska skadorna, men projektet handlar inte bara om fysiska krav utan även om att få verktyg och kunskap att hantera stress och press. Kompaniet jobbar med en fysisk coach som också har fokus på återhämtning och långsiktig styrketräning. I början av året hade hela danskompaniet en temadag med särskilt fokus på återhämtning.

Huvudmålet är att skapa förutsättningar för ett hållbart dansliv både under och efter danskarriären. Metoden har rönt intresse från andra verksamheter inom bland annat Västra Götalandsregionen.

Sjukfrånvaro

Sjuktalen har ökat något, till 4,87 procent 2023 jämfört med 4,44 procent föregående år. Efter pandemin följer sjuktalen på GöteborgsOperan samhället i stort. Fler tenderar att stanna hemma vid sjukdom.

Sjukfrånvaro 2023 i procent av total ordinarie arbetstid

	2023	2022	2021	2020	2019
Kvinnor	2,45	2,63	1,72	2,12	1,64
Män	2,42	1,81	0,91	1,58	1,72
Summa	4,87	4,44	2,63	3,70	3,36

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, och arbetet ska präglas av respekt för individens integritet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom en partssammansatt jämställdhets- och mångfaldsgrupp, JäMå-gruppen, som arbetar på uppdrag av ledningsgruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Ordförandeskapet innehas för närvarande av HR-chef. Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

GöteborgsOperan fortsätter med aktuella BAS-värderingar (befattningsvärdering) av samtliga befattningar för jämförelser av osakliga skillnader i lön.

Målsättningen med GöteborgsOperans mångfaldsarbete är att ta tillvara medarbetarnas olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartner ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartner eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda.

Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar ute i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förekomma över huvud taget.

Samtliga policyer och riktlinjer som hänvisar till nolltolerans inom detta område finns att tillgå i Molnet/intranätet.

Internkommunikation

Molnet – intranät med digital arbetsplats

GöteborgsOperans digitala arbetsplats Molnet ska tillhandahålla information, möjliggöra kunskapsdelning och vara ett modernt verktyg för effektivt samarbete. Gruppen med så kallade superusers, användare med extra kunskap om systemet, träffas cirka en gång per månad via Teams, dels för att fånga upp frågor och dela med sig av kunskap, dels för att få genomgångar och tips på

digitala verktyg – kunskap de kan sprida till sina kollegor på respektive avdelning.

Startsidan till Molnet innehåller företagsnyheter (på svenska samt oftast även på engelska) samt länkar till olika informations- och stödfunktioner som IT-support, ekonomi, kommunikation och HR/medarbetarportal. Här finns också sidor för personalinformation, ledningsjour, planering, faktabank, pressrum, policyer, riktlinjer och rutiner, samlad information om respektive produktion samt dagens meny i personalmatsalen med mera. Chefer har även en chefsportal med samlad information.

E-post för anställda

Alla medarbetare med mer än sex månaders anställningstid har en e-postadress. Större nyheter och viktig information som går ut med e-post översätts i görligaste mån till engelska.

Scendraget

Personaltidningen Scendraget har utkommit vid fyra tillfällen under 2023. Inriktningen har fortsatt varit att bland annat berätta om kollegor och deras yrken med tillhörande kompetenser inom GöteborgsOperan. Syftet är att ge mer kunskap om och skapa större förståelse för organisationen, varandras arbeten och professionalitet samt att lära känna kollegorna bättre. Medarbetare samt gästande dirigenter och regissörer med flera har bjudits in att skriva om olika ämnen, ett lyckat initiativ då det främjar kommunikationen och samarbetet internt.



Miljö och hållbarhet

GÖTEBORGSOPERANS MILJÖARBETE TAR sig många olika uttryck, från effektivare energianvändning och materialåtervinning till vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga valen, särskilt genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*. Erfarenheterna från Ringen-projektet har tagits tillvara i senare produktioner, även om miljö- och klimattemat inte varit lika betonat.

Långsiktiga miljömål

Västra Götalandsregionen har långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa är utgångspunkter för GöteborgsOperans miljöarbete.

Resurseffektivitet och giftfritt

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand och biobaserat textilmaterial samt minska användningen av plast och metaller är ständigt pågående och långsiktigt, och alternativa material testas och undersöks. Arbetet har under året inneburit bland annat grönmarkering av miljöbättre val i textiltförråden och fotografering och dokumentation i inventariesystemet Trail så att det blir enklare att välja och återanvända saker från magasinet.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäderna med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor. Man har provat lättviktskivor av trä, sandwichkivor i papp och en annan typ av plast, polypropylen, men inget alternativ har fungerat tillräckligt bra vad gäller kvalitet och form, så arbetet fortsätter in i 2024.

Energiförbrukningen i den egna förvaltade lokalen,



operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på 115 kWh/m² och år. Förbrukningen uppgick 2023 till 155 kWh/m², vilket är en minskning jämfört med föregående år. Operahuset köper bara el från förnybara energikällor genom Bra Miljöval vatten för såväl fjärrvärme som el och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna täcker drygt 600 m² av taket och alstrade 96 235 kWh (108 523) under 2023, vilket är något lägre än förra året och förklaras av variation i väder.

Låg klimatpåverkan

Verktyg och metoder för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan undersöks. Under 2023 har man fortsatt knyta kontakt med andra scenkonstaktörer i Sverige, övriga Norden och Europa för att ta del av deras arbete och insikter inom området.

Ett långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid bör vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxid-ekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på Göteborgs-Operan ligger på cirka 1 kg CO₂e, med stor variation mellan rätterna. En utbildning i minskat matsvinn har genomförts för restaurangpersonalen. Restaurangen ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen 2023 visar 62 gram/portion, vilket är en minskning jämfört med basåret 2018 och förklaras av några åtgärder som gjorts de senaste åren.

Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter (inklusive tjänsteresor i privat bil) uppgick 2023 till 17,5 ton CO₂e (12,2), vilket är en ökning från 2022. Förklaringen är fler körda kilometer och att man under årets tre sista månader av ekonomiska skäl gick från HVO 100 till diesel i lastbilar och bussar.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2023 till 2,9 ton CO₂ WTW (Well-to-Wheel) (7,2) vilket är mindre än förra året och förklaras framför allt av färre körda kilometer. Däremot behövde gods för danskompaniets turné till Asien fraktas med både båt och flyg, vilket höjer klimatavtrycket för den totala turnétransporten. Uppgifter om klimatpåverkan från frakt av eget gods via sjöfart eller flyg är nya för GöteborgsOperan och behöver analyseras och integreras i framtida hållbarhetsredovisning.

Klimatpåverkan från flygresor varierar från år till år, be-



roende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs och vilka konstnärliga team som anlitas. Under 2023 gjordes turnéer till Asien (Taiwan och Sydkorea) samt till tre europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 116 ton CO₂. Turnéerna utgjorde därmed närmare två tredjedelar av klimatavtrycket.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten. Under 2023 blev resultatet 52 procent (51), vilket får ses som ett bra resultat givet de prishöjningar på livsmedel som varit under året. Så långt ekonomin tillåter köps svenskt, ekologiskt naturbeteskött, och några svenska viner har fått plats på restaurangens vinlista. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

Olika hållbarhetskrav ställs vid upphandling av trävaror, och så långt det är möjligt köps ekologisk bomull. Restaurangen följer Svanens kriterier för vilka fisk- och skaldjursarter som får köpas in. Arbetet med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja fortskrider, senast byttes all glass ut.

Hållbarhetskommunikation

Utöver de tre målområdena är hållbarhetskommunikation viktigt för GöteborgsOperan. I slutet av året lanserades ett internt digitalt rapporteringssystem för miljömässiga förbättringsförslag och avvikelser. Målet är att uppmuntra medarbetare att inkomma med synpunkter, så att verksamheten kan utvecklas.

Mer om GöteborgsOperans arbete med miljö och hållbarhet finns att läsa i Hållbarhetsrapport 2023.



Årsredovisning 2023

STYRELSEN OCH VERKSTÄLLANDE direktören för GöteborgsOperan AB får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Förvaltningsberättelse

Ägarförhållanden

GöteborgsOperan är ett helägt aktiebolag inom Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet beskrivs det övergripande uppdraget i fem punkter. I anslutning till dessa redovisas hur verksamheten har bedrivits och utvecklats under året:

GöteborgsOperan ska bedriva opera-, musikal- och dansverksamhet med hög internationell konstnärlig kvalitet för en bred publik. Bolagets orkester ska också bedriva konsertverksamhet.

Under 2023 har sju operor, fem musikaler och sex dansproduktioner (inklusive turnéer) framförts i operahuset i Göteborg, på turné i regionen samt på dansturnéer utomlands. Dessutom har 17 olika konserter framförts i Göteborg och regionen (inklusive kammarkonserter).

Bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.

GöteborgsOperans Danskompani var under året på turné till London, Taiwans andra största stad Taichung, Seoul i Sydkorea, Paris samt St. Pölten i Österrike. Danskompaniet har fått stor uppmärksamhet i nationella och internationella medier under året.

Samarbeten med andra operahus pågår kontinuerligt. Under 2023 fick *Don Giovanni*, som samproducerades med operahuset i Aten och Köpenhamn, premiär. GöteborgsOperans produktion av *Ariadne auf Naxos* fick under året premiär i Leeds. Produktionen spelades i

Göteborg 2017 och var redan från början en samproduktion med Opera North. *Die Schweigsame Frau* var en hyrproduktion från Bayrische Staatsoper.

Henning Ruhe, konstnärlig chef Opera/drama sitter i styrelsen för nätverket Opera Europa.

Bolaget ska utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, samt genom turnéer, gästspel och digital media, nå invånarna i Västra Götaland oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.

Utöver föreställningar i operahuset i Göteborg har operan *Don Pasquale* spelats på 11 platser i regionen och musikal-föreställningen *Let's fall in love* på 19 platser. *Scensommarkonsert* spelades på fem platser och *Operakväll med musikalpärlor* på åtta.

Dansföreställningen *Astronaut*, som hade premiär 2021, har framförts i framför allt klassrum och har hittills setts av över 4 000 barn. Göteborgs Hamn överlät sin abonnerade kväll av *Wicked* till över 1 000 barn från olika delar av Göteborg som bjöds på både "förfest" och musikal-föreställning.

Bolaget ska ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla Västra Götalands kreativa potential och kompetens inom scenkonst.

GöteborgsOperans Danskompani har en stark internationell lyskraft som bland annat manifesterades i fotoutställningen *Stillness thru movement* av fotografen Anton Corbijn.

Genom samarbeten med scenkonstutbildningar som Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School utvecklas regionens kreativitet och kompetens inom scenkonst. Med HSM har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning.

Bolaget ska bedriva sin verksamhet i enlighet med uppdrag från kulturnämnden.

Se Mål från uppdragsgivaren (Kulturnämnden) nedan.

Mål från uppdragsgivaren

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionens kulturstrategi och regionala kulturplan 2020–2023 har under året varit grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till bland andra GöteborgsOperan. I planen anges fem strategiska fokusområden. I anslutning till dessa redovisas aktiviteter under året:

Vidga deltagandet - öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter.

Opera/drama har under året arbetat på olika sätt för att ytterligare öppna upp, nå ut samt bjuda in publiken. Det har varit i samtal med gäster i olika projekt, till exempel GO club, besök bakom kulisserna och liknande koncept utanför själva föreställningsverksamheten. Publiken har även fått möta danskompaniet, exempelvis vid fysiska pu-

blikintroduktioner, öppna repetitioner, "eftersnack" och workshops.

Samarbete med bland andra Rädda Barnen Region Väst, kulturskolan, grundskolor och Nätverket Universell Scenkonst för att vidga deltagandet har fortsatt under året. Projekt för olika målgrupper, såsom *Unga ambassadörer* och *Dansa med bebis* har också genomförts under 2023.

Gynna nyskapande - stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter.

GöteborgsOperan har under året genomfört en varierad och balanserad repertoar på högsta möjliga nivå. Vi har både introducerat nya talanger och haft starkt fokus på att utveckla husets egna konstnärer. Vi har även engagerat etablerade, nationella och internationella sångare, musiker och andra scenkonstnärer. Operan *Mytomania*, nyskriven för GöteborgsOperan, hade urpremiär i oktober.

Under året har GöteborgsOperan arbetat på flera sätt för att främja en ny generation dirigenter. Bland annat genomfördes i juni en unik master class för tre unga dirigenter, *Avanti!*, som gav exklusiva inblickar i hur en dirigent arbetar med en symfoniorkester.



Utveckla kapaciteter – arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens.

GöteborgsOperan har under året fortsatt samverka med de högre utbildningarna i regionen som är relevanta för scenkonstområdet, såväl konstnärliga som tekniska och hantverksmässiga utbildningar. Exempel på dessa är Högskolan för scen och musik, Balettakademien, Performing Arts School och Tillskärarakademin.

GöteborgsOperans magasin på Hisingen delas med teatern Folkteatern, Stadsteatern/Backateatern och Angeredsteatern. I samarbetet ingår logistik med transporter och lagerhållning av teaterdekor och utrustning samt verkstadskapacitet. Under året har investeringar gjorts för att utöka kapaciteten vad avser lagring av dekor i repertoar med ett nytt lagersystem som nästintill fördubblar lagringskapaciteten.

Olika samarbeten med GöteborgsOperans partner har genomförts, bland annat med så kallade Kulturhjälpbiljetter, där näringslivspartner köper föreställningsbiljetter för att erbjuda fler barn och unga tillgång till scenkonst.

Nyttja tekniken – stärka den digitala kompetensen.

Under 2023 har arbetet med den digitala kundresan (Kunden i fokus) fortsatt. Erfarenheterna från ett pilotprojekt (2022) har under 2023 bland annat lett till ett uppdaterat arbetssätt med tvärfunktionella team. Arbetssättet visade sig leda till ökad kreativitet, breddad kunskap, mandat över uppgiften, kortare ledtid från idé till handling samt ökad försäljning.

Hösten 2022 gjordes en förstudie om ett digitalt operahus. Förstudien visade bland annat att för att nå en yngre målgrupp (unga vuxna 18–35 år) behöver kommunikationen och innehållet nå in i deras digitala flöden. Genom "den virtuella operan" är tanken att skapa en digital upplevelsefoajé som öppnar för att förändra bilden av GöteborgsOperan hos unga vuxna genom att låta dem interagera och ta del av verksamheten på ett sätt som webbplatsen opera.se inte möjliggör idag. Förhoppningen är att lansera grunden till "det virtuella operahuset" till GöteborgsOperans 30-årsjubileum 2024.

Under året har en översyn av GöteborgsOperans IT-system gjorts av extern systemarkitekt. Gemensamt fokus är digitala lösningar som bidrar till effektivitet och ökad kvalitet, både med hjälp av systemstöd och uppföljningsmöjligheter. För säsong 2023/24 användes för

första gången Produktionssidorna i operans digitala arbetsplats "Molnet" för att samla all information på ett och samma ställe.

Öka internationaliseringen – ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper.

GöteborgsOperan har etablerat sig som ett av de mest hållbara operahusen i Europa. Operan är medlem i samarbetsorganisationen Opera Europa där konstnärlig chef för opera/drama ingår i styrelsen. GöteborgsOperan samarbetar även kontinuerligt med andra operahus runt produktioner. Under 2023 hade *Don Giovanni*, som samproducerades med operahusen i Aten och Köpenhamn, premiär. Under 2023 fick också GöteborgsOperans produktion av *Ariadne auf Naxos* premiär i Leeds. Produktionen spelades i Göteborg 2017 och var redan från början en samproduktion med Opera North. *Die Schweigsame Frau* var en hyrproduktion från Bayrische Staatsoper.

GöteborgsOperans Danskompani bidrar till Västra Götalandsregionens lyskraft genom eftertraktade turnéer både nationellt och internationellt. Under året har danskompaniet varit på turné i både Asien (Sydkorea och Taiwan) och Europa (England, Frankrike och Österrike).

Mål utifrån kulturplanen

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021–2024. Dessa kompletteras med kort återsrapportering av vad som hänt 2023.

Mål 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

Under året har både internationella team (som i *Nabucco*) och solister (exempelvis i konsertserien *Grandi voci*) arbetat på GöteborgsOperan. Danskompaniet har turnerat i Asien och Europa och mött en stor och hängiven publik. GöteborgsOperans Danskompani har även rekryterat nya dansare under 2023 – närmare 1 500 dansare från hela världen anmälde sitt intresse.

Mål 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Genom uppsättningar med verk skrivna direkt för GöteborgsOperan skapas nya berättelser både för barn

och vuxna. Under 2023 var det exempelvis urpremiär på operan *Mytomania*. Barnoperan *Sandvargen* hade urpremiär 2022 och fortsätter att spelas 2024. Inom Skapa utvecklas också scenkonst som breddar berättandet och vänder sig till nya målgrupper, till exempel Skapakörens sceniska konsert *Hur kan jag säga?* som uppfördes i november. Genom projektet *Avanti!*, master class för unga dirigenter som genomfördes i juni 2023, främjas unga talanger. Under året har styrelsen beslutat om en strategi som ska ligga till grund för GöteborgsOperans kompetensförsörjning de kommande åren.

Mål 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

GöteborgsOperan har under året haft ett brett utbud av operor, musikalerna, konserter och dansverk. Det har varit såväl klassiker som modernare verk, som vänder sig till breda målgrupper. Majoriteten av uppsättningarna görs i operahuset i Göteborg. I regionen har musikalföreställningen *Let's fall in love* spelats på ett 20-tal orter och operan *Don Pasquale* på tolv. Därutöver har en mängd konserter ägt rum på olika platser i regionen. Genom opera.se, där bland annat trailers och inspelade introduktioner och samtal finns att titta på, ges möjlighet för alla invånare att informera sig om utbudet.

Mål 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Regional utveckling och social hållbarhet främjas bland annat genom att erbjuda upplevelser av scenkonst till en mångskiftande publik. Under året har till exempel samarbetet med GöteborgsOperans partner Göteborgs Hamn lett till att omkring 1 000 barn och ungdomar kunnat besöka operan och se musikalerna *Wicked*, och även bjudits in till "förfest" med aktiviteter som ska ge mersmak och öppna upp för att hitta in i gemenskapen som musiken kan ge. På miljöområdet har fokus under året legat på ökad kunskap, framför allt vad gäller klimatberäkning av produktioner, för att ge inspiration till fortsatt utveckling av miljöarbetet.

Mål från regionfullmäktige

I Västra Götalandsregionens budget för 2023 anges ett antal mål och fokusområden som är relevanta för GöteborgsOperan. Dessa återges nedan, kompletterade med aktiviteter under året.

Verksamhet

Prioriterat mål/Mål: Kultur för ökad inkludering, bildning och tillit

Mycket görs inom GöteborgsOperans Skapaverksamhet för att få fler, framför allt barn och unga, att upptäcka, engagera och fördjupa sig i scenkonst. Under 2023 har ett stort antal aktiviteter genomförts med fokus på barns och ungas delaktighet och engagemang. Några exempel:

Alice i Underlandet - tebjudningen är en kortopera som jobbades fram på nytt i en deltagandeprocess med en grupp från GöteborgsOperans Barn- och Ungdomskörer, två slagverksstudenter och den fria gruppen Minopera.

I mitten av två världar framfördes på Lilla scenen under vårens Skapadagar av GöteborgsOperans Ungdomskör och en musikalgrupp från Kulturskolan Göteborg.

Astronaut är en dansföreställning (världspremiär 2021) för barn i låg- och mellanstadieåldern som hittills setts av mer än 4 000 barn. *Tvåornas kör* är ett samarbete mellan Kulturskolan Göteborg och GöteborgsOperan som utmynnade i tre konserter på Stora scen 1-2 juni, då även GöteborgsOperans Orkester medverkade.

Totalt har GöteborgsOperan under 2023 gett 47 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt nästan 4 600 elever fått ta del av en föreställning.

Skapakören är en mötesplats för vuxna i olika åldrar, bakgrund och erfarenhet som vill sjunga och arbeta sceniskt tillsammans. Kören framförde på höstens Skapadagar en scenisk körkonsert, *Hur kan jag säga?*. Kören består av cirka 50 personer över 18 år.

Ytterligare exempel på inkluderande verksamhet är *Relaxed performance* som är en föreställningsform som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer. Under 2023 har *Relaxed performance* genomförts vid fyra tillfällen.

Dansa med bebis ger föräldrar möjlighet till både kultur och rörelse tillsammans med sitt barn. Under 2023 gavs *Dansa med bebis* vid sju fullbokade tillfällen på GöteborgsOperan, en gång vid en familjedag på Skövde

kulturhus samt tre gånger på asylboendet Restad Gård i Vänersborg.

Det regionala Nätverket Universell Scenkonst (NUS) verkar för en breddning av scenkonsten. Under året har GöteborgsOperan arrangerat flera öppna evenemang genom nätverket, däribland en två dagars workshop med koreograf om dansföreställningar för bebisar och barn med funktionsvariationer.

Prioriterat mål/Mål: Vara föregångare - VGR:s eget arbete ska ligga i framkant

Arbetet med att vara föregångare och ligga i framkant inom miljöområdet beskrivs nedan i målets två fokusområden.

Fokusområde: Minska VGR:s miljö- och klimatpåverkan enligt Miljömål 2030

Under 2023 har GöteborgsOperan arbetat med olika aktiviteter kopplade till Miljömål 2030.

Resurseffektivt och giftfritt. Här pågår bland annat arbete med att grönmarkera miljöbättre val i textilförråden och utveckla inventoriesystemet Trail för att enklare kunna återanvända saker från magasinet. Man försöker hitta alternativ till kanalplast för dekorbyggen och har testat olika alternativ, men har ännu inte hittat något som är tillräckligt bra. Arbetet pågår även kontinuerligt med kemiska produkter och att effektivisera energianvändningen.

Låg klimatpåverkan. GöteborgsOperan samarbetar bland annat med andra scenkonsthus för att undersöka metoder och verktyg som kan användas för att mäta klimatavtrycket från produkter och material. Även inom restaurangverksamheten vidtas olika åtgärder för att minska klimatpåverkan.

Främjad biologisk mångfald. Minst 60 procent av livsmedlen ska vara ekologiska till 2030 - resultatet för 2023 uppgick till 52 procent. Trots stigande råvarupriser har man kunnat bibehålla inköp av ekologiska livsmedel. Ett annat delmål är att inte köpa produkter och material som påverkar den biologiska mångfalden negativt. Bland annat fasas produkter med palmolja ut.

Fokusområde: Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

För att öka takten i Klimat 2030:s fyra fokusområden har följande åtgärder gjorts under året.



Klimatsmart och hälsosam mat. All berörd restaurangpersonal har under året utbildats om matsvinn och en mätning av såväl produktionssvinn som gästernas tallriksvinn har gjorts. Målet är att minska matsvinnet från 94 gram/portion till 47 gram/portion till 2030. Resultatet för 2023 blev 62 gram/portion. Både utbildning och mätning gav uppslag till fler åtgärder så bedömningen är att målet kommer att kunna nås på sikt.

Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler. Under året gjordes en energiutredning om hur målet om halverad energianvändning till 2030 ska kunna uppnås. Den visar att byte till tryckstyrda direktdrivna fläktmotorer i ventilationen och en utökning av solelanläggningen bör prioriteras. Målet är att nå 115 kWh/m² till 2030. Under året byttes till LED-armaturer i korridorer och allmänna utrymmen och fläktar för scenventilation har bytts ut.

Hållbara transporter. Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter (inklusive tjänsteresor i privat bil)

ökade något 2023 jämfört med 2022. Förklaringen är fler körda kilometer och återgången till diesel från HVO 100 till lastbilar och bussar som gjordes av ekonomiska skäl under årets sista tre månader. Den klimatsänkande trend för egna fordon som varit de senaste åren bröts därmed, på grund av det ekonomiska läget.

Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster. Under året har kunskapsinhämtning och utbyte skett med andra scenkonstaktörer som har erfarenhet av att klimatberäkna hela produktioner (föreställningar) och ett klimatberäkningsverktyg specifikt anpassat för scenkonst, tv och festivaler har undersökts. Därtill arbetar GöteborgsOperan på flera plan med att hitta förnybara material, till exempel till dekor, textilier och vissa engångsmaterial, samt att i än högre grad arbeta cirkulärt. Exempel på det sistnämnda är användande av kasserade lakan från cirkulationstvätt till att sy toiler (provplagg), att välja från egna förråd och second hand i första hand, att utveckla inventoriesystemet för dekor och kostym så att man lättare kan återanvända och dela med andra aktörer, att skänka vidare scenteknik, kläder och möbler och att ta del av VGR:s Åter i Bruk.



Medarbetare

Prioriterat mål/Mål: Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

GöteborgsOperan jobbar aktivt med att vara en hållbar och attraktiv arbetsplats. Vi har generellt en låg sjukfrånvaro, många ansökningar vid tillsättande av tjänster och en relativt låg personalomsättning.

Medarbetarnas kompetensutveckling, samt planer/strategier för detta, tas upp på det årliga medarbetarsamtalet. Medarbetarens möjlighet att påverka sitt arbete och önskemål/initiativ tas upp både på medarbetarsamtal, avdelnings- och APT-möten samt individuellt med chef. Chefer och arbetsledare har olika teman för utveckling av kompetens och kunskap i de Ledarskapsforum som arrangeras regelbundet.

Genom en väl genomarbetad kompetensförsörjningsstrategi har GöteborgsOperan arbetat med att ta fram strategier för att arbeta systematiskt med hela kompetensförsörjningsområdet. Denna strategi implementeras i nära samklang med det åtgärds paket som tas fram i början av 2024. Tydligare karriärvägar samt successionsplanering ligger inom ramen för strategin där syftet är att förbättra möjligheten till karriär- och kompetensutveckling.

Fokusområde: Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas

GöteborgsOperan tillämpar individuell lönesättning med målet att lönen utifrån kompetens, likabehandling och yttre marknadskrafter ska vara könsneutral och stimulera engagemang för verksamheten. Lönekriterier finns och är kända för medarbetarna. Några yrkeskategorier har inte individuell lönesättning, utan följer en lönestege baserat på antal år i yrket.

GöteborgsOperan gör årligen branschjämförelser kring lönesättning för att säkerställa att marknadsmässiga lönenivåer erbjuds. Utöver detta görs specifika jämförelser för diverse befattningar som har en bredare bransch för att kunna erbjuda marknadsmässiga lönenivåer även här.

Nya mallar för medarbetarsamtal har tagits fram och implementerats där det tydligt ska framgå vilka lönekriterier som finns för att på så sätt ge medarbetarna insikt i vad som kan påverka hens löneutveckling.

Idag ser vi inte att lönerna generellt sett är avgörande vid kompetenstillättning, men GöteborgsOperan bevakar frågan löpande och framför allt i rekryteringsprocessen.

Prioriterat mål/Mål: Säkra behovet av återhämtning och avlastning samtidigt som köer betas av

För GöteborgsOperan är perspektivet "köerna betas av" inte relevant, men att säkra behovet av återhämtning är centralt för verksamheten. Under 2023 har arbete pågått för att få fram verksamhetsstödande lokala arbetstidsavtal som säkerställer att medarbetarnas hållbarhet är i fokus. Dessa kommer att implementeras till fullo under 2024. Det som införts är bland annat rast istället för måltidsuppehåll för att säkerställa att medarbetarna får återhämtning under arbetsdagen. I övrigt följer man arbets-tidslagar och arbetar aktivt med individernas hållbarhet.

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I strategisk framtidsplan kopplad till uppdraget 2021-2024 formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperan har under året arbetat med fem strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Framtida publik

- Regional verksamhet och turnéer
- Synliggöra vårt värde

Under 2023 har styrelsen fattat beslut om strategier för Regional verksamhet och turnéer samt Kompetensförsörjning och ledarskap.

Väsentliga händelser under 2023

- Danskkompaniet bjöd på tre världspremiärer och var på turné i både Asien och Europa.
- Göteborg 400 år firades 4 juni med konsert och jubileumstal av kung Carl XVI Gustaf.
- *Avanti!* Masterclass för unga dirigenter hölls 8 och 9 juni.
- Miljöprojektet *Nibelungens ring* avslutades i september med överlämning av askträdplantor.
- Sverigepremiär för musikalen *Wicked* 16 september.
- Thrilleroperan *Mytomania* hade urpremiär 8 oktober.
- Premiär 17 oktober för *GO club Business* med nätverksträff för stadens näringsliv.
- Över 1 000 barn och unga bjöds in till musikalen *Wicked* med förfest 14 november.
- Fotografen Anton Corbijn's bilder från Danskkompaniets turné i London ställdes ut i foajén i slutet av året.
- GöteborgsOperans styrelse fattade beslut om strategier för Regional verksamhet och turnéer samt Kompetensförsörjning och ledarskap.
- Regionstyrelsen beslutade i november om investering i nytt teatersystem.
- Vd fick i uppdrag av styrelsen att ta fram en åtgärdsplan som möjliggör fortsatt utveckling utifrån nya ekonomiska förutsättningar med en ekonomi i balans.

Året inleddes med en efterlängtd *Trettondagskonsert med bal*, som var tillbaka efter två års uppehåll. Några veckor senare var det nypremiär för operan *La bohème*. Under våren följde ytterligare tre operapremiärer: *Die schweigsame Frau* (Sverigepremiär 4 mars), *Don Pasquale* (8 mars) och *Nabucco* (20 maj). Dessutom fick operetten *Det var en gång på Grand Hôtel* Sverigepremiär i april.

I början av februari hade *12 songs* världspremiär. Det är ett nytt scenkonstverk i samarbete mellan koreografen Kenneth Kvarnström och sångerskan Ane Brun. Vissa

föreställningar kombinerades med dansverket SAABA. Danskompniet hade även världspremiär 31 mars på *Touched*. Under våren gick turnéer till London, Taichung (Taiwan), Seoul och Paris.

Första helgen i juni firade Göteborg 400 år med stor Jubileumsfestival i Frihamnen. På stadens officiella födelsedag, 4 juni, bjöd GöteborgsOperan in till konsert fylld av sång och musik, musikal, opera och dans samt jubileumstal av H M Konungen. Jubileumsfirandet avslutades i september med Kulturkalaset. Vid GöteborgsOperans kalaskonsert 2 september överlämnades plantor av askträd till mottagare som ska värna den biologiska mångfalden i Västra Götaland. Ceremonin var en formell avslutning av operans fyraåriga uppsättning av *Nibelungens ring*, som utforskade nya vägar till mer hållbar scenkonst.

I juni hölls en unik master class för tre unga dirigenter, *Avanti!*, som gav exklusiva inblickar i hur en dirigent arbetar med en symfoniorkester. *Avanti!* är ett led i GöteborgsOperans arbete med att främja en ny generation dirigenter.

Verksamhet för barn och unga pågick under vintern och våren med bland annat Skapadagar under februari-lov och påsklov. I juni var det åter dags för *Tvåornas kör*, ett samarbete med Kulturskolan Göteborg då hundratals 8- och 9-åringar står på Stora scenen. Dansverket *Astronaut* fortsatte att besöka låg- och mellanstadieklasser



samt gavs under Kulturkalaset i september. Sedan urpremiären 2021 har mer än 4 000 barn sett föreställningen. Under novemberlovet var det dags för höstens Skapadagar, med bland annat Skapakörens sceniska konsert *Hur kan jag säga?* och *Alice i Underlandet - tejudningen*.

I juli startade repetitionerna av musikalen *Wicked* som hade Sverigepremiär i september. Det är den största uppsättningen av musikalen någonsin och är tekniskt mycket avancerad. Höstsäsongen inleddes annars med konserten *Från nya världen*. Operan *Nabucco* hade nypremiär i augusti och i oktober var det dags för urpremiär på thrilleroperan *Mytomania*, ett nyskrivet verk. Årets sista operapremiär var *Don Giovanni* 2 december, en samproduktion med Greklands nationalopera i Aten och Det Kongelige Teater i Köpenhamn.

GöteborgsOperans danskompni startade sin höstsäsong i augusti med *Contemporary dance +*, som inleddes med en annorlunda dansupplevelse med start på busshållplatsen utanför operahuset, *The bus will arrive in 10 minutes*. I september gick en kort turné till St. Pölten i Österrike. I november var det dags för dansårets tredje världspremiär, *In a heartbeat*. Samtidigt invigdes fotoutställningen *Stillness thru movement*, med bilder av Anton Corbijn, en av fotokonstens allra främsta fotografer. Utställningen var ett resultat av mötet mellan Corbijn och GöteborgsOperans Danskompni under deras turné till London under våren.

Konsertserien *Grandi voci* återkom under året med tre konserter på våren och två på hösten. *GO club* arrangerades också med totalt åtta tillfällen, varav en, *GO club Business*, var en nätverksträff i samarbete med Göteborg & Co, Business Region Göteborg och Västsvenska Handelskammaren.

Genom ett samarbete med Göteborgs Hamn, som donerade sin helabonnerade föreställning av *Wicked*, samt Volvo Cars, Volvokoncernen och Saab som har engagemang i Tynnered, Biskopsgården och Bergsjön kunde mer än 1 000 barn och ungdomar besöka GöteborgsOperan en kväll i november. Före föreställningen bjöds på två timmars förfest fylld med aktiviteter som att testa scenkonst i VR-glasögon, prova peruker, fota sig som häxor och träffa operans unga ambassadörer.

På scenen i Skövde och många andra orter i regionen spelades under året såväl opera som musikal och konserter, bland annat *Don Pasquale*, *Let's fall in love* och *Scensommarkonserter*.

I det pågående digitaliseringsprojektet har e-signeringssystem implementerats och en systemöversyn har gjorts av extern systemarkitekt. Arbetet med övriga strategiska områdena fortgår. Regional strategi beslutades av styrelsen under våren och en kompetensförsörjningsstrategi antogs i november.

GöteborgsOperans scenmaskineri och teatersystem är i stort behov av uppdatering. I november beslutade Regionstyrelsen att godkänna investeringar i nytt maskineri och system, som beräknas kunna tas i bruk 2026.

Ekonomi

Glädjande nog har publiken kommit tillbaka efter pandemin och beläggningen har varit god. Vändningen skedde i slutet av 2022 och under 2023 har publiktillströmningen fortsatt.

Dock har det ekonomiska läget kraftigt försämrats under året på grund av ökade kostnader beroende på det allmänna läget i omvärlden, med inflation som ledde till höjda kostnader för bland annat råvaror, material och transporter. Utöver detta tillkom valutaeffekter samt högre kostnader för löner beroende på det nya centrala avtalet som blev klart våren 2023 och låg på en högre nivå än budgeterat.

Dessutom ökade lokal- och fastighetskostnaderna kraftigt, med 49 procent i jämförelse med föregående år, på grund av ommålning av fasaden som medförde tillkommande och nödvändiga arbeten som uppdragades under arbetets gång. Dessa behövde utföras utöver de ursprungligen avtalade arbetena (så kallade ÄTA-arbeten). Styrelsen begärde hos regionstyrelsen att få lösa upp obeskattade reserver på 5 mnkr för att kompensera för de ökade fastighetskostnaderna, vilket regionstyrelsen godkände i december. Utöver detta har GöteborgsOperan erhållit ett extra kapitaltillskott på 13 mnkr under året.

GöteborgsOperans styrelse har även gett vd i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som möjliggör fortsatt utveckling utifrån nya ekonomiska förutsättningar och för att nå en ekonomi i balans. Ett åtgärds paket presenteras i början av 2024.

Vidare beslutade styrelsen i december att ansöka till regionstyrelsen om utfärdande av kapitaltäckningsgaranti eftersom ett åtgärds- och sparpaket inte kommer att få full effekt under 2024. Enligt information kommer regi-



onstyrelsen på sitt möte 6 februari 2024 att föreslå regionfullmäktige att besluta om en kapitaltäckningsgaranti omfattande 50 miljoner kronor att gälla till och med 31 mars 2027.

Eftersom bolagets likviditet är ansträngd och den ekonomiska situationen kommer att visa på underskott även 2024, har GöteborgsOperan i januari 2024 ansökt om och beviljats en förstärkning av koncernkredit. Den uppgår numera till 150 mnkr och bedöms tillräcklig för att säkra likviditetsbehovet under 2024.

GöteborgsOperans nettoomsättning består till övervägande delen av biljettintäkter och uppgick till 86 mnkr (66). Restaurangintäkterna uppgick till 32 mnkr (27). Utfallet av sponsorintäkterna 2023 blev 7 mnkr (6).

Egenfinansieringen uppgick till 25 procent (22), varav 16 (12) var biljettintäkter.

Investeringar

Periodens investeringar uppgick till 20 mnkr (33). Investeringar har bland annat gjorts i en större uppgradering och kapacitetsökning av operans hydrauliksystem. Investeringen var delvis en nödvändig förberedelse inför det planerade bytet av teatersystem 2026. Dessutom har en större investering gjorts i magasinet för att dubbla möjligheterna till att spara fler uppsättningar i repertoar.

Eget kapital

GöteborgsOperans egna kapital uppgick vid utgången av 2023 till 25 mnkr (31) samt obeskattade reserver till 0 mnkr (5). Soliditeten uppgick därmed till 15 procent (23).

Resultat

Resultatet efter finansiella poster uppgick för 2023 till -25 mnkr (-13).

Medarbetare

Under 2023 hade GöteborgsOperan 480 årsverken i medeltal (482). Antalet varierar mellan åren beroende på vilka produktioner som produceras.

Framtida utveckling

GöteborgsOperans ledning har formulerat ett antal prioriterade strategiska projekt som ligger till grund för verksamhetens fortsatta utveckling:

GO framtid. Vi utvecklar våra fastigheter och tillgodoser framtida lokalbehov för att möta utveckling av våra konstarter och publikens förväntningar.

Regionen och regionala turnéer. För att kunna göra mer för fler, utvecklar vi våra regionala produktioner och utvecklar samtidigt våra samarbeten med spelplatser och samarbetspartners i Västra Götaland.

Talang och kompetensförsörjning. Vi säkerställer att vi har tillgång till rätt kompetenser i framtiden, mot bakgrund av den stora successionen som sker inom de närmaste åren.

Framtida publik. Utifrån en omvärld i förändring ska vi förstå, attrahera och behålla en framtida publik, i enlighet med dess nya beteendemönster och förväntningar på helhetsupplevelsen.

Synliggöra vårt värde. Vi ska säkerställa att medborgare, politiker och partners i Västra Götaland känner till GöteborgsOperan och dess värde för samhället.

År 2024 fyller GöteborgsOperan 30 år. Fastigheten är i behov av investeringar, dels på grund av ålder, dels för att anpassas till framtida behov av utrymmen och krav på tillgänglighet. GöteborgsOperan begärde hösten 2022 ramhöjning för framtida ökade hyreskostnader för en tillbyggnad av operahuset. Regionstyrelsen önskade en tydligare beskrivning av ärendet, vilket den fick i februari 2023.

Under 2023 togs även beslut om att investera i nytt teatersystem som planeras att implementeras och tas i

bruk 2026. I november fattade regionstyrelsen beslut om att godkänna investeringen.

Under våren tog ledningen fram en strategi för det regionala arbetet. Denna togs fram mot bakgrund av att GöteborgsOperan sedan det regionala uppdraget kom till för 20 år sedan utfört detta på ungefär samma sätt. Strategin tar avstamp i områden som: *Geografi* – var ska vi spela? *Utbud* – vad ska vi spela? *Produktion* – var ska vi ta fram produktionerna? *Arrangörer* – vem ska arrangera våra föreställningar? Strategin antogs av styrelsen i maj.

GöteborgsOperan står inför ett generationsskifte, framför allt åren 2025-2026. Styrelsen fattade i november beslut om en kompetensförsörjningsstrategi som ska utmyнна i detaljplaner för att säkerställa kompetensförsörjningen framåt. Kompetensförsörjningsplaner ska tas fram årligen på enhetsnivå. Planerna ska bland annat innehålla prognos av kompetensbehov, analys av kompetensgap och mätbara åtgärder för att motverka gapet.

Människors beteende vad gäller kulturvanor och biljettköp förändras. Syftet med projektet Framtida publik är att attrahera ny publik och samtidigt behålla den befintliga. Genom ökad kunskap om kulturkonsumtion och besökarna, nya arbetssätt och utveckling av framtida repertoar kan nya besökare hitta vägar in till GöteborgsOperans verksamheter. Arbetet inkluderar ett helhetstänk både före, under och efter besöket på operan.

Synliggöra vårt värde är ett nytt av ledningen prioriterat strategiskt område. Projektet avser att tydliggöra vilket värde GöteborgsOperan har, både som verksamhet och som hus, för olika intressenter som medborgare, publik, samhälle, näringsliv etc.

Bedömda risker

För att kunna uppfylla de mål som ligger i GöteborgsOperans uppdrag krävs hållbar finansiering, långsiktig planering och väl fungerande infrastruktur i operahuset.

En ekonomi i balans kräver långsiktighet i finansieringen och hög egenfinansiering. För att behålla den höga egenfinansiering som GöteborgsOperan har, görs noggranna analyser inför planeringen av varje säsons repertoar. Publikens och besökarnas köpmönster har förändrats efter pandemin, till exempel köps biljetter närmare in på en föreställning. Analyser av beteenden och val görs kontinuerligt för att se vilka insatser som behövs för att behålla tidigare publik och attrahera ny.

Hög inflation, höjda energipriser och ökade nivåer i kommande avtalsrörelser påverkar GöteborgsOperans verksamhet. Dessa faktorer, tillsammans med ett osäkert läge i omvärlden, ingår i analyser och omvärldsbevakning vid planering av verksamheten som i sig kräver flera års framförhållning, eftersom artister och konstnärliga team kontrakteras långt före premiärdatum. Den är även personalintensiv vilket medför oundvikliga kostnadsökningar. Produktionerna kräver en komplex logistik, en välfungerande organisation och spetskompetens av medarbetarna i huset.

Ökade fastighetskostnader på grund av en åldrande

fastighet, där behov av nödvändiga åtgärder kan uppstå i samband med ordinarie underhållsarbete, kan innebära risk för betydande kostnadsökningar för GöteborgsOperan.

GöteborgsOperans tillgångar är till största delen investerade i verksamheten som bedrivs i operahuset. Skador på anläggningen, förorsakade av till exempel brand eller vatten, kan få stora negativa konsekvenser, dels i form av direkta skador, dels avbrott som försvårar eller omöjliggör att leva upp till åtagandena mot publiken. För att minska denna risk pågår ett kontinuerligt arbete med skadeförebyggande åtgärder och säkerhetsrutiner.



FLERÅRSJÄMFÖRELSE – BOLAGETS EKONOMISKA UTVECKLING I SAMMANDRAG

Åren 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin, vilket innebär att de åren inte är jämförbara med åren före och efter.

	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning tkr	89 415	67 967	28 373	21 862	87 496
Offentliga bidrag tkr	413 346	411 561	424 460	437 584	368 896
Egenfinansiering %	25	22	11	10	27
Pensions- och omställningskostnader tkr	37 899	35 971	33 381	31 741	35 466
Rörelseresultat tkr	-24 569	-13 212	7 506	11	-13 375
Resultat efter finansiella poster tkr	-24 538	-13 296	7 500	0	-13 405
Balansomslutning tkr	165 666	155 323	177 714	145 185	136 573
Soliditet %	15	23	26	28	28
Medelantal anställda st	480	482	460	474	530

Nyckeltalsdefinitioner framgår av not 1.

Hållbarhetsrapport

GöteborgsOperan AB uppfyller kravet på att upprätta hållbarhetsrapport enligt årsredovisningslagen. Separat rapport har upprättats vilken har publicerats på hemsidan www.opera.se.

Förslag till behandling av ansamlad förlust

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):

balanserad vinst	18 558 462
årets förlust	-19 543 577
	-985 115
behandlas så att i ny räkning överföres	-985 115

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.



Resultaträkning

		<i>Belopp i tkr</i>	
	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	3, 4	89 415	67 967
Offentliga stöd	5	413 346	411 561
Övriga rörelseintäkter	6	51 177	48 209
		553 938	527 737
Rörelsens kostnader			
Råvaror och förnödenheter		-9 499	-7 677
Övriga externa kostnader	7, 8	-141 105	-128 884
Personalkostnader	9	-410 260	-389 248
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-17 510	-15 140
Övriga rörelsekostnader		-134	0
		-578 507	-540 949
Rörelseresultat		-24 569	-13 212
Resultat från finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		110	83
Räntekostnader och liknande resultatposter		-80	-167
		31	-84
Resultat efter finansiella poster	10	-24 538	-13 296
Bokslutsdispositioner	11	5 000	12 000
Resultat före skatt		-19 538	-1 296
Skatt på årets resultat	12	-5	-43
ÅRETS RESULTAT		-19 544	-1 340



Balansräkning

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Nedlagda kostnader på annans fastighet	13	30 721	26 516
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	14	103 300	99 881
Pågående nyanläggningar och förskott	15	0	5 107
		<u>134 021</u>	<u>131 504</u>
Summa anläggningstillgångar		134 021	131 504
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		1 707	1 344
		<u>1 707</u>	<u>1 344</u>
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		3 269	2 125
Aktuella skattefordringar		0	34
Övriga kortfristiga fordringar		7 330	6 677
Förutbetalda scenproduktionskostnader		13 952	8 959
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	16	5 342	4 635
		<u>29 893</u>	<u>22 430</u>
<i>Kassa och bank</i>		<u>45</u>	<u>45</u>
Summa omsättningstillgångar		31 645	23 819
SUMMA TILLGÅNGAR		165 666	155 323



BALANSRÄKNING FORTS.

Belopp i tkr

	Not	2023-12-31	2022-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	17		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		13 000	13 000
Reservfond		12 485	12 485
		25 485	25 485
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserad vinst eller förlust		18 558	6 898
Årets resultat		-19 544	-1 340
		<u>-985</u>	<u>5 558</u>
Summa eget kapital		24 500	31 043
Obeskattade reserver	18	0	5 000
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		28 733	25 576
Skulder till koncernföretag	19	24 697	9 778
Aktuella skatteskulder		171	0
Övriga skulder		6 533	6 581
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	20	<u>81 031</u>	<u>77 345</u>
Summa kortfristiga skulder		141 166	119 280
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		165 666	155 323

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL

Belopp i tkr

	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2023-01-01	13 000	12 485	5 558	31 043
Aktieägartillskott			13 000	13 000
Årets resultat			-19 544	-19 544
Utgående eget kapital 2023-12-31	13 000	12 485	-985	24 500

Kassaflödesanalys

Belopp i tkr

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		-24 538	-13 296
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	21	17 614	15 037
Erhållen/betald skatt		<u>200</u>	<u>941</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		-6 725	2 682
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		-363	-96
Förändring av kundfordringar		-1 144	1 336
Förändring av kortfristiga fordringar		-7 373	5 029
Förändring av leverantörsskulder		3 157	1 182
Förändring av kortfristiga skulder		<u>4 659</u>	<u>-19 449</u>
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-7 789	-9 316
Investeringsverksamheten			
Investeringar i materiella anläggningstillgångar		-20 160	-32 742
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		<u>30</u>	<u>103</u>
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-20 130	-32 639
Finansieringsverksamheten			
Erhållna aktieägartillskott		<u>13 000</u>	<u>0</u>
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		13 000	0
Årets kassaflöde		-14 919	-41 955
Likvida medel vid årets början		-9 733	32 222
Likvida medel vid årets slut	22	-24 652	-9 733





Noter

Tkr

NOT 1

REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Utländska valutor

Monetära tillgångs- och skuldposter i utländsk valuta värderas till balansdagens kurs. Transaktioner i utländsk valuta omräknas enligt transaktionsdagens avistakurs.

Vinster och förluster på fordringar och skulder av rörelsekaraktär netto redovisas bland övriga rörelseintäkter alternativt övriga rörelsekostnader.

Intäkter

Intäkter har upptagits till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas utifrån genomförd föreställning, utförd tjänst eller levererad vara. Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras och att intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Erhållna bidrag intäktsförs i den period då de kostnader uppkommer som bidraget är avsett att kompensera. Erhållna bidrag som hänför sig till förväntade kostnader redovisas som förutbetalda intäkter.

Offentliga bidrag

Inkomster från offentliga bidrag som inte är förenade med krav på framtida prestation redovisas som intäkt när villkoren för att få bidraget uppfyllts och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget samt inkomsten kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått.

Inkomster från offentliga bidrag som är förenade med

krav på framtida prestation redovisas som intäkt när prestationen utförs och de ekonomiska fördelar som är förknippade med transaktionen sannolikt kommer att tillfalla företaget och inkomsterna kan beräknas tillförlitligt. Offentliga bidrag har värderats till det verkliga värdet av den tillgång som företaget fått. Bidrag som mottagits före dess att villkoren för att redovisa det som intäkts uppfyllts, redovisas som skuld.

Inkomstskatter

Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen.

Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning.

Aktuell skatt, liksom förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital. Skatteeffekter av poster som redovisas direkt mot eget kapital, redovisas mot eget kapital.

På grund av sambandet mellan redovisning och beskattning särredovisas inte den uppskjutna skatteskulden som är hänförlig till obeskattade reserver.

Varulager

Varulagret värderas, med tillämpning av först-in först-ut-principen, till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet på balansdagen. Därvid har inkursrisk beaktats.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla kom-

ponenten och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet om de beräknas ge företaget framtida ekonomiska fördelar, till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en anläggningstillgång redovisas som Övrig rörelseintäkt respektive Övrig rörelsekostnad.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde.

Linjär avskrivningsmetod används för de materiella tillgångarna.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Nedlagda kostnader på annans fastighet	15, 20 alt. 30 år
Datorer	3-5 år
Musikinstrument	0-15 år
Maskiner, inventarier och andra anläggningar	3-20 år

Nedskrivning av icke-finansiella tillgångar

När det finns en indikation på att en tillgångs värde minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. Har tillgången ett återvinningsvärde som är lägre än det redovisade värdet, skrivs den ner till återvinningsvärdet. Vid bedömning av nedskrivningsbehov grupperas tillgångarna på de lägsta nivåer där det finns separata identifierbara kassaflöden (kassagenererande enheter).

Förutbetalda scenproduktionskostnader

Scenproduktionskostnader som material, rättigheter, arvoden mm periodiseras över produktionens spelperiod. I posten förutbetalda scenproduktionskostnader redovisas periodiserade kostnader för föreställningar som genomförs kommande räkenskapsår. Förutbetalda scenproduktionskostnader har värderats till nedlagda direkta

externa kostnader fram till premiärdatum. I de fall bedömning görs att det är sannolikt att föreställningar inte kan genomföras som planerat tas inte förutbetalda föreställningskostnader upp till något värde.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där företaget är leasetagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal), oavsett om avtalen är finansiella eller operationella. Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda

Kortfristiga ersättningar

Kortfristiga ersättningar i bolaget utgörs av lön, sociala avgifter, betald semester, betald sjukfrånvaro och bonus. Kortfristiga ersättningar redovisas som en kostnad och en skuld då det finns en legal eller informell förpliktelse att betala ut en ersättning.

Ersättningar efter avslutad anställning

Företaget har endast avgiftsbestämda pensionsplaner vilket innebär att företaget betalar fastställda avgifter till ett annat företag, normalt ett försäkringsföretag, och har inte längre någon förpliktelse till den anställda när avgifterna är betalda. Storleken på den anställdes ersättningar efter avslutad anställning är beroende av de avgifter företaget har betalat och den kapitalavkastning som avgifterna ger.

Finansiella instrument

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar. Fordringar som är räntefria eller som löper med ränta som avviker från marknadsräntan och har en löptid överstigande 12 månader redovisas till ett diskonterat nuvärde och tidsvärdeförändringen redovisas som ränteintäkt i resultaträkningen.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Kvittning av finansiell fordran och finansiell skuld

En finansiell tillgång och en finansiell skuld kvittas och redovisas med ett nettobelopp i balansräkningen endast då legal kvittningsrätt föreligger samt då en reglering med ett nettobelopp avses ske eller då en samtida avyttring av tillgången och reglering av skulden avses ske.

Obeskattade reserver

Obeskattade reserver redovisas med bruttobelopp i balansräkningen, inklusive den uppskjutna skatteskuld som är hänförlig till reserverna.



Bokslutsdispositioner

Förändringar av obeskattade reserver redovisas som bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

Risker

Likviditets- och ränterisk

GöteborgsOperan AB ingår i ägaren Västra Götalandsregionens centralkontosystem. Finansieringen sker i enlighet med ägarens riktlinjer.

Valutarisker

Exponering för valutarisker förekommer för betalningar av arvoden till utländska artister och inköp av utrustning. Hittills har inte några säkringsinstrument använts. Utvecklingen av kursförändringarna för aktuella valutor bevakas kontinuerligt.

Nyckeltalsdefinitioner

Soliditet

Eget kapital och obeskattade reserver (med avdrag för uppskjuten skatt) i förhållande till balansomslutningen.

Egenfinansiering

Nettoomsättning och övriga rörelseintäkter i förhållande till totala intäkter.

NOT 2

UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

Inga bedömningar eller uppskattningar har gjorts som har betydande effekt på de redovisade beloppen i den finansiella rapporten eller skulle innebära en betydande risk för en väsentlig justering av de redovisade värdena för tillgångar och skulder under nästa räkenskapsår.

NOT 3

NETTOOMSÄTTNINGENS FÖRDELNING PER VÄSENTLIGA INTÄKTSSLAG

	2023	2022
Nettoomsättningen fördelar sig enligt följande:		
Biljettintäkter Göteborg	81 245	60 975
Biljettintäkter, turnéer och samarbetsprojekt	4 849	4 629
Programförsäljning mm	3 322	2 363
	89 415	67 967

NOT 4

TRANSAKTIONER MELLAN KONCERNFÖRETAG

	2023	2022
Inköp och försäljning mellan koncernföretag		
Inköp	3 642	2 983
Försäljning	489	0
	4 131	2 983

NOT 5

OFFENTLIGA BIDRAG

	2023	2022
Regionbidrag	412 846	405 922
Övriga bidrag regionen	500	5 638
	413 346	411 561

NOT 6

ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER

	2023	2022
Sponsorintäkter	6 708	6 299
Servering	32 417	26 943
Övriga intäkter	11 624	7 174
Övriga bidrag och gåvor	429	7 792
	51 177	48 209

NOT 7
ARVODE TILL REVISORER

	2023	2022
PwC		
Revisionsuppdrag	275	210
Övriga tjänster	34	12
	309	222

NOT 8
OPERATIONELLA LEASINGAVTAL

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2023	2022
Inom ett år	10 634	10 573
Senare än ett men inom fem år	51 584	51 525
Senare än fem år	91 662	102 251
	153 880	164 349
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	10 626	10 390
	10 626	10 390

Den operationella leasingen består i allt väsentligt av hyrda lokaler. Uppgifterna i denna not inkluderar även finansiella leasingavtal, vilka redovisas som operationella. Förutom hyra av lokaler, avser avtalen leasing av bilar och viss IT-utrustning mm.



NOT 9
ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

	2023	2022
Medelantalet anställda		
Kvinnor	245	237
Män	235	245
	480	482
Löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader		
Löner och ersättningar till styrelse och verkställande direktör	1 917	1 808
Löner och ersättningar till övriga anställda	268 265	254 459
	270 182	256 267
Pensionskostnader för styrelse och verkställande direktör	382	331
Pensionskostnader för övriga anställda	37 518	35 640
Sociala avgifter enligt lag och avtal	85 861	80 063
	123 760	116 034
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	393 942	372 301

GöteborgsOperan svarar för en privat pensionslösning för bolagets Verkställande direktör. Parterna har en ömsesidig uppsägningstid om sex månader. Under uppsägningstiden kvarstår Verkställande direktören i anställningen och erhåller lön. Vid uppsägning från arbetsgivarens sida är direktören, utöver lön under uppsägningstiden, berättigad till en ersättning motsvarande 12 månader under förutsättning att direktören vid uppsägningstillfället varit anställd på denna befattning i minst 12 månader.

	2023	2022
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	67 %	89 %
Andel män i styrelsen	33 %	11 %
Andel kvinnor bland övriga ledande befattningshavare	65 %	53 %
Andel män bland övriga ledande befattningshavare	35 %	47 %

NOT 10
BETALDA OCH ERHÅLLNA RÄNTOR

	2023	2022
Erhållen ränta	29	2
Erlagd ränta	-2	-10
Valutakursvinst	82	81
Valutakursförlust	-78	-158
	31	-84

NOT 11
BOKSLUTSDISPOSITIONER

	2023	2022
Förändring av överavskrivningar	5 000	12 000
	5 000	12 000

NOT 12
SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2023	2022
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	0	0
Skatt på föregående års resultat	<u>5</u>	<u>43</u>
Skatt på årets resultat	5	43

		<i>Belopp</i>		<i>Belopp</i>
Redovisat resultat före skatt		-19 538		-1 296
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-4 025	20,60	-267
Skatteeffekt av ej avdragsgilla kostnader		365		224
Skatteeffekt av ej skattepliktiga intäkter		-6		0
Skatteeffekt av ej värderat underskottsavdrag		910		43
Skattepliktigt aktieägartillskott		2 678		
Uppskjuten skatt på förbättringsutgifter ej beaktat		78		
Justering av tidigare års skatt		<u>5</u>		<u>43</u>
Redovisad effektiv skatt	0,03	5	3,33	43



NOT 13
NEDLAGDA KOSTNADER PÅ ANNANS FASTIGHET

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	30 681	21 051
Inköp	1 297	9 630
Försäljningar/utrangeringar	-142	
Omklassificeringar	5 107	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	36 943	30 681
Ingående avskrivningar	-4 165	-2 994
Försäljningar/utrangeringar	8	
Årets avskrivningar	-2 065	-1 171
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-6 222</u>	<u>-4 165</u>
Utgående redovisat värde	30 721	26 516

NOT 14
MASKINER, INVENTARIER OCH ANDRA ANLÄGGNINGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	216 214	198 556
Inköp	18 863	18 005
Försäljningar/utrangeringar	-2 485	-348
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	232 592	216 214
Ingående avskrivningar	-116 333	-102 712
Försäljningar/utrangeringar	2 485	348
Årets avskrivningar	-15 444	-13 969
Utgående ackumulerade avskrivningar	<u>-129 292</u>	<u>-116 333</u>
Utgående redovisat värde	103 300	99 881

NOT 15
PÅGÅENDE NYANLÄGGNINGAR OCH FÖRSKOTT AVSEENDE
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	5 107	0
Under året nedlagda utgifter		5 107
Aktiveringar	-5 107	0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	<u>0</u>	<u>5 107</u>
Utgående redovisat värde	0	5 107

NOT 16
FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2023-12-31	2022-12-31
Förutbetalda hyror	2 503	2 652
Övriga poster	2 839	1 983
	5 342	4 635

NOT 17
AKTIEKAPITAL

Aktiekapitalet består av 13 000 st aktier med kvotvärde 1 000 kr.

NOT 18
OBESKATTADE RESERVER

	2023-12-31	2022-12-31
Akkumulerad skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	0	5 000
	0	5 000

NOT 19
SKULDER HOS ÄGARE

	2023-12-31	2022-12-31
Saldo koncernkonto	-24 697	-9 778
	-24 697	-9 778

NOT 20
UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2023-12-31	2022-12-31
Förköpta biljetter och abonnemang	30 639	21 698
Förutbetalda sponsorintäkter	331	707
Upplupna personalkostnader	42 553	40 970
Presentkort	4 275	10 015
Övriga poster	3 234	3 955
	81 031	77 345

NOT 21 JUSTERING FÖR POSTER SOM INTE INGÅR I KASSAFLÖDET

	2023-12-31	2022-12-31
Avskrivningar	17 510	15 140
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	-30	-103
Resultat vid utrangeringar av anläggningstillgångar	134	0
	17 614	15 037

NOT 22 LIKVIDA MEDEL

	2023-12-31	2022-12-31
Likvida medel		
Kassamedel	45	45
Tillgodohavanden på koncernkonto	-24 697	-9 778
	-24 652	-9 733

Ovanstående poster har klassificerats som likvida medel med utgångspunkt att:

- De har obetydlig risk för värdefluktationer.
- De lätt kan omvandlas till kassamedel.
- De har en löptid om högst 3 månader från anskaffningspunkten

Beviljad kredit på koncernkonto uppgår till 90 000 tkr.

NOT 23 EVENTUALFÖRPLIKTELSER

	2023-12-31	2022-12-31
Garantiförbindelse Svensk Scenkonst	8 407	7 566
	8 407	7 566

NOT 24 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Transaktioner mellan företaget och dess närstående har skett på marknadsmässiga grunder.

NOT 25 EKONOMISKA ARRANGEMANG SOM INTE REDOVISAS I BALANSRÄKNINGEN

GöteborgsOperans verksamhet kräver lång framförhållning och i många produktioner måste artister och produktions-team kontrakteras flera år innan premiärdatum. Detta innebär att GöteborgsOperan binder upp sig för kostnader som utfaller först om flera år.

NOT 26 UPPGIFTER OM ÄGARFÖRHÅLLANDE

Bolaget är helägt bolag av Västra Götalands Läns Landsting, organisationsnummer 232100-0131 med säte i Göteborg. Västra Götalands Läns Landsting upprättar koncernredovisning.

Bolagets verksamhet har bedrivits enligt bestämmelserna om kommunala bolag i kommunallagen.

NOT 27 FÖRSLAG TILL DISPOSITION AV RESULTATET

2023-12-31

Förslag till behandling av ansamlad förlust

Styrelsen föreslår att den ansamlade förlusten (kronor):

balanserad vinst	18 558 462
årets förlust	-19 543 577
	-985 115
disponeras så att i ny räkning överföres	-985 115

NOT 28 VÄSENTLIGA HÄNDELSE EFTER RÄKENSKAPSÅRETS SLUT

Inga väsentliga händelser har rapporterats efter räkenskapsårets slut.



Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer
Ordförande

Johnny Magnusson

Olof Svensson

Emil Wingstrand

Helene Odenjung

Valéria Kant

Harriet Ljungdahl

AnnaSara Perslow

Anna Silvén

Christina Björklund
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av min elektroniska signatur Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor, huvudansvarig revisor

Josefine Lövgren
Auktoriserad revisor



Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan AB, org.nr 556121-7828

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för GöteborgsOperan AB för år 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av GöteborgsOperan ABs finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för GöteborgsOperan AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Bolaget rapporterar årligen till ägare i årsredovisning 2023 till VGR. Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för GöteborgsOperan AB för år 2023 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionsssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till GöteborgsOperan AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionsssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.



En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Josefine Lövgren
Auktoriserad revisor

Till regionfullmäktige för kännedom

Granskningsrapport för 2023

Vi, lekmannarevisorer i GöteborgsOperan AB, har granskat bolagets verksamhet under 2023. Granskningen har utförts av sakkunniga.

Bolagets styrelse och vd ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vårt ansvar är att granska bolagets verksamhet och interna kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt regionfullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts i enlighet med aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet samt utifrån bolagsordningen och av bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som krävs för att ge rimlig grund för vår bedömning.

Vi bedömer att bolaget har skött verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Vidare är vår bedömning att den interna kontrollen har varit tillräcklig inom de områden som vi har granskat.

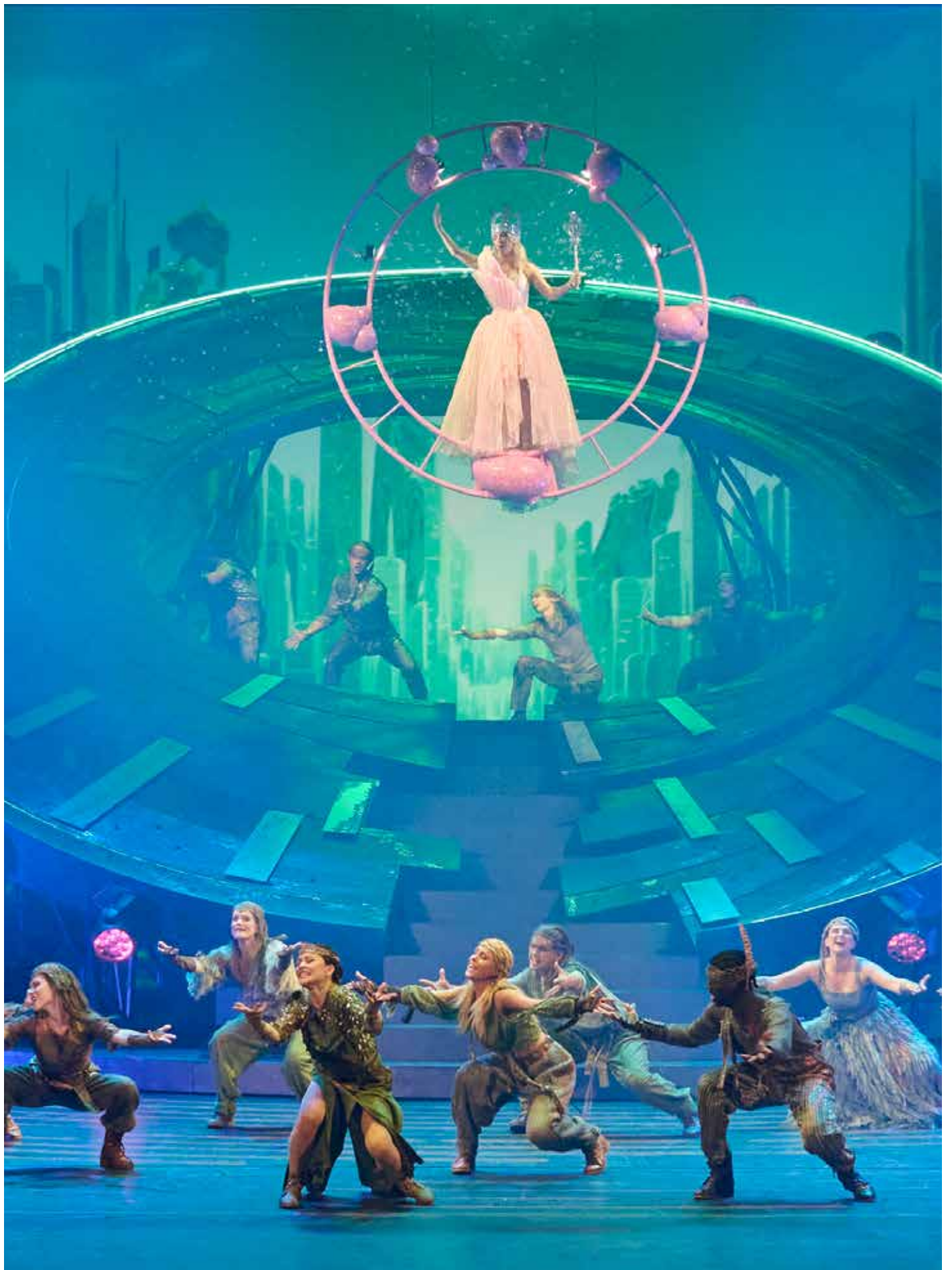
I övrigt bedömer vi att bolaget inte fullt ut har skött verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Resultat för verksamhetsåret 2023 är minus 19 miljoner kronor vilket innebär att bolaget inte har en ekonomi i balans.

Vi lämnar två rekommendationer med anledning av granskningen. För mer information, se dokumentet ”Revisionsrapport – Granskning av verksamhetsåret 2023” med diarienummer REV 2023-00066

Västra Götalandsregionen
2 februari 2024

Marie Engström Rosengren,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige

Elving Andersson,
lekmannarevisor utsedd
av regionfullmäktige



Hållbarhetsrapport 2023

GÖTEBORGSOPERAN AB:S Hållbarhetsrapport 2023 utgör en separat handling till förvaltningsberättelsen och har upprättats i enlighet med årsredovisningslagens krav. Hållbarhetsrapporten antogs av styrelsen 2 februari 2024.

Hållbarhetsstyrning

GöteborgsOperan är en samhällsaktör som med kreativitet, ett modernt synsätt, nyfikenhet och öppenhet ska ge alla invånare i Västra Götalandsregionen tillgång till opera, dans, musikal och konserter. I det uppdraget och inom hela verksamheten strävar GöteborgsOperan efter hållbarhet ur ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt perspektiv. Arbetsätten bygger på att alla resurser används klokt och ansvarsfullt.

GöteborgsOperans uppdrag

Ägardirektiv till GöteborgsOperan

GöteborgsOperan är ett aktiebolag, helägt av Västra Götalandsregionen. I ägardirektivet framgår bland annat att bolaget ska upprätthålla och utveckla sin nationella och internationella position som ett av norra Europas intressantaste operahus.

Utifrån operahuset i Göteborg och scenen i Skövde, genom turnéer, gästspel och digitala medier, ska GöteborgsOperan nå invånarna i Västra Götaland, oavsett ålder, kön och/eller social bakgrund.

GöteborgsOperan ska även ge internationell lyskraft till Västra Götaland och bidra till att utveckla regionens kreativa potential och kompetens inom scenkonst.

Fem strategiska områden

Västra Götalandsregionens kulturstrategi och regionala kulturplan 2020-2023 är grunden för den regionala kulturpolitiken och för uppdragen till de verksamheter som finansieras av kulturnämnden.

- Vidga deltagandet - öka deltagandet i kulturlivet och stärka barns rättigheter.
- Gynna nyskapande - stärka konstnärers villkor och erkänna ideella krafter.
- Utveckla kapaciteter - arbeta sektorsövergripande och samverka om resurser, kunskap och kompetens.
- Nyttja tekniken - stärka den digitala kompetensen.
- Öka internationaliseringen - ta tillvara befintliga kontakter och kunskaper.

Mål utifrån kulturplanen

Utifrån den regionala kulturplanen har GöteborgsOperan i dialog med kulturnämnden satt följande utveckling och mål i fokus under perioden 2021-2024:

Mål 1: GöteborgsOperan ska upprätthålla och utveckla sin position som en internationellt framstående mötesplats för scenkonst av högsta kvalitet.

Mål 2: GöteborgsOperan ska medverka till att utveckla nya berättelser och kompetenser inom scenkonsten.

Mål 3: GöteborgsOperan ska vidga möjligheterna för alla invånare att uppleva en mångfald av scenkonst på scenerna i Göteborg, på turné och i digitala kanaler.

Mål 4: GöteborgsOperan ska bidra till regional utveckling och till social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet.

Mål från Regionfullmäktige

I Västra Götalandsregionens budget för 2023 anges ett antal mål och fokusområden som är relevanta för GöteborgsOperan.

Prioriterat mål/Mål: Kultur för ökad inkludering, bildning och tillit

Prioriterat mål/Mål: Vara föregångare - VGR:s eget arbete ska ligga i framkant

Fokusområde: Minska VGR:s miljö- och klimatpåverkan enligt Miljömål 2030

Fokusområde: Öka takten i "Klimat 2030 Västra Götaland ställer om"

Prioriterat mål/Mål: Skapa attraktiva arbetsplatser och förbättra möjligheterna till karriär- och kompetensutveckling

Fokusområde: Låta lönesättningen präglas av större flexibilitet, där hänsyn tas till marknadssituationen och kompetensbehov samtidigt som budget ska hållas

Prioriterat mål/Mål: Säkra behovet av återhämtning och avlastning samtidigt som köer betas av

Vision, verksamhetsidé och strategi

GöteborgsOperans vision är att vara ett av norra Europas ledande operahus. Det innebär bland annat att hålla en hög konstnärlig kvalitet, vara en idébärande, lärande och professionell organisation samt ha en ekonomi i balans.

Verksamheten ska fortsätta leverera kvalitet och hålla en hög klass inom opera, dans, musikal och konserter. Det förutsätter en hållbar finansiering, långsiktig planering och affärsmässighet. Medarbetarnas specialistkunskaper, erfarenhet och engagemang ska tas tillvara. Produktioner och publika evenemang ska beröra och överträffa publikens förväntningar. Genom egna uppsättningar och samproduktioner ska GöteborgsOperan bidra till att stärka Västra Götaland som kulturregion.

I GöteborgsOperans strategiska framtidsplan för 2021-2024 formuleras tre strategiska områden:

- Vi är tillgängliga och välkomnande.
- Vi är framstående.
- Vi arbetar hållbart.

GöteborgsOperans kärnvärden:

- Professionella
- Engagerade
- Nyskapande

GöteborgsOperan har under året arbetat med fem strategiska projekt för att säkerställa verksamhetens fortsatta utveckling:

- Utveckling av fastigheter och framtida lokalbehov
- Kompetensförsörjning och ledarskap
- Framtida publik

- Regional verksamhet och turnéer
- Synliggöra vårt värde

Under 2023 har styrelsen fattat beslut om strategier för Regional verksamhet och turnéer samt för Kompetensförsörjning och ledarskap.

Styrning och uppföljning

Varje mål i GöteborgsOperans uppdrag har ett antal indikatorer som följs upp och rapporteras varje verksamhetsår till Västra Götalandsregionens kulturnämnd enligt beslutad tidsplan.

Styrdokument som grund

GöteborgsOperan agerar och bygger sin verksamhet utifrån Västra Götalandsregionens policyer och riktlinjer. Med dessa som grund har GöteborgsOperan tagit fram och implementerat kompletterande och verksamhets-specifika policyer, riktlinjer, rutiner och handböcker där det har behövts, exempelvis miljöpolicy, personalhandbok och ekonomihandbok. Alla styrdokument och handböcker finns tillgängliga på GöteborgsOperans intranät.

Krav på leverantörer

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, ILO:s åtta kärnkonventioner, FN:s barnkonvention, nationell lagstiftning (arbetsmiljö, arbetsrätt och miljö) som gäller i tillverkningslandet samt FN:s deklaration mot korruption.

I de flesta förfrågningsunderlag hänvisar GöteborgsOperan till dessa kontraktsvillkor och anbudsparterna måste i anbudsförslaget bekräfta att de uppfyller villkoren.

Riskmedvetenhet

Vartannat år gör strategiska ledningsgruppen för GöteborgsOperan en grundlig verksamhetsövergripande riskanalys med stöd av extern konsult. Övriga år görs en översiktlig riskanalys internt, uppdaterad utifrån aktuellt läge.

En riskanalys med stöd av externa konsulter gjordes av strategiska ledningsgruppen i november. Därefter togs internkontrollplan fram. Styrelsen fattade beslut om riskanalys och internkontrollplan vid decembersammanträdet, då även konsulterna medverkade med en genom-

gång av analysen och planen. Kontroller enligt internkontrollplanen är en central del i verksamhetsstyrning och beslutsfattande, och följs upp årligen av styrelsen.

Det genomförs även verksamhets-specifika riskanalyser, exempelvis kartläggningar av miljöaspekter och arbetsmiljörisker. Under 2023 har en informationsklassning och analys gjorts av de viktigaste systemen. Operans mest väsentliga informationstillgångar kategoriserades och kopplades till respektive processer och system. Systemen konsekvensbedömdes avseende konfidentialitet, riktighet och tillgänglighet. Därefter gjordes en riskanalys som identifierade åtgärder som kommer att realiseras från 2024 och framåt.

Vissa chefer i strategigruppen delar på ansvaret att veckovis ha ledningsjour. Dessutom är en chef eller projektledare jour vid varje föreställning.

Mänskliga rättigheter

GöteborgsOperan respekterar och stödjer mänskliga rättigheter. Grundtanken är att människan föds fri och att alla människor är lika värda, vilket bland annat omfattar barns och kvinnors rättigheter, rätten till hälsa och utbildning samt rätten att inte bli diskriminerad. Insikten om människors lika värde och rättigheter samt respekten för varje individ är en förutsättning för en framgångsrik verksamhet och en bra arbetsmiljö.

Respekt för individen och alla människors lika värde är grundläggande i alla GöteborgsOperans relationer, både interna och externa. Ingen medarbetare eller besökare ska diskrimineras eller trakasseras på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Alla ska, om kompetensen är likvärdig, ha samma möjlighet till anställning vid GöteborgsOperan samt rätt till hälsa, säkerhet, utveckling och inflytande i arbetet.

GöteborgsOperan arbetar aktivt med att identifiera, förebygga och åtgärda risker, oönskade effekter och beteenden kopplade till respekten för mänskliga rättigheter i alla led.

GöteborgsOperan följer Västra Götalandsregionens riktlinjer i sina upphandlingar. Kontraktsvillkoren omfattar bland annat FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.

Organisation och ansvar

GöteborgsOperans styrelse är politiskt tillsatt och vd utses av styrelsen. Ledningsorganisationen består av ledningsgrupp, strategisk ledningsgrupp och konstnärlig ledningsgrupp.

Det är styrelsen och den verkställande ledningen som utifrån ägardirektiv, regionfullmäktiges mål och uppdrag från kulturnämnden fastställer operans vision, verksamhetsidé och strategi. Vd har det övergripande ansvaret för att dessa bryts ner på mål, fokusområden och handlingsplaner. På uppdrag av vd ansvarar chefer och medarbetare, inom ramen för sitt ansvar och sina befogenheter, för genomförande och uppföljning av mål samt handlingsplaner.

GöteborgsOperan finansieras genom statliga och regionala bidrag, stöd av näringslivspartner samt med egna medel, i första hand biljettintäkter.

Intressentdialog

GöteborgsOperans verksamhet bygger på att intressenterna känner förtroende för operan och de värden verksamheten representerar. Intressenterna påverkar och påverkas i varierande grad av verksamheten. Genom kontinuerliga dialoger håller sig operan uppdaterad om krav och förväntningar som olika intressenter har på verksamheten. Intressentdialogerna sker på olika nivåer, i olika omfattning och genom skilda kanaler, till exempel publikundersökningar, nätverk och enkäter till medarbetare.

Ägare och styrelse

GöteborgsOperan ägs av Västra Götalandsregionen, som fastställer uppdrag, ägardirektiv, krav och förväntningar. Regionens Hållbarhetsmål 2030, vision, mål, policydokument, uppdragsbeskrivning och budget ligger till grund för GöteborgsOperans hållbarhets- och miljöarbete, som regelbundet stäms av med regionledningen och operans styrelse.

GöteborgsOperan är med i centrala upphandlingar inom Västra Götalandsregionen och har representanter i relevanta referensgrupper. Detta är viktigt för att möjliggöra dialog och erfarenhetsutbyte och för de hållbarhets- och miljökrav som GöteborgsOperan ställer i samband med upphandlingar.

Medarbetare

GöteborgsOperan är och vill vara en attraktiv arbetsgivare. För att nå framgång i hållbarhets- och miljöarbetet är det viktigt att medarbetarna ges möjlighet att komma med idéer och förbättringsförslag samt vara delaktiga i kommunikation, kunskapsinhämtning och informations-spridning.

Medarbetarsamtal med samtliga medarbetare samt skyddsronder genomförs årligen. Då kan bland annat medarbetarnas tankar och förväntningar kopplade till hållbarhet, egen utveckling och psykosocial arbetsmiljö fångas upp.

Publik

GöteborgsOperan inhämtar kunskap om publiken via olika typer av undersökningar. För en mer övergripande nivå används SOM-institutets årliga riksundersökning. Operan är även en del av Väst-SOM, vilket gör det möjligt att benchmarka sig med andra västsvenska aktörer.

Kundundersökningar görs kontinuerligt på GöteborgsOperans besökare. Dessa undersökningar genomförs via telefon och webb av en extern part och mäter bland annat kundnöjdhet, utvärderar köpupplevelsen och jämför besöksupplevelsen mellan olika föreställningar. Publikuppföljning via webbenkät efter varje föreställning ger snabb input på vad som hade gjort besöket ännu bättre.

I kundundersökningarna syns en ökad nöjdhet med besöket som helhet från 2019 och framåt. De som ger allra högsta betyg efter sitt besök ökar år från år.

Dessutom görs kvartalsvisa uppföljningar av GöteborgsOperans synlighet i traditionella medier samt av sociala kanaler. Här mäts genomslag hos målgruppen och utvecklingen i operans sociala kanaler. Målet vad gäller ökat antal följare och interaktioner i de sociala kanalerna har klart överträffats. Kampanjmätningar av större reklamkampanjer görs av extern part för att mäta mottagandet i målgruppen. En kundundersökning om programmen avseende innehåll, läsbarhet och köpbeteende gjordes också under året.

Socialt ansvarstagande

För GöteborgsOperan handlar socialt ansvarstagande om att bidra till ett bättre samhälle genom att vara en ansvarstagande och respektfull arbetsgivare samt att bidra till en positiv social utveckling lokalt, regionalt, nationellt och internationellt.

Medarbetarskap och ledarskap

Kunniga och engagerade medarbetare är en av de absolut viktigaste förutsättningarna för att GöteborgsOperan

	2023	2022	2021	2020	2019
Antal anmälda olyckor, tillbud, ohälsor och riskobservationer	221	182	161	175	215
Sjukfrånvaro i procent av den totala förväntade arbetstiden	4,87 %	4,44 %	2,63 %	3,70 %	3,36 %
Sjukfrånvaro i procent, kvinnor/män	2,45 % / 2,42 %	2,63% / 1,81%	1,72 % / 0,91 %	2,12 % / 1,58 %	1,64 % / 1,72 %
Antal anställda tillsvidare, inklusive provtjänstgöring	490	463	418	452	459
Totalt antal chefer	34	34	34	33	33
Andel kvinnor/män av antal chefer	65 % / 25 %	53% / 47%	56 % / 44 %	61 % / 39 %	58 % / 42 %
Antal kvinnor/män i ledningsgrupp	7 / 3	7 / 2	8 / 1	8 / 1	8 / 0
Medelålder kvinnor/män i chefsbefattningar	54 / 55	52 / 50	52 / 51	51 / 50	50 / 52

ska kunna bedriva en bra verksamhet. Cheferna ska genom tydliga mandat och uppdrag utveckla medarbetare till att ta ett stort eget ansvar och vara med och forma verksamheten. Ledarskapet bygger på motivation, inspiration och att ta tillvara medarbetarnas initiativkraft.

Under 2023 har ledarskapsutbildningen för samtliga chefer med både budget- och personalansvar, som inleddes 2022, fortsatt. Syftet med utbildningen är att skapa ett mer medvetet ledarskap med hög självkänedom, dela erfarenheter om ledarskap på GöteborgsOperan för att skapa ett enat ledarkollektiv samt att ge kompetenspåfyllnad med både teorier och verktyg.

Arbetsmiljö

Arbetsmiljön är en gemensam angelägenhet för alla anställda. En hälsofrämjande arbetsplats bygger på att varje medarbetare medverkar till förbättringar när det behövs och tar ansvar för sin egen hälsa och arbetsmiljö. Chefer har ett uttalat ansvar att leda arbetet med arbetsmiljö och hälsa på arbetsplatsen. De ska också vara förebilder och föregångare när det gäller ett hälsofrämjande arbetssätt.

GöteborgsOperans viktigaste resurs är medarbetarna och de ska ges bästa möjliga förutsättningar för att fungera väl. Arbetsmiljön utformas utifrån förtroende och respekt för individen samt säkerhetsaspekter. Lagar, föreskrifter, avtal och branschpraxis utgör grunden. GöteborgsOperans verksamhet bedrivs med betryggande säkerhet mot skador på individer och miljö.

Operans målsättning med arbetsmiljöarbetet:

- Lagar och föreskrifter utgör ett minimikrav samt att arbetsmiljöarbetet i så stor utsträckning som möjligt ska kunna påverkas av personalen.
- De anställdas kunskaper och engagemang ska tas tillvara så att alla upplever att de gör en viktig insats och känner en tillfredsställelse i sitt dagliga arbete.
- Antalet arbetsolycksfall och arbetssjukdomar ska sträva mot noll.
- Ohälsotalet på företaget ska sjunka.

Arbetsmiljöfrågor är en naturlig del i det vardagliga arbetet och finns med som en punkt på regelbundna möten, som arbetsplatsträffar med mera.

GöteborgsOperans medarbetare har ett digitalt system för tillbud, IA (Informationssystem för Arbetsmiljö), med åtkomst via intranätet. Där anmäls arbetsskador, tillbud, olyckor med mera för vidare uppföljning i organisationen.

Under 2023 implementerades riktlinjer för hur GöteborgsOperan ska arbeta med produktioner där det kan förekomma intima scener.

Riskronder och riskanalyser

Arbetsmiljörelaterade riskronder genomförs en till två gånger per år i arbetslokalerna, beroende på lokalens risknivå. Riskanalyser genomförs fortlöpande på avdelningarna, där fysiska och psykosociala risker kartläggs och bedöms. Riskanalyser görs även i samband med inköp av ny utrustning, införande av nya arbetsmetoder eller ny arbetsorganisation. Vidare görs riskronder i samband med varje produktion och/eller ny spelplats, både i repetitionssal och på fasta scener eller turnéscener.

Uppföljning av arbetsmiljö

Arbetsmiljöarbetet följs upp löpande i våra projekt och på helhetsnivå på årsbasis, då innevarande års handlingsplan, ny statistik, genomförda ronder och åtgärder diskuteras.

Medarbetarenkäter är också ett sätt att följa upp arbetsmiljön. Sådana har genomförts vartannat år, men med uppehåll sedan pandemin. Nästa undersökning genomförs hösten 2024 då GöteborgsOperan kommer att delta i Västra Götalandsregionens gemensamma medarbetarundersökningen.

Hälsofrämjande arbete

Operan uppmuntrar till en aktiv livsstil som främjar hälsa och välbefinnande, både i arbetslivet och på fritiden. Medarbetarna kan träna kostnadsfritt på operans egna gym och gruppträning, har möjlighet att få tillgång till behandlingar/massage på arbetsplatsen, till rabatterade träningskort hos avtalade träningsanläggningar samt ett årligt friskvårdsbidrag. När en anställd tränar i GöteborgsOperans egna lokaler under en timma bjuder arbetsgivaren på hälften av träningstiden en gång per vecka.

Genom företagshälsovården Hälsan & Arbetslivet har GöteborgsOperan tillgång till läkare, sjuksköterska, sjukgymnast, beteendevetare, psykolog och skyddsingenjör.

Alla anställda, oavsett anställningsform, har förmånen fri öppen hälso- och sjukvård. Förmånen omfattar patientavgiften upp till högkostnadsskyddet.

Sjuktalet är var något högre 2023, totalt 4,87 procent jämfört med 4,44 procent under föregående år.

Samverkan

Samverkan ska vara en naturlig del av den fortlöpande utvecklingen och i första hand koncentreras och genomförs så nära verksamheten som möjligt.

GDPR och säkerhet

GDPR

GöteborgsOperan behandlar personuppgifter enligt gällande lagar och föreskrifter (GDPR). Besökarna informeras bland annat på hemsidan om hantering av personuppgifter enligt GDPR och medarbetare informeras om hanteringen i personalhandboken.

Säkerhet

Säkerhetsarbetet vid GöteborgsOperan handlar till stor del om att skydda liv och hälsa för de människor som vistas i lokalerna, men även om skydd av egendom och information. Skriften Person- och egendomsskydd beskriver vad varje medarbetare behöver känna till för att kunna bidra till att skydda verksamheten, skapa en trygg arbetsplats och undvika ekonomiska förluster.

Under året har säkerhetsläget skärpts ytterligare i samhället. GöteborgsOperans systematiska säkerhetsarbete innebär att vi kontinuerligt bevakar vad som sker i omvärlden och genomför åtgärder vid behov. GöteborgsOperans säkerhetschef arbetar förebyggande och har goda kontakter med både Polisen och andra myndigheter samt medverkar i olika nätverk med inriktning på säkerhetsfrågor.

Vid minst ett, ibland flera, tillfällen per år genomförs oannonserade brandövningar. Samtliga nyanställda medarbetare får en brandskyddsgenomgång då även de som behöver en repetition kan delta.

Jämställdhet och mångfald

Utgångspunkten för GöteborgsOperans arbete med jämställdhet och mångfald är alla människors lika värde, där arbetet ska präglas av respekt för individens integri-

tet. Jämställdhets- och mångfaldsarbetet drivs genom en partssammansatt grupp, JäMå-gruppen, som arbetar på uppdrag av ledningsgruppen. Utgångspunkten för arbetet är diskrimineringsgrunderna samt Västra Götalandsregionens medarbetarpolicy.

Ordföranden för JäMå har det övergripande ansvaret för mångfalds- och jämställdhetsarbetet. Ordförandeskapet delas mellan vd och HR-chef. Varje chef ansvarar för att följa upp sin verksamhet och varje medarbetare ansvarar för att följa givna riktlinjer.

Arbetet för jämställdhet inom GöteborgsOperan innebär att bryta traditionella könsrollsmönster, att ge kvinnor och män lika möjligheter och rättigheter i arbetslivet. Målsättningen är jämställdhet mellan kvinnor och män på arbetsplatsen så att orättvisor försvinner beträffande arbetsförhållanden, möjligheter att förena föräldraskap och arbete, benägenhet att söka arbete och utveckling, könsfördelning inom olika yrkeskategorier, rekryteringsprocessen, lönesättning och marknadsföring.

Med mångfald menar GöteborgsOperan allas lika möjligheter och rättigheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Målsättningen med mångfaldsarbetet är att ta tillvara dessa olikheter och därmed skapa en attraktiv och dynamisk arbetsplats där kompetensen hos individer och samarbetspartners ingår som en naturlig del i både internt och externt arbete.

Likabehandlingsplan 2022-2027 har under året implementerats i organisationen.

Nolltolerans mot diskriminering och trakasserier

GöteborgsOperan har i många år arbetat aktivt för att förhindra trakasserier och kränkningar. Inga medarbetare, samarbetspartners eller besökare får utsättas för trakasserier eller annan kränkande särbehandling. Samtliga anställda har ett ansvar för att se till att diskriminering och trakasserier inte förekommer i något led av GöteborgsOperans verksamhet. Arbetet tar sin grund i diskrimineringslagen samt i policyn mot kränkande särbehandling som beskrivs på intranätet samt vid introduktion av nyanställda.

Organisationen har klara rutiner och särskilda ombud som arbetar ute i verksamheten för att fånga upp sexuella trakasserier. Sexuella trakasserier och kränkande särbehandling får inte förkomma över huvud taget.

GöteborgsOperan som samhällsaktör

GöteborgsOperan Skapa

Skapas verksamhet står för upplevelser, delaktighet och konstnärlig utveckling. Utifrån operans säsongsprogram skapas deltagarprojekt, upplevelser och format som ligger i linje med operans uppdrag och som ska beröra både nya och befintliga målgrupper.

Skapa är uppdelat i Skapa dans och Skapa opera/drama. Skapaverksamheten som är knuten till danskompaniet utgår i huvudsak från de koreografiska verk som danskompaniet arbetar med. Skapa opera/drama driver både löpande verksamhet, till exempel barn-, ungdoms- och Skapakörer. Skapa driver specifika projekt, både i och utanför operahuset samt samarbetar med civilsamhället, skolor, fria grupper och andra institutioner.

Varje år arrangeras Skapadagar - under 2023 ägde de rum i samband med skolornas februarilov, påsklov och höstlov.

En mer tillgänglig opera

GöteborgsOperans verksamhet ska vara anpassad så att föreställningarna är tillgängliga för personer med funktionsvariationer. Detta gäller både operahuset, upplevelsen och informationen.

Relaxed performance är en föreställningsform som vänder sig särskilt till personer med funktionsvariationer, men alla är välkomna, oavsett ålder och funktionsuppsättning. Under 2023 har *Relaxed performance* genomförts vid fyra tillfällen.

Syntolkning av föreställningar har genomförts vid fyra olika föreställningar under 2023. Totalt har 95 personer tagit del av syntolkningarna.

Nätverket Universell Scenkonst verkar för en breddning av scenkonsten vad gäller vilka som får ta plats på scenen och vilka som ges möjlighet att vara publik. GöteborgsOperan är en av tre initiativtagare till det regionala nätverket, där även Regionteater Väst, Big Wind, danskompaniet Spinn, dansutbildningen Språng samt Förvaltningen för kulturutveckling (Västra Götalandsregionen) ingår.

Med digitala produktioner kan GöteborgsOperan öka tillgängligheten, vidga deltagandet och sänka trösklarna. GöteborgsOperan arbetar med att ta reda på hur digitala verktyg kan hjälpa till att nå ut till fler via skärmen. Arbetet ska ge förutsättningar för ett kompletterande digitalt operahus.

Barns och ungas möjligheter att få ta del av och delta i kulturlivet

Operan i skolan

Skolklasser erbjuds att följa en produktion under tre möten med GöteborgsOperans teaterpedagog inklusive att se en föreställning. Under året har 283 elever och 24 pedagoger fördelat på ett lågstadium, fyra högstadium, en gymnasieskola, två folkhögskolor, två kulturskolor och en daglig verksamhet deltagit.

GöteborgsOperans teaterpedagog har dessutom haft studiecirkel för lärare utifrån metoden "Tala scenkonst - Tala liv", ett koncept utarbetat av Sensus studieförbund.

Grundskole- och gymnasielärare som under hösten 2023 börjat på kursen *Lärare ser på scenkonst*, har haft ett kurstillfälle förlagt till GöteborgsOperan då deltagarna såg och analyserade dansföreställningen *In a heartbeat*. Kursen är ett samarbete mellan GöteborgsOperan, Backa Teater och Göteborgs Stad Kulturförvaltningen.

Skolföreställningar

Under 2023 har GöteborgsOperan gett 47 skolföreställningar, både i operahuset och på turné, där totalt nästan 4 600 elever fått ta del av en föreställning. Till alla skolföreställningar medföljer ett skolmaterial med förslag till lärarna hur de kan arbeta vidare med eleverna utifrån föreställningens tematik och uttryck.

Nyskrivet för unga

Genom att skapa nya verk och format, ha tillgång till befintliga och spela dessa på operan eller turnera med dem, vill GöteborgsOperan bidra till att barn och unga, oavsett förutsättningar, upptäcker scenkonst.

Sandvargen är en nyskriven barnopera (beställningsverk från GöteborgsOperan) baserad på Åsa Linds prisade böcker, som hade urpremiär i Skövde i september 2022. Hösten 2023 gavs musiken ut på CD och digitalt av skivbolaget Naxos, "Sandvargen - Live från GöteborgsOperan". *Sandvargen* får nypremiär våren 2024.

Alice i Underlandet - tejudningen är en kortopera av Christofer Elgh baserad på Lewis Carolls klassiska, surrealistiska berättelse. Operan jobbades fram på nytt i en deltagandeprocess med en grupp från GöteborgsOperans Barn- och Ungdomskörer, två slagverksstudenter och den fria gruppen Minopera. Under höstens Ska-

padagar gavs sex föreställningar med 800 besökare och en öppen repetition med 60 ungdomar.

I mitten av två världar framfördes på Lilla scenen under vårens Skapadagar. Det var en föreställning av och med GöteborgsOperans Ungdomskör och en musikalgrupp från Kulturskolan Göteborg. Föreställningen bestod av musik från kända operor och musikaler. På scenen medverkade orkestern Blown Away från Kulturskolan Göteborg och en trio från GöteborgsOperans Orkester.

Om en tiger kommer fram - en konsert om kärlek, med GöteborgsOperans Barnkör gavs i maj 2023 på Lilla scenen med nyskriven musik utifrån förskolebarns tankar om kärlek. GöteborgsOperan hade bett barn på tre förskolor i staden att beskriva "kärlek". Ett av svaren var "Kärlek känns som att en tiger kommer fram", vilket fick ge namn åt konserten.

Astronaut är en dansföreställning för barn i låg- och mellanstadieåldern som hade världspremiär i september 2021. Föreställningen blev mycket efterfrågad och fortsatte turnera i Göteborg och Västra Götaland under hösten 2022 och våren 2023 samt spelades på GöteborgsOperans lilla scen och gavs även under Kulturkalaset i september.

Barn- och ungdomskörer

GöteborgsOperan vill, förutom gemenskap och sångarglädje, ge barn och ungdomar scenisk erfarenhet och möjlighet att sjunga i professionella sammanhang. I barnkören sjunger barn mellan 9 och 12 år. Ungdomskören delas in i en yngre (12-16 år) och en äldre (16-25 år) grupp.

Under året har Ungdomskören äldre medverkat i vårens Skapadagar med *I mitten av två världar*, där de mötte en musikalgrupp från Kulturskolan Hisingen, samt i *Vintersånger i juletid*. Sångare ur Ungdomskören yngre medverkade i *La bohème* samt i *Alice i Underlandet - tebjudningen*. Hela Ungdomskören yngre sjöng julsånger i foajén inför *En julsaga*.

Barnkören gav i maj konserten *Om en tiger kommer fram* vid skolföreställningar på Lilla scenen för förskolor samt en familjeföreställning i Skövde. Barnkören har även medverkat i *Alice i Underlandet - tebjudningen* i november och *En julsaga* i december.

Alla körerna medverkade vid Jubileumskonserten i juni och Kulturkalaset i september.

Engagera fler unga

Arbetet med att öka delaktigheten bland unga som av olika anledningar inte har haft möjlighet att möta eller engagera sig i kulturlivet fortsätter.

GöteborgsOperans *Unga ambassadörer* är GöteborgsOperans gemensamma intresse- och referensgrupp för unga 13-25 år. Fokus är breddat deltagande, ömsesidig dialog och ett forum för unga som vill tala om, uppleva och skapa scenkonst. Gruppen är involverad i flera aktiviteter, bland annat GöteborgsOperans instagramkonto för unga. Under 2023 har de bland annat medarrangerat *Prova på musikal*, *Prova på opera* och *Prova på samtida dans* för andra intresserade ungdomar.

Genom *Återskapa* får ungdomar från hela regionen tillsammans med professionella artister skapa ett helt nytt verk med kopplingar till tematiken i ett existerande verk. Alla ungdomar mellan 13 och 21 år som vill uttrycka sig genom musik, sång, dans eller sceniskt arbete är välkomna att söka. Under 2023 har man arbetat med *Alice i Underlandet - tebjudningen*.

En angelägen del av civilsamhället

GöteborgsOperan ska vara en angelägen del av civilsamhället och samarbeta med företag, institutioner, organisationer och arrangörer. Detta genom att bygga nätverk och skapa försäljningsmöjligheter på kort och lång sikt.

Sedan 2021 har GöteborgsOperan ett långsiktigt samarbete med Rädda Barnen Region Väst. Samarbetet med Rädda Barnen ska göra att fler får tillgång till kultur och möjlighet att vara delaktiga i GöteborgsOperans verksamhet. Under året har olika barngrupper och volontärgrupper från Rädda Barnens verksamheter i bland annat Hjällbo och Vänersborg tagit del av dansworkshops och föreställningar på GöteborgsOperan. Vi har även haft uppsökande dansverksamhet för barn och föräldrar på Restad Gård i Vänersborg.

Skapakören, en mötesplats för vuxna i olika åldrar med sång som intresse, skapade en scenisk körkonsert som tog avstamp i Karin Boyes dikt *Hur kan jag säga*, som fick premiär på Skapadagarna hösten 2023. Kören består av cirka 50 personer över 18 år som är nyfikna på att sjunga och agera tillsammans med andra.

GöteborgsOperan var drivande i att bilda det regionala Nätverket Universell Scenkonst, för att lyfta frågor kring scenkonst för barn och unga med multifunktions-

variationer (se vidare under avsnittet En mer tillgänglig opera).

GöteborgsOperan arbetar fortsatt med folkhögskolor och andra kulturinstitutioner i regionen under projektnamnet FOKIS, Folkbildning och kultur i samverkan. Ett långsiktigt samarbete sker även med Kulturskolan Göteborg, där *Ungdomsbiennalen* är en betydande del. *Tvåornas kör* är ett annat samarbete med kulturskolan, där elever från andra klass uppträdde på Stora scen i tre konserter, med cirka 300 medverkande barn per föreställning.

GöteborgsOperan samarbetar med samtliga tre musikutbildningar i Göteborg; Högskolan för scen och musik (HSM), Balettakademien och Performing Arts School. Detta innebär att GöteborgsOperan följer deras studenter under utbildningen och diskuterar utbildningens innehåll samt resultat. För produktioner på musikscenen har GöteborgsOperan ett kontinuerligt nätverkande med övriga producenter i Sverige, såväl privata som institutioner. Även internationellt nätverkande förekommer med andra producenter och scener.

Med Högskolan för Scen och Musik (HSM) har GöteborgsOperan ett långsiktigt mentorskapsprojekt för masterstudenterna under deras 2-åriga utbildning. Syftet är att ge studenterna inblick i operans verksamhet och i solisternas arbete samt få annan relevant kunskap i relation till sin utbildning.

I mars genomfördes för andra året i rad jobbmässan Skarpt Läge, som vänder sig till unga vuxna, på GöteborgsOperan med Göteborgs Hamn som värd. När resultatet summerades hade 180 nya jobb tillsatts efter att 960 unga vuxna under några timmar mött 32 företag som erbjöd mer än 1 500 jobb. Skarpt Läge planeras äga rum på operan även 2024.

Genom ett samarbete med Göteborgs Hamn, som donerade sin helabonnerade föreställning av *Wicked*, samt Volvo Cars, Volvokoncernen och Saab som har engagemang i Tynnered, Biskopsgården och Bergsjön kunde mer än 1 000 barn och ungdomar besöka GöteborgsOperan en kväll i november. Före föreställningen bjöds på två timmars förfest fylld med aktiviteter som att testa scenkonst i VR-glasögon, prova peruker, fota sig som häxor och träffa operans unga ambassadörer.

Miljömässigt ansvarstagande

GöteborgsOperans miljöarbete tar sig uttryck på många olika sätt, från effektivare energianvändning och materialåtervinning till vad som serveras i restaurangen. Sedan 2018 har miljön en central roll också i de konstnärliga valen, särskilt genom uppsättningen av de fyra verken i *Nibelungens ring*. Erfarenheterna från Ringen har tagits tillvara i senare produktioner, även om miljö- och klimattemat inte varit lika betonat.

Västra Götalandsregionen har långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030, kopplade till Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Dessa är utgångspunkter för GöteborgsOperans miljöarbete.

Systematiskt miljöarbete

GöteborgsOperan är miljöcertifierad enligt ISO 14001. Det innebär att verksamheten uppfyller gällande miljölagstiftning och uppdragsgivarnas förväntningar samt dagligen arbetar systematiskt och strategiskt med hållbarhetsfrågor. Restaurangen, inklusive caféer, barer och personalmatsal, är certifierad enligt Svanen, Nordens officiella miljömärkning. Miljöledningssystemen fungerar som ramverktyg för att systematiskt minska verksamhetens miljö- och klimatpåverkan och för att fånga upp avvikelser och förbättringsförslag.

Betydande miljöpåverkan och riskidentifiering

I miljöaspektlistan, som ses över årligen, identifieras verksamhetens betydande miljöpåverkan. Utifrån miljöaspektlistan, och de risker och möjligheter som identifierats där, samt Västra Götalandsregionens Miljömål 2030 formuleras GöteborgsOperans miljösmål. Identifierade målområden utgår från tre av de globala hållbarhetsmålen:

Mål 12: Hållbar konsumtion och produktion - resurseffektivitet och giftfritt

Mål 13: Bekämpa klimatförändringarna - låg klimatpåverkan

Mål 15: Ekosystem och biologisk mångfald - ekosystem och främjad biologisk mångfald

GöteborgsOperans miljömål

Miljömålen bygger på visionen om det goda livet i Västra Götalandsregionen och Miljömål 2030 med dess utvalda målområden. Målsättningarna sträcker sig fram till 2030 och har brutits ner i delmål och aktiviteter som kan kopplas till GöteborgsOperans verksamhet.

Under 2023 har fokus legat på ökad kunskap, framför allt vad gäller klimatberäkning av produktioner. Baserat på erfarenheter från miljömålsarbetets första etapp, 2021/2022, behöver kunskapen höjas på vissa områden för att även ge inspiration till fortsatt utveckling av miljöarbetet. Aktiviteterna för vissa målområden har därför bestått av erfarenhetsutbyte och utbildning. Ett urval av GöteborgsOperans delmål presenteras här.

Resurseffektivitet och giftfritt

- Öka andelen återvunnen textilfiber, second hand köp och biobaserat material.
- Minska andelen fossilbaserad plast och öka andelen biobaserad plast eller byta till material av förnybar råvara.
- Öka återvunnen metall och minska användningen av metall i verksamheten.
- Säker och effektiv hantering av litiumbatterier.
- Aktivt och metodiskt välja ut vilka kemiska produkter som ska användas samt minska det totala antalet produkter.
- Halvera energianvändningen i operahuset jämfört med 1996 och öka egenproduktionen av solceller.

Arbetet med att öka andelen återvunnen textilfiber, köpa mer second hand och biobaserat textilmaterial samt minska användningen av plast och metaller är ständigt pågående och långsiktigt där alternativa material testas och undersöks. Arbetet har fortsatt under året med bland annat grönmarkering av miljöbättre val i textiltillverkningsråden och att fotografera och dokumentera i inventarie-systemet Trail så att det blir enklare att välja och återanvända saker från magasinet. Dessutom pågår en kontinuerlig översyn av inköpsprocesser och rutiner för att hela tiden ha med hållbarhetsaspekten. En prioriteringsordning vid inköp av textilier tas fram och kommer att utvecklas under 2024.

Ambitionen är att välja miljöcertifierade textilier så

långt det går i kostymproduktionen, vilket kan bidra till att bygga upp en textiltillverkning som är hänsynsfull mot miljön. Bland annat fortsätter arbetet med att försöka ersätta danstrikå med återvunnen polyamid samt ersätta konventionell viskos med miljöbättre cellulosa material.

Ett annat exempel på återbruk är att kostymavdelningen initierat ett samarbete med restaurangens Svanenmärkta leverantör för cirkulationstvätt för att återta deras kasserade lakan och använda dessa till att sy toiler (provplagg). Man har även startat ett samarbete med några svenska teatrar för att utbyta erfarenheter bland annat kopplat till inköp och miljöfrågor.

Det pågår ett långsiktigt arbete i verkstäderna med att hitta miljöbättre alternativ till kanalplast, som används för att bygga dekor. Man har provat lättviktskivor av trä, sandwichkivor i papp och en annan typ av plast, polypropylen, men inget alternativ har fungerat tillräckligt bra vad gäller kvalitet och form, så arbetet fortsätter in i 2024. Vid den plastinventering som gjordes i slutet av 2022 identifierades några få material/produkter som var tveksamma hur miljösynpunkt. En av dessa har fasats ut och arbetet fortsätter med att hitta ersättare till övriga.

Under året har en central laddplats för litiumbatterier ställts i ordning och FM-enheten tillhandahåller batterier för användare i huset. Detta medför en säkrare hantering ur brandskyddssynpunkt, minimerar inköp av batterier och effektiviserar återvinningen.

Vid inköp av kemiska produkter ska bästa alternativ, för både hälsa och miljö, väljas så långt det går. Det är ett kontinuerligt arbete som hela tiden kräver uppdaterad kunskap och bra rutiner. Under året har därför berörda inom flera avdelningar fått utbildning i Klara kemikaliehanteringssystem, med fokus på registrering, utläsning av resultat och riskbedömning. Ett arbete som kommer att fortsätta 2024.

Vid restaurangens omlicensiering till Svanens skärpta kriterier genomlystes och godkändes samtliga rengöringsprodukter och kostymavdelningen har arbetat vidare med att utöka andelen GOTS-certifierade färger till färgning och tryck. Inköpare inom mask och peruk har gått översiktscurs i kosmetika, för att fördjupa sig i bland annat lagstiftning, ingående ingredienser och märkning.

Energiförbrukningen i den egna förvaltade lokalen, operahuset i Göteborg, ska 2030 vara hälften av förbrukningen 1996. Det skulle innebära en förbrukning på

115 kWh/m² och år. 2023 uppgick förbrukningen till 155 kWh/m², vilket är en minskning jämfört med föregående år. Målvärdet bedöms kunna nås genom att bland annat byta ut till tryckstyrda, direktdrivna fläktmotorer och öka produktionen av solex från 100 till 300 MWh/år. Utbyggnad av solex och byte av fläktar är stora investeringar. Under året har byte till LED-armaturer i korridorer och allmänna utrymmen fortsatt och fläktar för scenventilation har bytts ut, vilket givit ett positivt resultat för den totala energiförbrukningen.

Operahuset köper bara el från förnybara energikällor genom Bra Miljöval vatten för såväl fjärrvärme som el, och har egen produktion av el från solceller på taket. Solcellerna täcker drygt 600 m² av taket och alstrade 96 235 kWh (108 523) under 2023, vilket är något lägre än förra året och förklaras av variation i väder.

Mängden totalt avfall ska minska och avfallssortering öka. Under året uppgick den totala mängden avfall till 175,6 ton. Det är en minskning jämfört med föregående år, även om avfallet håller sig på en ganska jämn nivå över åren. Totalt gick 55 procent av allt avfall till någon slags återvinning. För att försöka minska avfallsmängden samt öka återanvändning fortsätter GöteborgsOperan hitta kanaler för att skänka och dela allt från möbler och kläder till scenteknik. Det som skänks räknas dock inte med i avfallsstatistiken, men en balpress har installerats i magasinlokalen för att effektivisera återvinning av kartong och plast.

Låg klimatpåverkan

- Minska klimatpåverkan från inköpta/hyrda textilier, plastprodukter/material samt metallprodukter/material.
- Minska klimatpåverkan per portion i måltidsserveringarna.
- Minska matsvinnet.
- Minska klimatpåverkan från egna person- och gods-transporter.
- Stötta medarbetarnas och besökarnas fossilfria resor.

Verktyg och metoder för att jämföra materials miljö- och klimatpåverkan undersöks och målsättningen är att de på sikt ska implementeras för att kunna användas i det dagliga arbetet. Det är ett stort jobb då det innefattar många olika material, arbetet läggs därför upp långsiktigt

och metodiskt. Under 2023 har kontakter fortsatt tagits med andra scenkonstaktörer, i både Sverige, övriga Norden och Europa, för att ta del av deras arbete och insikter inom området, bland annat operahuset La Monnaie i Bryssel och Helsingforsoperan.

Ett långsiktigt mål är att klimatpåverkan från en genomsnittlig måltid bör vara högst 0,5 kg CO₂e (koldioxidekvivalenter). Genomsnittet för en måltid på GöteborgsOperan ligger på cirka 1 kg CO₂e, med stor variation mellan rätterna. Arbetet med att justera menyer med klimatsänkande inlag har fortsatt men det finns en osäkerhet i hur stora förändringar som kan göras samtidigt som gästerna ska erbjudas attraktiva och konkurrenskraftiga menyer. En kundundersökning har därför initierats för att bland annat ta reda på restauranggästers förväntningar.

En utbildning i minskat matsvinn har genomförts för restaurangpersonalen. Restaurangen ska halvera sitt produktions- och tallrikssvinn från 94 gram/portion 2018 till 47 gram/portion 2030. Resultatet av mätningen 2023 visar 62 gram/portion vilket är en minskning jämfört med basåret 2018 och förklaras av några åtgärder som gjorts de senaste åren. I personalrestaurangen har man dragit ned antalet "dagens rätt" från tre till två vilket minskar mängden mat som måste varmhållas och därmed blir visst svinn, salladsbuffén i den externa lunchrestaurangen har tagits bort och ersatts av salladsskål serverad vid bordet och i caféerna har storleken på bakverk justerats. Lärdomar från årets matsvinnsmätning har också givit uppslag till ytterligare åtgärder.

Verksamheten i GöteborgsOperans magasin har utökats och därmed har även transporter till och från magasinet ökat, varpå möjlighet till bättre samordning av transporter ses över. Det nya samarbetet med flera teatrar i magasinet bedöms ha stor potential för att totalt sett minska transporter för alla aktörer, dela material och energianvändning.

Den totala klimatpåverkan från egna vägtransporter (inklusive tjänsteresor i privat bil) uppgick 2023 till 17,5 ton CO₂e (12,2), vilket är en ökning från 2022. Förklaringen är fler körda kilometer och återgången till diesel från HVO 100 till lastbilar och bussar som gjordes av ekonomiska skäl under årets sista tre månader.

Klimatpåverkan från personflygresor varierar år för år, beroende på vilka turnéer och uppsättningar som genomförs och vilka konstnärliga team som anlitas. Under

2023 gjordes turnéer till Asien (Taiwan och Sydkorea) samt till tre europeiska destinationer. Flygresornas totala klimatpåverkan uppgick till 116 ton CO₂, där turnéerna utgjorde närmare två tredjedelar av klimatavtrycket.

Klimatpåverkan från inhyrd vägtransport till turné uppgick 2023 till 2,9 ton CO₂ WTW (Well-to-Wheel) (7,2) vilket är mindre än förra året och förklaras framför allt av färre körda kilometer. Däremot behövde gods för turnén till Asien fraktas med både båt och flyg vilket höjer klimatavtrycket för den totala turnétransporten. Uppgifter om klimatpåverkan från frakt av eget gods via sjöfart eller flyg är nya för GöteborgsOperan och behöver analyseras och integreras i framtida hållbarhetsredovisning.

Resor är ett prioriterat område men här finns en målkonflikt med GöteborgsOperans uppdrag att utföra scenkonst regionalt, nationellt och globalt. En genomlysning av flygresorna under 2019 visar att drygt 80 procent av GöteborgsOperans alla flygresor är direkt kopplade till uppdraget, alltså att turnera och samarbeta med internationella team och artister. En lärdom under pandemin var att många fysiska möten kan ersättas av digitala möten.

GöteborgsOperan uppmuntrar personal att åka kollektivt och alla har möjlighet att köpa årskort i kollektivtrafiken genom delbetalning via nettolönen. Under 2023 har 87 medarbetare (90) registrerat sig för ett årskort. GöteborgsOperan uppmuntrar även medarbetare att cykla till och från jobbet.

Av årliga kundundersökningar framgår att GöteborgsOperan klarar målet om hållbara besöksresor. Mer än 50 procent av gästerna kommer till föreställningarna med kollektivtrafik, till fots eller på cykel.

Ekosystem och främjad biologisk mångfald

- Öka andelen ekologiska livsmedel.
- Öka andelen inköp av regionalt producerade livsmedel.
- Fortsätta ställa hållbarhetskrav vid upphandling och inköp som minskar negativ påverkan på den biologiska mångfalden.

Målet för 2030 är att nå 60 procent ekologiska livsmedel i den totala livsmedelsbudgeten. Under 2023 blev resultatet 52 procent (51), vilket får ses som ett bra resultat givet de prishöjningar på livsmedel som varit under året.

Så långt ekonomin tillåter köps svenskt ekologiskt naturbeteskött och några svenska viner har fått ta plats på restaurangens vinlista. Naturbetesköttet bidrar till målet om ökad biologisk mångfald samt ökar andelen inköp av regionalt producerade råvaror då allt naturbeteskött produceras i Västra Götaland.

I övrigt genomsyras GöteborgsOperans restaurang av en väl utvecklad miljöfilosofi. Restaurangens Svanenmärkning har omcertifierats under 2023 och nya kriterier har uppfyllts. Restaurangen är även en del av Fairtrade Region och Klimat 2030:s restaurangsatsning.

Olika hållbarhetskrav ställs vid upphandling av trävaror och så långt det är möjligt köps ekologisk bomull. Restaurangen följer Svanens kriterier över vilka fisk- och skalldjursarter som får köpas in och arbetet med att fasa ut livsmedel innehållande palmolja fortskrider, senast byttes all glass ut.

Fram till sommaren 2020 hade GöteborgsOperan bikupor på taket. Bina bor numera i Trädgårdsföreningen där de fortsätter sitt arbete med honungstillverkning och pollinering för biologisk mångfald. Biodlingen sköts fortfarande av GöteborgsOperan och honungen slungas i restaurangens kök och säljs i OperaShopen.

Hållbarhetskommunikation

Utöver de tre målområdena är hållbarhetskommunikation viktigt för GöteborgsOperan. I slutet av året lanserades ett internt digitalt rapporteringssystem för miljömässiga förbättringsförslag och avvikelser. Målet är att uppmuntra medarbetare att inkomma med synpunkter, så att verksamheten kan utvecklas. Det pågår även ett arbete med att strukturera om den externa hållbarhetsinformationen på hemsidan för att underlätta för läsaren. Under året upphandlades ny Svanenmärkt leverantör för trycksaker.

Intresset för GöteborgsOperans miljöarbete har varit fortsatt stort, särskilt för Ringen-projektet som avslutades under året. Bland annat har projektet presenterats för representanter från svenska Unesco i ett arrangemang anordnat av Västra Götalandsregionen. Projektet har även uppmärksammats i ett forskningsprojekt på Stockholms konstnärliga högskola samt på ITEAC, en internationell konferens om "theatre engineering and architecture".

Uppsättningarna av Wagners epos *Nibelungens ring* hade hållbarhet som en aktiv del i de konstnärliga valen under produktionsåren 2018–2021. Fokus har även legat på att utvärdera, reflektera och dra lärdomar för att systematiskt utveckla miljöarbete i projekt. En sammanfattande rapport om Ringen-projektet ställdes samman under året. Den visar att många erfarenheter har kunnat tas tillvara, vad gäller såväl praktiskt arbete i verkstäder och ateljéer som övergripande processer och beslutsvägar.

Miljömål – flerårsjämförelse

De övergripande målen för 2030 bygger på Västra Götalandsregionens långsiktiga miljömål för alla regionens verksamheter, Miljömål 2030. Målet gällande klimatpåverkan från flygresor bör troligen omformuleras och specificeras, eftersom målet inte är förenligt med operans uppdrag (internationella turnéer).

Resultaten för 2023 bör jämföras med 2019 och 2022, då 2020 och 2021 präglades av att verksamheten i stort sett låg nere på grund av covidpandemin.

		Övergripande mål 2030				Resultat	
			2023	2022	2021	2020	2019
Klimatpåverkan från egna vägtransporter ton CO _{2e} (koldioxidequivallenter)	100 % fossilfri		17,5	12,2	15,5 ***	14,5	21
Klimatpåverkan från flygresor, ton CO ₂	Minska med 80 % jmf 2016		117	105	34	31	172
Klimatpåverkan inhyrd turnétransport, ton CO ₂ WTW (Well-to-Wheel)	100 % fossilfri		2,9	7,2	1,2	0	3,7
Energiförbrukning egen lokal, kWh/m ² BTA (bruttototalarea)	115 kWh/m ²		155	167	150	147 *	172
Total mängd avfall (ton)	Minska jmf tidigare år		175,6	181	135,5	138 **	157
Andel avfall till materialåtervinning, inklusive biologisk behandling, procent	minst 75 %		55	47	44	56	63
Andel avfall till förbränning, procent	max 25 %		42	48	50	41	34
Andel ekologiska livsmedel av den totala livsmedelsbudgeten, procent	minst 60 %		52	51	51 *	53	56

* Uppdaterat resultat sedan Hållbarhetsrapport 2020.

** Matavfallet har till viss del fått uppskattas på grund av fel på en våg hos avfallsentreprenören.

*** Uppdaterat resultat sedan Hållbarhetsrapport 2021.

Ekonomiskt ansvarstagande

För att kunna fullgöra uppdraget och bland annat säkerställa att GöteborgsOperan fortsätter att leverera kvalitet och håller en internationell klass, krävs såväl hållbar finansiering och långsiktig planering som affärsmässighet.

Det långsiktiga strategiska målet är att ha en ekonomi i balans, med en hållbar hög egenfinansiering och hög

kassalikviditet. Verksamheten ska därför ha en effektiv ekonomistyrning som gör att beslut kan grundas på väl underbyggda underlag. Uppföljning och rapportering ska ske enligt de riktlinjer och tidsplaner som ägaren Västra Götalandsregionen och dess kulturnämnd beslutar om. Styrelsen ska årligen identifiera risker i verksamheten samt anta en internkontrollplan.

Det ekonomiska utrymmet för att bedriva verksamhet på GöteborgsOperan har krympt de senaste 10–15 åren. Kostnaderna för löner och fastigheten har stigit mer än

anslagen. Den byggnadsfond som Göteborgs Stad inrättade när operan byggdes 1994, avslutades 2018 vilket innebär att de cirka 5 miljoner kronor per år som fonden bidrog med har fått täckas på annat sätt. Det aktuella ekonomiska läget med stigande räntor, inflation, löneökningar och valutapåverkan tynger verksamhetens redan ansträngda ekonomi. Därutöver tillkommer kostnader för ett nytt teatersystem och de behov som en åldrande fastighet har. Därför har GöteborgsOperans styrelse gett vd i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan som möjliggör fortsatt utveckling utifrån nya ekonomiska förutsättningar. Styrelsen fattar beslut om denna åtgärds- och sparplan den 2 februari 2024.

Effektiv ekonomistyrning

GöteborgsOperan ska anpassa och utveckla arbetet med att nå uppsatta mål för att kunna möta förändringar i omvärlden som påverkar verksamheten. Verksamheten ska utvärderas kontinuerligt med utgångspunkt i sina konstnärliga processer. Målet är att kvalitetssäkra framtida produktionsprocesser och skapa en hållbar utveckling.

Beslut angående de konstnärliga projekten fattas utifrån givna ekonomiska ramar som är formulerade i ett förutsättningsdokument. Detta för att ha väl underbyggda underlag för beslut. Ekonomiska långsiktiga planer tas fram som en del av ledningens strategiska arbete. Ekonomi- och inköpshandbok samt policyer och riktlinjer uppdateras löpande. En riskanalys med internkontrollplan som underlag för styrelsens arbete genomförs regelbundet.

Inköp

GöteborgsOperan följer lagen om offentlig upphandling (LOU). Upphandlingsverksamheten spelar en viktig roll i styrningen av ekonomin. Som grund finns GöteborgsOperans inköbspolicy. Tydligt skrivna regler och rationella rutiner är en förutsättning för att upphandlingar ska kunna bedrivas på ett kostnadseffektivt sätt. Regler av central betydelse finns i inköpshandboken.

Så långt det är möjligt deltar GöteborgsOperan i Västra Götalandsregionens upphandlingar och avropar från centrala ramavtal och andra centralt upphandlade avtal. För specifika behov gör GöteborgsOperan egna upphandlingar och följer då Västra Götalandsregionens riktlinjer.

Styrelsen ansvarar för att fastställa och anta inköbspolicy och inköpshandbok. Vd ansvarar för att lagstiftning,

policyer och riktlinjer efterlevs, att ansvar och befogenheter i inköps- och upphandlingsfrågor inom organisationen tydliggörs samt att medarbetare har den kompetens som krävs för att genomföra inköp och upphandlingar. Beslut om upphandling fattas och avtal tecknas i enlighet med attestinstruktionen.

Partnersamarbeten

GöteborgsOperan har samarbeten med flera näringslivspartner som på olika sätt främjar aktiviteter som gör att fler kommer i kontakt med och blir nyfikna på GöteborgsOperans verksamhet. Under 2023 bjöds över tusen barn och ungdomar in till "förfest" och musikalen *Wicked* när Göteborgs Hamn överlät sin helabonnerade kväll. Många barn och unga har också kunnat besöka GöteborgsOperan tack vare Kulturhjältebiljetter initierade av Swedbank.

GöteborgsOperan ska även aktivt arbeta för att säkerställa och öka intäkterna utöver ordinarie biljettförsäljning. Det kan vara intäkter från uthyrningar, företags-events, seminarier och middagar.

En god affärsetik

Förtroendevalda och medarbetare inom GöteborgsOperan arbetar på invånarnas uppdrag och i deras intresse. Förtroende skapas genom ett korrekt uppförande och förhållningssätt från varje enskild styrelsemedlem och medarbetare.

Västra Götalandsregionens riktlinjer mot korruption, mutor och jäv samt GöteborgsOperans personalhandbok och övriga berörda styrdokument ligger till grund för en god affärsetik. Likaså är operans värdegrund en viktig kugge, vilket är ett kontinuerligt pågående arbete inom GöteborgsOperan. Inom operan råder nolltolerans mot korruption, mutor och jäv.

Attestansvar

Majoriteten av operans chefer och projektledare har budgetansvar. Med budgetansvar följer attesträtt och generellt gäller att befattningshavare i ansvarig ställning får ta på sig attestansvar för kostnader inom sitt eget ansvarsområde, upp till en viss nivå, vilket framgår av GöteborgsOperans attestinstruktion. Transaktioner som direkt berör den attestansvarige ska attesteras av närmast överordnad chef. Attestansvarig förutsätts svara för att kontrollräkningar och övriga kontroller görs

före attestering. Vidare är den attestansvarige ansvarig för att åtgärden ligger i företagets intresse samt att den överensstämmer med gällande reglementen och instruk-

tioner inom företaget och gällande lagstiftning. All personal med attesträtt måste signera ett godkännande av attestansvar.

Göteborg den dag som framgår av min elektroniska signatur

Maria Brauer
Ordförande

Olof Svensson

Emil Wingstrand

AnnaSara Perslow

Harriet Ljungdahl

Johnny Magnusson

Anna Silvén

Valéria Kant

Helene Odenjung

Christina Björklund
Verkställande direktör





Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Till bolagsstämman i GöteborgsOperan Aktiebolag, org.nr 556121-7828

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2023 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

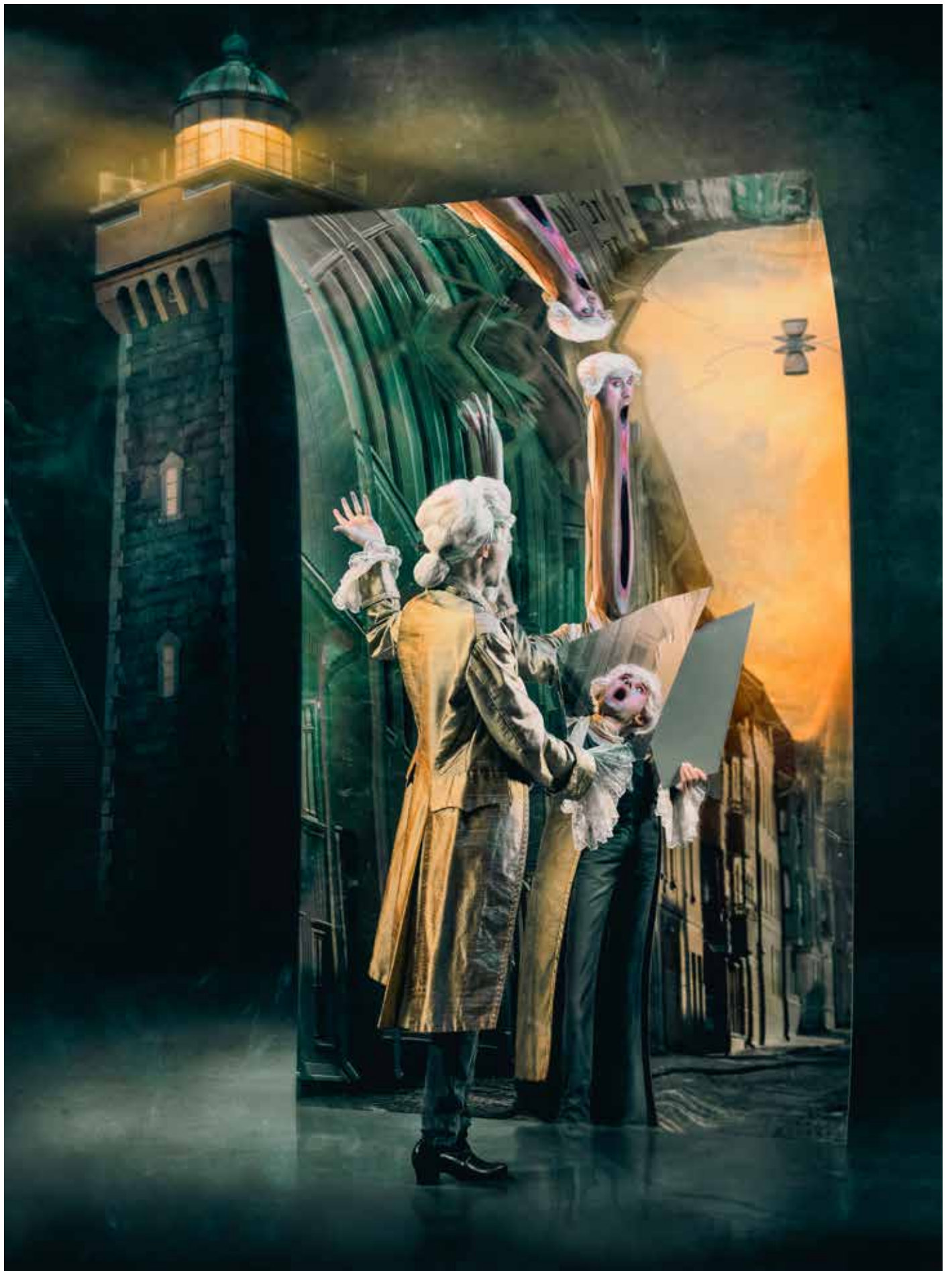
En hållbarhetsrapport har upprättats.

Göteborg den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Gunilla Lönnbratt
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Josefine Lövgren
Auktoriserad revisor



BILDFÖRTECKNING

Omslag *Wicked* foto Lennart Sjöberg

- 2 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali
4 *To kingdom come* foto Lennart Sjöberg
5 Christina Björklund, vd foto Lennart Sjöberg
7 *Wicked* med förfest foto Eva Essvik
7 *Stillness thru movement* foto Anton Corbijn
7 GöteborgsOperans webbplats
7 *Avanti!* foto Dan Offerlind
7 Ane Brun foto Tilo Stengel
7 Profilbild *Ragnarök* målning Jesper Waldersten
8 *Hoffmans äventyr* foto Lennart Sjöberg
10 *Hoffmans äventyr* foto Lennart Sjöberg
10 *La bohème* foto Tilo Stengel
10 *Die schweigsame Frau* foto Lennart Sjöberg
11 *Nabucco* foto Lennart Sjöberg
11 *Mytomania* foto Lennart Sjöberg
11 *Don Giovanni* foto Lennart Sjöberg
12 *Det var en gång på Grand Hôtel* foto Lennart Sjöberg
13 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
14 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
14 *Det var en gång på Grand Hôtel* foto Lennart Sjöberg
15 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
15 *En julsaga* foto Tilo Stengel
16 *Vårkonsert* foto Lennart Sjöberg
17 *Från nya världen* foto Lennart Sjöberg
18 *Trettondagskonsert med bal* foto Lennart Sjöberg
19 *Fest- och galakonsert* foto Muhammed Ali
20 *Contemporary dance* foto Lennart Sjöberg
22 *12 Songs* foto Tilo Stengel
22 *SAABA* foto Tilo Stengel
23 *Dust and disquiet* foto Tilo Stengel
23 *To kingdom come* foto Tilo Stengel
24 *Contemporary dance* foto Lennart Sjöberg
24 *The bus will arrive in 10 minutes* foto Tilo Stengel
25 *Waltz with the beast* foto Lennart Sjöberg
25 *Wild poetry* foto Lennart Sjöberg
26 *Astronaut* foto Tilo Stengel
27 *Vintersånger i juletid* foto Lennart Sjöberg
28 *Don Pasquale* foto Tilo Stengel
28 *Let's fall in love* foto Tilo Stengel
29 *Astronaut* foto Tilo Stengel
29 *Operakväll med musikalpärlor* foto Lennart Sjöberg
29 *Vivaldis Gloria* foto Lennart Sjöberg
30 *Om en tiger kommer fram* foto Tilo Stengel
32 *Sandvargen* foto Tilo Stengel
33 *Prova på dans* foto Tilo Stengel
34 *Två världar* foto Tilo Stengel
35 *Bleka höga höst* foto Tilo Stengel
36 *Mytomania* foto Lennart Sjöberg
39 *Alfvéns fyra* foto Lennart Sjöberg
40 *Let's fall in love* foto Tilo Stengel
41 *La bohème* foto Tilo Stengel
43 *Välkommen!* foto Tilo Stengel
44 *Kammarkonsert* foto Ellika Henrikson
46 GöteborgsOperans Restaurang foto Lennart Sjöberg
48 Utställningsfoto foto Anton Corbijn
49 *Välkommen in!* foto Tilo Stengel
50 *Relaxed performance* foto Tilo Stengel
51 *Tvåornas kör* foto Tilo Stengel
52 GöteborgsOperans Danskompani foto Lennart Sjöberg
53 GöteborgsOperan foto Tilo Stengel
54 På kostymavdelningen foto Tilo Stengel
55 Hos sminkören foto Tilo Stengel
56 Projekt Den hållbara dansaren foto Tilo Stengel
57 På återseende! foto Tilo Stengel
58 Patinering kostym *Idomeneo* foto Tilo Stengel
59 Sommarmat foto Tilo Stengel
60 *Die schweigsame Frau* foto Lennart Sjöberg
62 *GO Club* foto Ellika Henrikson
65 I restaurangköket foto Tilo Stengel
66 Verkstäder tillverkning av Ringen-dekor foto Tilo Stengel
68 *Avanti!* foto Dan Offerlind
69 *The bus will arrive in 10 minutes* foto Tilo Stengel
71 *Die schweigsame Frau* foto Lennart Sjöberg
72 *Don Pasquale* foto Tilo Stengel
73 *Cabaret* foto Lennart Sjöberg
74 *Nabucco* foto Lennart Sjöberg
76 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
77 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali
80 *Waltz with the beast* foto Lennart Sjöberg
82 *Don Giovanni* foto Lennart Sjöberg
84 *To kingdom come* foto Tilo Stengel
88 *Det var en gång på Grand Hôtel* foto Lennart Sjöberg
89 *Don Giovanni* foto Lennart Sjöberg
94 *Wicked* foto Lennart Sjöberg
109 *Det var en gång på Grand Hôtel* foto Lennart Sjöberg
111 Temabild GöteborgsOperan foto Mats Bäcker, Muhammed Ali



GÖTEBORGS
OPERAN

